

بسم الله الرحمن الرحيم

وزير

جمهوري اسلامي ايران
وزارت نفت

شماره: ۲۶۱-۲۵۰
تاریخ: ۷/۳/۱۳۹۹
پوست:

معاونان محترم وزیر و مدیران عامل شرکت‌های اصلی
مدیران کل و رؤسای محترم واحدهای مستقل ستادی

موضوع: ابلاغ سند همسان بازنگری شده پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های

حافظت الکترونیک در صنعت نفت

پیرو ابلاغ نهایی سند همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت به شماره ۹۷/۱۱۰۴۲۱ تاریخ ۹۷/۳/۹، به استناد جزء «۶» بند «ب» ماده (۳) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و به منظور اجرای بند «۱-۲-۶» «سند نظام فنی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت، طبق مفاد دستورالعمل شماره ۹۹/۳۰۳۵۰ تاریخ ۱۳۹۹/۲/۹ (دستورالعمل تدوین/ بازنگری و ابلاغ اسناد همسان پیمان‌های وزارت نفت) به پیوست سند همسان بازنگری شده پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت ابلاغ می‌گردد.

میرزا مهدی سر
بیژن زنگنه

رونوشت:

- معاون محترم امور مهندسی، پژوهش و فناوری.

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۲۹
شماره: ۹۷/۱۱۰۴۲۱
پیوست:

معاونان محترم وزیر نفت

معاونان محترم وزیر و مدیران عامل شرکت‌های اصلی

مدیران کل محترم واحدهای ستادی

مدیران عامل محترم شرکت‌های تابعه

موضوع: سند همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت

با سلام،

احتراماً، پیرو ابلاغ آزمایشی سند همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت به شماره ۹۶/۱۰۰۴۲۰ مورخ ۹۶/۰۳/۰۳، به استناد جزء ۶ بند "ب" ماده ۳ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و در راستای پیاده سازی بند ۱-۲-۶ نظام فنی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت، به پیوست موافقت‌نامه، شرایط عمومی، شرایط خصوصی و پیوست‌های پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت ابلاغ می‌گردد.

استفاده از این موافقت‌نامه، شرایط عمومی، شرایط خصوصی و پیوست‌ها در پیمان‌های خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک از سوی شرکت‌های تابعه وزارت نفت لازم الاجرا می‌باشد.

استاد مذکور از طریق تارنماهای det-mop.ir و doert.mop.ir قابل دسترسی می‌باشد.

حبيب ا... بیطرف

معاون مهندسی، پژوهش و فناوری

۹۷/۰۶/۲۸

معاون مهندسی، پژوهش و فناوری

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۹
شماره: ۹۹/۷۳۵۰
پیوست:

معاونین محترم وزیر و مدیران عامل شرکت های اصلی
معاونین محترم وزیر
مدیران و رؤسای محترم واحدهای ستادی

موضوع: دستورالعمل تدوین/بازنگری و ابلاغ اسناد همسان پیمان های وزارت نفت

با سلام و احترام؛

همانگونه که استحضار داردید، به موجب ماده ۲۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، "کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند به منظور ایجاد تراضی و عادلانه نمودن قراردادها و قراردادهای الحقی در انعقاد قرارداد با شرکت های بخش خصوصی و تعاونی برای خرید کالا یا خدمت، از فرم های یکنواخت استفاده نمایند".

لذا به استناد ماده ۲۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، جزء ۶ بند "ب" ماده ۳ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و نیز ماده ۶ "سنند نظام فنی و اجرایی طرح ها و پروژه های نفت"، با هدف اینکه از این پس، شناسایی موضوعات اولویت دار، تدوین و ابلاغ اسناد همسان، طبق رویه مشخص و مدونی به انجام برسد، دستورالعمل "فرایند تدوین و ابلاغ اسناد همسان پیمان در وزارت نفت" تدوین و طی دستور مورخ ۹۸/۵۶۰۵۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۰ (تصویر پیوست)، به تأیید مقام عالی وزارت رسید و پیوست جهت استحضار و ابلاغ به مدیریت ها و شرکت های تابعه، ایفاد می گردد.

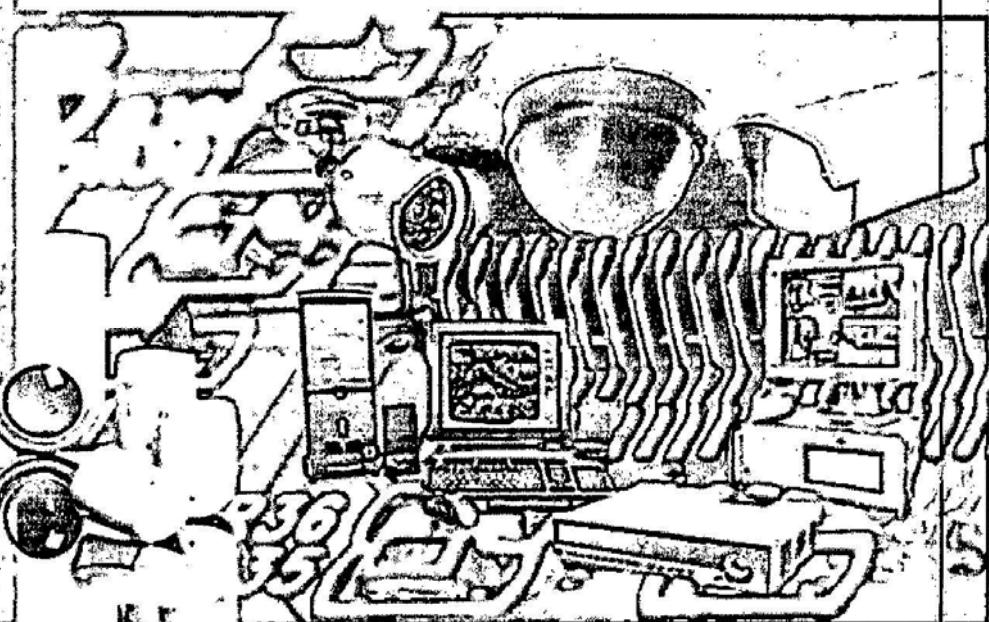
خواهشمند است دستور فرمائید اقدام لازم صورت گیرد.

سعید محمدزاده

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

اسناد همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری
اداره کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌ها

نشریه شماره ۷۶۰
۱۳۹۹

دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم
موافقتنامه، شرایط عمومی، شرایط
خصوصی و پیوستها

دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم استناد همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت

این دستورالعمل به منظور وحدت رویه و راهنمایی کارفرمایان و پیمانکاران در تکمیل و تنظیم موافقت‌نامه، شرایط عمومی، شرایط خصوصی و پیوست‌های پیمان تهیه شده است.

۱. کلیات

- ۱-۱- این سند همسان و دستورالعمل آن، صرفاً جهت انعقاد پیمان‌های خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت، بر اساس فعالیت مشخص و کار معین می‌باشد.
- ۱-۲- کارفرما باید ابتدا نسبت به تعریف دقیق و جامع فعالیت‌ها بر اساس کار معین اقدام نماید.
- ۱-۳- کارفرما باید قیمت‌های پیشنهادی پیمانکاران را بر اساس مجوزهای صادره و به تفکیک اجزاء قیمت در پیمان درج نماید.
- ۱-۴- برآوردهزینه HSE بر اساس نیازمندی‌های واقعی بر اساس ماده ۲۸ و متناسب با نوع خدمات در دستورالعمل‌های مربوط در پیوست‌های شماره ۱، ۲ و ۱۸ ارائه می‌شود.

۲. موافقت‌نامه

- ۲-۱- اطلاعات مربوط به موافقت‌نامه باید به‌طور کامل و روشن، در محل‌های پیش‌بینی شده درج شود. تغییر دادن، کاستن عبارت یا کلمه‌ای از موافقت‌نامه، یا افزودن به آن مجاز نیست و تنها محل‌های خالی باید تکمیل شود.
- ۲-۲- در موافقت‌نامه و در محل‌های تعیین شده باید عنوان رسمی یا ثابتی دو طرف پیمان درج شود.
- ۲-۳- در ماده ۱ موافقت‌نامه، موضوع، محل اجرا و مشخصه‌های اصلی پیمان به نحوی درج شود که محدوده هر نوع فعالیت، مطابق با شرح کارهای پیوست پیمان معین باشد.
- ۲-۴- طرف‌های پیمان باید تمام صفحه‌های موافقت‌نامه و ضمایم آن را مهر و امضای کنند.

۳. پیوست‌ها

- ۳-۱- کارفرما می‌بایست کلیه استناد پیوست‌های پیمان را با فهرست پیوست‌های ضمیمه پیمان تطبیق داده و در صورت کمبود، پیوست‌ها را تکمیل و چنانچه مواردی از آن کاربرد ندارد با توضیحات از فهرست پیوست‌ها حذف نماید. درج شرایطی خارج از چارچوب تعیین شده در موافقت‌نامه و شرایط عمومی، در پیوست‌ها مجاز نیست.
- ۳-۲- باید چگونگی دسترسی به محل کار و نحوه تأمین آب، برق، سوخت، مخابرات و همچنین انبارها، تجهیزات و دفاتر موردنیاز اجرای کار در استناد پیوست‌ها تعیین شود تا پیمانکار بتواند بر اساس آن، قیمت پیشنهادی خود را ارائه دهد. تعهدات و تسهیلاتی که کارفرما در نظر دارد در زمینه تجهیز محل کار به هزینه خود تأمین کند و در اختیار پیمانکار قرار دهد، در پیوست شماره ۱۳ پیمان، به صورت روشن مشخص گردد.
- ۳-۳- اگر کارفرما در نظر دارد اقلامی از کالا و ماشین‌آلات را خود رأساً تأمین کند و در اختیار پیمانکار قرار دهد، اقلام مورد نظر و شرایط واگذاری آن‌ها در پیوست شماره ۱۳ پیمان به صورت روشن مشخص گردد.
- ۳-۴- به منظور بیمه کردن کارهای موضوع پیمان، کارفرما باید در پیوست شماره ۶ پیمان، حوادث احتمالی را که باعث بروز خسارت در کار می‌شود و تمام یا قسمت‌هایی از کار را که ممکن است در اثر حادثه دچار خسارت شود، مشخص نماید تا پیش از شروع کار طبق فصل ۴ شرایط عمومی، پیمانکار آن را بیمه کند.

۴. شرایط عمومی

- ۴-۱- در پیمان‌ها، از شرایط عمومی باید بدون هیچ نوع تغییری استفاده شود. تغییر دادن، کاستن یا افزودن مطلبی به آن مجاز نیست.
- ۴-۲- در شرایط عمومی، هر جا که به مناقصه اشاره یا تصریح شده است کلیه روش‌های واگذاری مندرج در قانون برگزاری مناقصات را نیز شامل می‌شود.

۵. شرایط خصوصی

- ۵-۱- شرایط خصوصی، شرایط خاصی است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، برای هر پیمان و با توجه به وضعیت و

دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم استناد همسان پیمان خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک در صنعت نفت

ماهیت آن، تنظیم شده است. موارد درج شده در شرایط خصوصی، هیچ‌گاه نمی‌تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند.

۲-۵- مواد مربوط به شرایط خصوصی به نحوی تنظیم شده است که پاسخگوی نیاز کارهای مختلف باشد. از این‌رو مواد شرایط خصوصی بر حسب نیاز هر کار، با رعایت تمام مقررات ذیربط، تکمیل می‌شود و موادی از آن که کاربردی در پیمان مورد نظر ندارد با علامت *** پر می‌شود.

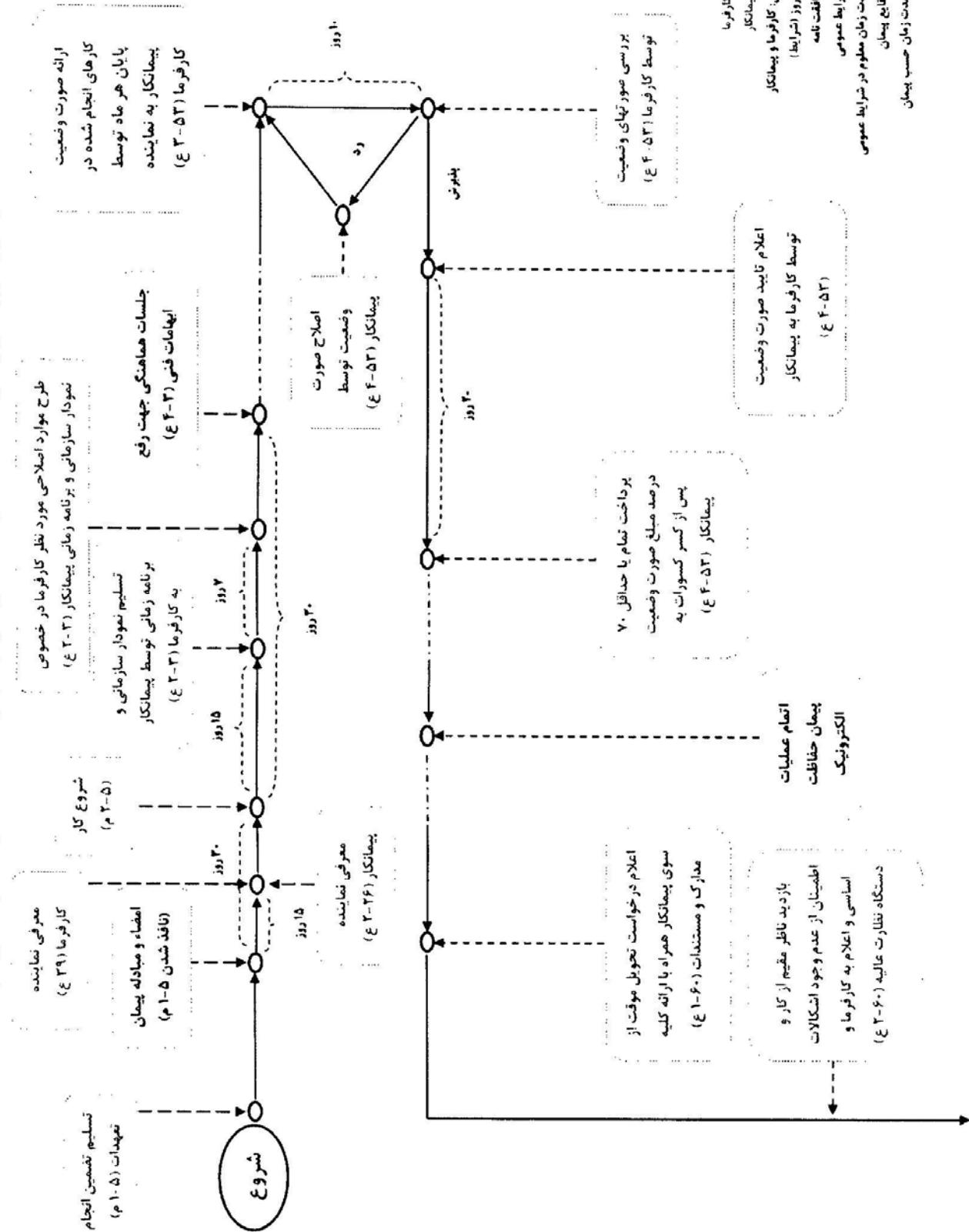
۳-۵- با توجه به روشی که طبق دستورالعمل تعديل باید برای پیمان‌ها مورد عمل قرار گیرد، نحوه محاسبه، منابع و مستندات در شرایط خصوصی درج می‌شود.

۴-۵- آخرین بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط که در زمان پیشنهاد قیمت (بازگشایی پاکت‌ها) نافذ است، مورد عمل قرار می‌گیرد.

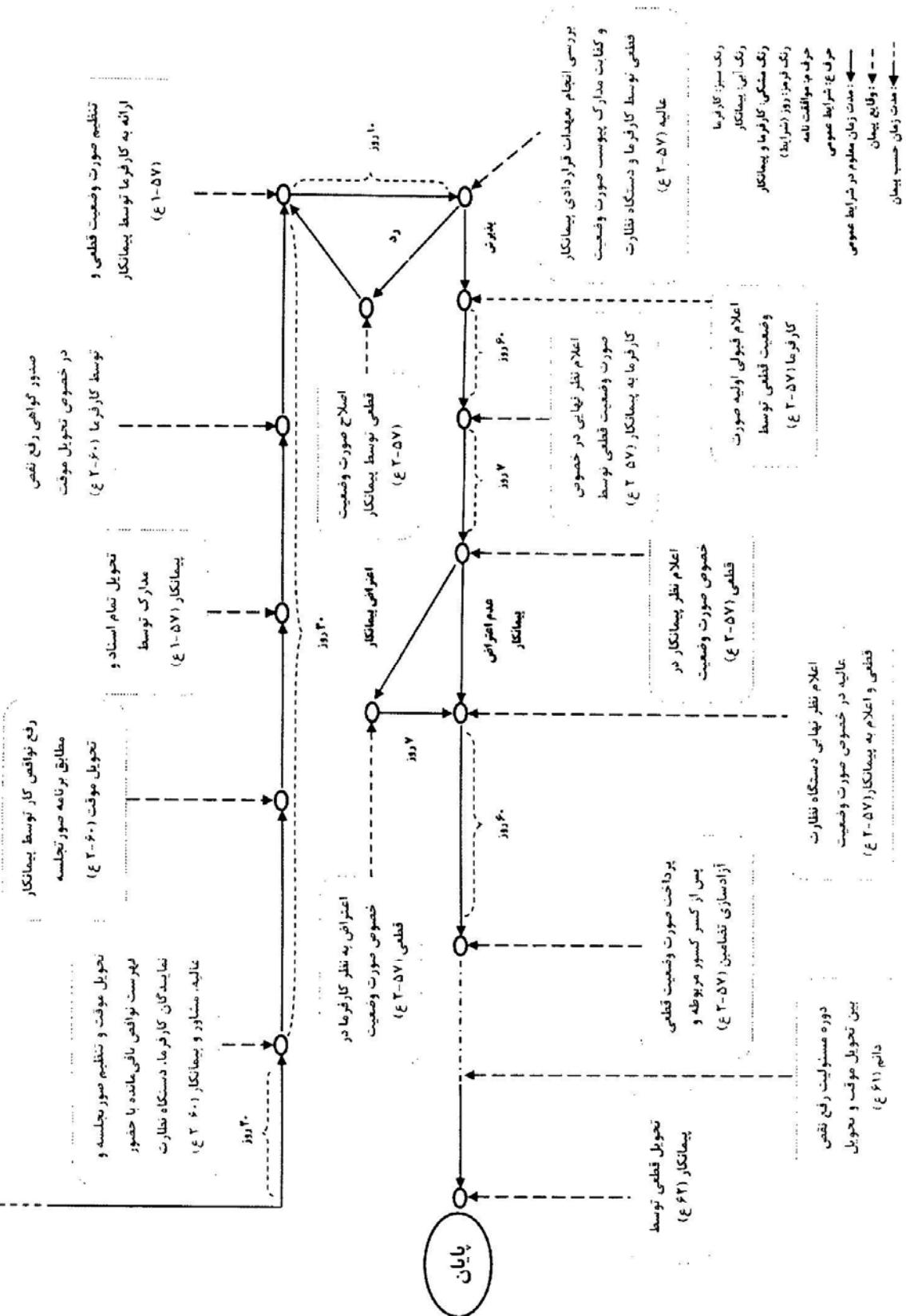
۶. موارد کاربرد موضوعی پیمان

کاربرد موضوعی پیمان عبارت است از تأمین کالا، مصالح و تجهیزات، انجام کارهای ساختمان و نصب و راهاندازی و سایر خدمات برای ایجاد و احداث سامانه‌های نظارت تصویری، حفاظت پیرامونی و راداری، کنترل دسترسی و کمک بازرگانی در وزارت نفت.

نمودار زمانی و قایع پیمان حفاظت الکترونیک (این نمودار جزئی از اسناد پیمان محسوب نمی شود)

نمودار زمانی و قایع پیمان حفاظت الکترونیک (این نمودار جزئی از اسناد پیمان محسوب نمی‌شود).

فهرست مطالب

۱	موافقتنامه
۲	ماده ۱ - موضوع پیمان
۲	ماده ۲ - اسناد و مدارک پیمان
۲	ماده ۳ - مبلغ پیمان
۳	ماده ۴ - نحوه پرداخت
۳	ماده ۵ - تاریخ تنفيذ، شروع کار و مدت پیمان
۳	ماده ۶ - حد مسئولیت مالی پیمانکار
۴	ماده ۷ - دستگاه نظارت عالیه
۴	ماده ۸ - مشاور
۵	پیوستها
۸	شريطي عمومي
۹	فصل ۱: تعريفها و تفسيرها
۹	ماده ۱ - تعريفها
۱۲	ماده ۲ - تفسيرها
۱۳	فصل ۲: اقدام‌های اولیه
۱۳	ماده ۳ - اقدام‌های اولیه پس از عقد پیمان
۱۴	فصل ۳: اسناد پیمان
۱۴	ماده ۴ - هدف اسناد پیمان
۱۴	ماده ۵ - اولويت اسناد
۱۴	ماده ۶ - استانداردها، کدها و مراجع
۱۴	ماده ۷ - اسناد و مدارک فني
۱۵	ماده ۸ - ابلاغيه‌ها
۱۵	ماده ۹ - مالكيت اسناد و استفاده مجدد از آن‌ها، حقوق ثبت شده
۱۵	ماده ۱۰ - زبان حاكم
۱۶	فصل ۴: تضامين و بيمه‌نامه‌ها
۱۶	ماده ۱۱ - تضمين پيش‌پرداخت
۱۶	ماده ۱۲ - تضمين استرداد كسور حسن اجرای کار
۱۶	ماده ۱۳ - تضمين انجام تعهدات
۱۶	ماده ۱۴ - آزادسازی تضامين
۱۷	ماده ۱۵ - انواع بيمه‌نامه‌ها، مسئوليت تهيه آن‌ها
۱۸	ماده ۱۶ - محتواي بيمه‌نامه‌ها
۱۸	ماده ۱۷ - بيمه‌نامه‌های در تعهد کارفرما

۱۸.....	ماده ۱۸ - دریافت خسارت از بیمه .....
۱۸.....	ماده ۱۹ - چشم پوشی از ادعای خسارت اضافی، مرتبط با موارد بیمه .....
۱۸.....	ماده ۲۰ - بیمه نامه ها، در شرایط تحويل قسمتی از کار به کار فرما .....
۱۸.....	ماده ۲۱ - انطباق متن تضامین و بیمه نامه ها، با شرایط پیمان .....
۱۹.....	ماده ۲۲ - مراجع صادر کننده تضامین و بیمه نامه ها .....
۱۹.....	ماده ۲۳ - تغییر در بیمه نامه ها، ناشی از تغییر کارها .....
۲۰.....	فصل ۵: تعهدات و مسئولیت های پیمانکار .....
۲۰.....	ماده ۲۴ - کلیات .....
۲۰.....	ماده ۲۵ - تحويل نقشه های فنی .....
۲۰.....	ماده ۲۶ - مدیریت و نظارت بر کار .....
۲۱.....	ماده ۲۷ - تأمین نیروی کار .....
۲۲.....	ماده ۲۸ - الزامات و رویه های مدیریت HSE و مقررات کارگاهی .....
۲۸.....	ماده ۲۹ - تأمین کالا و تجهیزات، حمل و انتبارداری آنها .....
۲۹.....	ماده ۳۰ - ماشین آلات تخصصی، ابزار، مواد مصرفی و تسهیلات موردنیاز کار .....
۳۰.....	ماده ۳۱ - تهیه روش های اجرایی و نقشه های کارگاهی .....
۳۰.....	ماده ۳۲ - برنامه پیشرفت کار .....
۳۰.....	ماده ۳۳ - فروشنده گان، بیمانکاران دست دوم و سایر طرف های پیمان با پیمانکار .....
۳۱.....	ماده ۳۴ - مالیات، عوارض و سایر حقوق دولتی .....
۳۱.....	ماده ۳۵ - دریافت بیمه نامه ها .....
۳۱.....	ماده ۳۶ - محramانه نگهداری استناد و مدارک پیمان .....
۳۱.....	ماده ۳۷ - تاییدات پیمانکار .....
۳۴.....	فصل ۶: هماهنگی با سایر پیمانکاران .....
۳۴.....	ماده ۳۸ - هماهنگی با سایر پیمانکاران .....
۳۵.....	فصل ۷: تعهدات و مسئولیت های کار فرما .....
۳۵.....	ماده ۳۹ - تعیین نماینده .....
۳۵.....	ماده ۴۰ - تحويل زمین و دادن اطلاعات مرتبط با آن .....
۳۶.....	ماده ۴۱ - تحويل باقیمانده استناد و مدارک فنی و مسئولیت صحبت آنها .....
۳۶.....	ماده ۴۲ - پرداخت صورت وضعیت ها .....
۳۶.....	ماده ۴۳ - بررسی به موقع مدارک تسلیمی بیمانکار .....
۳۶.....	ماده ۴۴ - دریافت بیمه نامه ها .....
۳۶.....	ماده ۴۵ - صدور مجوزها .....
۳۶.....	ماده ۴۶ - تسهیلات دوران ساختمن و نصب .....
۳۶.....	ماده ۴۷ - انجام به موقع کار و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد کار فرما .....

۳۶	ماده ۴۸ - پرداخت حقوق و عوارض گمرکی.....
۳۷	فصل ۸: تغییر در کارها .....
۳۷	ماده ۴۹ - تغییر در کارها .....
۳۸	فصل ۹: دستگاه نظارت عالیه، مشاور، بازرگانی و کنترل کیفی کار .....
۳۸	ماده ۵۰ - دستگاه نظارت عالیه و مشاور. ....
۳۸	ماده ۵۱ - بازرگانی و کنترل کیفی کار.....
۴۰	فصل ۱۰: پرداخت‌های به پیمانکار، تغییرات مبلغ پیمان.....
۴۰	ماده ۵۲ - شمول مبلغ پیمان.....
۴۰	ماده ۵۳ - پرداخت‌های موقت .....
۴۲	ماده ۵۴ - مبالغ مشروط .....
۴۳	ماده ۵۵ - پرداخت‌های ارزی .....
۴۳	ماده ۵۶ - تغییرات در مبلغ پیمان.....
۴۴	ماده ۵۷ - صورت وضعیت قطعی.....
۴۶	فصل ۱۱: مراحل تکمیل و تحويل کار .....
۴۶	ماده ۵۸ - تکمیل کارهای نصب .....
۴۶	ماده ۵۹ - راه اندازی و آزمایش عملکردی .....
۴۶	ماده ۶۰ - تحويل موقت .....
۴۷	ماده ۶۱ - دوره مسئولیت رفع نقص.....
۴۸	ماده ۶۲ - تحويل قطعی .....
۴۹	فصل ۱۲: تغییرات مدت پیمان، تأخیر، تعليق، خاتمه پیمان .....
۴۹	ماده ۶۳ - زمان‌های پیمان .....
۴۹	ماده ۶۴ - تغییرات مدت پیمان .....
۵۰	ماده ۶۵ - تعليق.....
۵۱	ماده ۶۶ - تأخیر در اتمام به موقع کار .....
۵۱	ماده ۶۷ - خاتمه پیمان به درخواست کارفرما .....
۵۲	ماده ۶۸ - برکناری پیمانکار .....
۵۴	ماده ۶۹ - خاتمه پیمان به درخواست پیمانکار .....
۵۵	ماده ۷۰ - خاتمه پیمان به علت وقوع حوادث قهری .....
۵۶	فصل ۱۳: خطرات و زیان‌های احتمالی و مسئولیت دو طرف پیمان .....
۵۶	ماده ۷۱ - مسئولیت‌های کارفرما، در پذیرش ضرر و زیان .....
۵۶	ماده ۷۲ - مسئولیت‌های پیمانکار، در پذیرش ضرر و زیان .....
۵۷	ماده ۷۳ - وقوع حوادث قهری .....
۵۸	ماده ۷۴ - حد مسئولیت مالی پیمانکار .....

۵۹	فصل ۱۴: حل اختلاف، اقامتگاه قانونی، قانون حاکم.....
۵۹	ماده ۷۵ - حل اختلاف.....
۵۹	ماده ۷۶ - نشانی قانونی .....
۵۹	ماده ۷۷ - قوانین و مقررات حاکم بر پیمان .....
۶۰	شرایط خصوصی پیمان .....

موافق نامه

موافقتنامه

این موافقتنامه، در تاریخ ..... بین شرکت ..... به شماره ثبت ..... به شناسه ملی .....، به شماره اقتصادی ..... و به نشانی و کدپستی ..... که در این پیمان «کارفرما» نامیده می‌شود، از یک طرف و شرکت ..... به شماره ثبت ..... شناسه ملی .....، به شماره اقتصادی ..... که در شهر ..... و کشور ..... در تاریخ ..... به ثبت رسیده است و به نشانی و کدپستی ..... می‌شود از طرف دیگر، طبق مقررات و شرایطی که در استناد و مدارک این پیمان درج شده است، منعقد می‌گردد.

در این موافقتنامه، کلمات و عبارت‌ها، دارای همان معانی هستند که در شرایط عمومی و خصوصی پیمان به آن‌ها اطلاق شده است.

ماده ۱ - موضوع پیمان

موضوع پیمان به‌طور کلی عبارت است از انجام خرید و نصب تجهیزات سیستم‌های حفاظت الکترونیک و فعالیت‌های مربوط به ..... طبق شرح کار پیوست شماره ..... ۱۰ پیمان و لحاظ سایر پیوست‌ها، شرایط عمومی، شرایط خصوصی، دستورالعمل‌ها و استانداردها.

ماده ۲ - استناد و مدارک پیمان

استناد و مدارک زیر در مجموع، پیمان بین کارفرما و پیمانکار را تشکیل می‌دهند و هر یک به عنوان جزئی از پیمان محسوب می‌شوند:

الف- موافقتنامه

ب- شرایط عمومی پیمان

ج- شرایط خصوصی پیمان

د- پیوست‌ها

ه- اطلاعیه‌ها و استناد حین برگزاری تشریفات مناقصه و- سایر استناد، مصوبات و مدارکی که پس از ابلاغ قبولي پیشنهاد پیمانکار و بر اساس مفاد پیمان و در چارچوب آن، در مدت اجرای پیمان تنظیم می‌شود و به تأیید دو طرف پیمان (صاحبان امضا مجاز دو طرف پیمان) می‌رسد. تبصره: در صورت وجود دوگانگی بین استناد و مدارک پیمان، موافقتنامه و شرایط عمومی پیمان بر دیگر استناد و مدارک اولویت دارد. اولویت سایر استناد به ترتیب با بندهای (و)، (ه)، (د) و (ج) خواهد بود.

ماده ۳ - مبلغ پیمان

مبلغ پیمان شامل ..... (به عدد)، ..... (به حروف) ریالی و ..... (به عدد)، ..... (به حروف) ارزی است. واحد (یا واحدهای) ارز در این پیمان ..... است. تفکیک مبلغ پیمان، طبق پیوست ۱ است.

۱-۳ مبلغ پیمان که شامل انجام کامل شرح کار پیمان حاضر می‌باشد جز در ارتباط با موارد زیر، مقطوع است.

۱-۱-۳ تغییر کار موضوع ماده ۴۹ شرایط عمومی.

هزینه تغییرات کارها، طبق فهرست‌بهای درج شده در پیوست ۳ و اندازه‌گیری تغییرات، محاسبه می‌شود.

۲-۱-۳ کارهای فهرست بهایی.

در مواردی که بخشی از مبلغ پیمان به صورت اقلام فهرست بهایی باشد، مبلغ پیمان در این بخش از کارها، مبلغ اولیه بوده و مبلغ نهایی آن بر اساس اندازه‌گیری کارهای انجام‌شده طبق پیمان و فهرست‌بهای واحد کارها (پیوست ۲)، محاسبه می‌شود.

۳-۱-۳ تعديل.

هرگاه طبق شرایط خصوصی پیمان، تمام یا بخشی از مبلغ پیمان مشمول تعديل باشد.

۴-۱-۴ مبلغ (مبالغ) به شرح زیر، به عنوان مبلغ مشروط (موضوع ماده ۵۴ شرایط عمومی)، برای تأمین مصالح و تجهیزات و انجام خدمات، به شرح پیوست ۱۷ در نظر گرفته شده است.

مبلغ ریالی:

مبلغ ارزی:

۲-۳ مبلغ پیمان، شامل تأمین لوازم میدکی دوره‌های پیش راهاندازی، راهاندازی و دوره مسئولیت رفع نقص به وسیله پیمانکار، به شرح پیوست ۱۱ در مبلغ پیمان لحاظ شده است.

ماده ۴ - نحوه پرداخت

۱-۴ پرداختها به پیمانکار، طبق پیوست ۵ انجام می‌شود.

۲-۴ در مواردی که نیاز به گشایش اعتبار ارزی است، نحوه گشایش اعتبار و کاربرگ مربوط، طبق پیوست ۷ است.

ماده ۵ - تاریخ تنفيذ، شروع کار و مدت پیمان

۱-۵ تاریخ نافذ شدن پیمان

تاریخ نافذ شدن پیمان پس از تسلیم تضمین انجام تعهدات طبق آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی از سوی پیمانکار و همزمان با امضا و مبادله این پیمان می‌باشد.

۲-۵ تاریخ شروع کار

کارفرما حداکثر طرف سی (۳۰) روز پس از تاریخ تنفيذ پیمان، شروع کار را به پیمانکار ابلاغ می‌کند. در غیر این صورت، شروع کار سی (۳۰) روز پس از تنفيذ پیمان تلقی می‌شود.

۳-۵ مدت پیمان

مدت پیمان از زمان شروع کار، ..... روز است. جزئیات مقاطع زمانی قسمت‌های اصلی کار، در پیوست ۱۴ مشخص شده است. تغییرات مدت اجرای کار، تابع ماده ۶۴ شرایط عمومی خواهد بود.

۴-۵ خسارت تأخیر در انجام به موقع کار

هرگاه به دلیل قصور، تقصیر و خطای مناسب به پیمانکار (ماده ۶۶ شرایط عمومی) در اتمام طبق برنامه کار یا قسمت‌های اصلی آن تأخیر پیش آید، خسارت تأخیر در تکمیل به موقع کار، به میزان تعیین شده در شرایط خصوصی، از پیمانکار وصول می‌شود. سقف مجموع مبلغ این نوع تأخیرها ده درصد (۱۰٪) مبلغ پیمان می‌باشد.

۵-۵ پاداش تسريع کار

هرگاه پیش از سپری شدن مدت انجام کار پیمان، پیمانکار کارهای موضوع پیمان را تکمیل کند، طبق بند ۴-۱-۵۶ به ازای هر روز تسريع کار، به میزان تعیین شده در شرایط خصوصی، پاداش تسريع کار به پیمانکار پرداخت می‌شود. سقف مجموع مبلغ پاداش تسريع سه درصد (۳٪) مبلغ پیمان می‌باشد.

ماده ۶ - حد مسئولیت مالی پیمانکار

حداکثر مسئولیت مالی پیمانکار در برابر کارفرما در این پیمان طبق مفاد ماده ۷۴ شرایط عمومی است.

ماده ۷ - دستگاه نظارت عالیه

در این پیمان دستگاه نظارت عالیه، مجموعه اداره کل توسعه سیستم‌های حفاظت الکترونیکی سازمان حراست وزارت نفت به نشانی ..... و حراست شرکت اصلی به نشانی ..... است.

وظایف و حدود اختیارات دستگاه نظارت عالیه در ماده ۵۰ و پیوست ۸ بیان شده است. با توجه به مسئولیت سیاست‌گذاری اداره کل توسعه سیستم‌های حفاظت الکترونیکی سازمان حراست وزارت نفت در خصوص پروژه‌های سیستم‌های حفاظت

الکترونیک، اداره کل مذکور حداکثر تا تاریخ شروع کار، با توجه به ظرفیت‌های فنی و نیروی انسانی در حراست شرکت اصلی، می‌تواند نسبت به تفویض برخی از وظایف مشخص شده در ماده ۵۰ به حراست شرکت اصلی مبادرت نماید.

ماده ۸ - مشاور

حدود اختیارات مشاور (مهندس مشاور)، چنانچه در این پیمان مورد استفاده قرار گیرد در پیوست ۸ بیان شده است.
مشاور (مهندس مشاور) در این پیمان شرکت ..... به نشانی ..... است.

این موافقتنامه در ۸ ماده تنظیم و به همراه کلیه ضمایم و پیوست‌های آن که پیمان نامیده می‌شود در ۴ نسخه تکثیر و کلیه نسخه‌های آن به امضا طرفین پیمان رسیده است و تمامی نسخ آن دارای اعتبار یکسان است، یک نسخه آن نزد پیمانکار و سه نسخه دیگر نزد کارفرما قرار دارد.

نماینده / نمایندگان پیمانکار:	نام و نام خانوادگی	مهر و امضا	سمت	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی
شماره اقتصادی:	(صاحبان امضا مجاز)			(صاحبان امضا مجاز)	
حوزه مالیاتی:					
کد پستی:					
شماره تلفن:					
نمبر:					
مهر و امضا	سمت				
کد ملی:					

پیوست‌ها

- پیوست یک: جدول تفکیک مبلغ پیمان، برای بخش‌های مختلف کار
- پیوست دو: فهرست مقادیر و بهای واحد کارها و نرخ عوامل، برای پیمان‌هایی که بخشی از مبلغ آن‌ها بر مبنای فهرست‌بهای محاسبه می‌شود، شامل:
  - فهرست مقادیر و بهای واحد کارها
  - فهرست نرخ عوامل
- پیوست سه: فهرست‌بهای واحد کارهای اضافی و نقصانی و نرخ عوامل، در پیمان‌های مبلغ مقطوع
  - فهرست‌بهای واحد کارهای اضافی و یا نقصانی
  - فهرست نرخ عوامل
- پیوست چهار: روش تعديل
- پیوست پنج: پرداخت‌ها
  - نحوه پرداخت
  - برنامه زمانی پرداخت‌ها
- پیوست شش: بیمه
  - انواع بیمه‌نامه‌های در تعهد پیمانکار
  - انواع بیمه‌نامه‌های در تعهد کارفرما
- پیوست هفت: کاربرگ ضمانت‌نامه‌ها و اعتبار اسنادی
  - کاربرگ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت
  - کاربرگ ضمانت‌نامه انجام تعهدات
  - کاربرگ ضمانت‌نامه استرداد کسور حسن اجرای کار
  - کاربرگ اعتبار اسنادی و ترتیب گشایش اعتبار
- پیوست هشت: وظایف و اختیارات دستگاه نظارت عالیه و مشاور
  - وظایف و اختیارات دستگاه نظارت عالیه
  - وظایف و اختیارات مشاور
- پیوست نه: راهاندازی و آزمایش عملکردی
  - تفکیک وظایف و مسئولیت‌های کارفرما و پیمانکار
  - ضوابط دستیابی به شرایط قابل قبول عملکردی
  - تعهدات پیمانکار و اختیارات کارفرما در صورت عدم دستیابی کامل به ضوابط عملکردی
- پیوست ده: شرح کارهای در تعهد پیمانکار
  - شرح کارها و تأمین کالا و تجهیزات در تعهد پیمانکار
  - بخش‌هایی از اجرا، کالا و تجهیزات در پیمان حفاظت الکترونیک، که از داخل کشور باید تأمین شود
  - تعهدات پیمانکار در ارتباط با همکاری و هماهنگی با کارکنان کارفرما، دستگاه نظارت عالیه، مشاوران و سایر پیمانکاران طرف پیمان کارفرما و کارکنان نهادهای قانونی
- پیوست یازده: فهرست عمومی لوازم بدهی و مواد مصرفی، برای پیش راهاندازی، راهاندازی و دوران بهره‌برداری
- پیوست دوازده: انتقال تکنولوژی و آموزش کارکنان کارفرما، بهوسیله پیمانکار
  - انتقال تکنولوژی
  - آموزش کارکنان کارفرما

۱۳- پیوست سیزده: تعهدات کارفرما در تحويل محل اجرای کار، تأمین کالا و تجهیزات و انجام کارها

۱-۱۳- شرح کارها و تأمین کالا و تجهیزات در تعهد کارفرما تا مرحله پیش راهاندازی

۲-۱۳- شرح کارها و تعهدات کارفرما در مرحله راهاندازی (امکاناتی مانند آب، برق، گاز، مواد شیمیایی و ...)

۳-۱۳- برنامه زمانی تعهدات کارفرما، موضوع بندهای ۱ و ۲ پیوست ۱۳

۱۴- پیوست چهارده: برنامه زمانی کلی اجرای کار

۱-۱۴- برنامه زمانی تحويل نقشه‌ها و اسناد و مدارک مورد نیاز از سوی کارفرما

۲-۱۴- برنامه زمانی کلی اجرای کار

۳-۱۴- زمان‌بندی ارائه طرح تفصیلی توسط پیمانکار

۱۵- پیوست پانزده: فهرست فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم

۱۶- پیوست شانزده: لیسانس و شرایط واگذاری حق لیسانس (در موارد خاصی که دانش فنی برخی کارها و یا تجهیزات تحت لیسانس باشد)

۱۷- پیوست هفده: اقلامی از کارها، خدمات، تأمین مصالح و تجهیزات که از محل مبالغ مشروط به وسیله پیمانکار تأمین می‌شود

۱۸- پیوست هجده: اسناد و مدارک فنی

۱-۱۸- کدها و استانداردها

۲-۱۸- مشخصات فنی

۳-۱۸- نقشه‌ها و سایر اسناد فنی پیمان

۴-۱۸- اسناد و مدارک فنی که به وسیله کارفرما تهیه و به پیمانکار ابلاغ می‌شود.

۵-۱۸- اسناد و مدارک فنی که به وسیله پیمانکار تهیه و به تصویب و تائید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه می‌رسد.

۶-۱۸- شمار نسخه‌ها و زبان مدارک فنی

۷-۱۸- فهرست برنامه‌های کامپیوتری مورد نظر کارفرما

۸-۱۸- ضوابط و دستورالعمل اجرای الزامات و رویه‌های مدیریت HSE

۱۹- پیوست نوزده: مراکز بارگیری و تخلیه، حمل مصالح و تجهیزات، نحوه ارزشیابی محموله و مشخصات بسته‌بندی

۲۰- پیوست بیست: نحوه گردش کارها

۲۱- پیوست بیست و یک: شیوه‌نامه حل اختلاف‌های قراردادی

شرایط عمومی

فصل ۱: تعریف‌ها و تفسیرها

ماده ۱ - تعریف‌ها

کلمات یا عبارت‌های زیر، در هر جای این شرایط عمومی یا سایر اسناد پیمان، دارای معانی تشریح شده در زیر هستند.
این معانی، بر حسب مورد می‌توانند به مفهوم مفرد و یا جمع به کار روند:

۱-۱ قرارداد/پیمان

شامل موافقت‌نامه بین کارفرما و پیمانکار، برای اجرای موضوع پیمان و مشتمل بر اسناد پیمان به شرح ماده ۲ موافقت‌نامه است.

۲-۱ موافقت‌نامه

سندی است که پس از امضا طرفین پیمان، بین کارفرما و پیمانکار مبادله می‌شود و مشخصات اصلی پیمان مانند مشخصات دو طرف، موضوع، مبلغ و مدت پیمان در آن بیان شده است.

۳-۱ شرایط عمومی

مفad همین متن است که شرایط عمومی حاکم بر پیمان را تعیین می‌کند.

۴-۱ شرایط خصوصی

سندی است که در توضیح یا تکمیل یا تعیین تکلیف موارد خاص و بندهایی از شرایط عمومی تنظیم گردیده است.
مواد درج شده در شرایط خصوصی هیچ‌گاه نمی‌تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند.

۵-۱ پیوست

مشخصات و رویه‌های اجرایی و مدارک تکمیلی است که اختصاصاً در این پیمان، به منظور تکمیل مفاد موافقت‌نامه پیمان تنظیم شده است.

۶-۱ کارفرما

شخصی حقوقی است که طرف قرارداد با پیمانکار است و کارهای موضوع پیمان برای وی انجام می‌شود. نمایندگان و جانشین‌های قانونی کارفرما، در حکم کارفرما هستند.

۷-۱ نماینده کارفرما

شخص یا اشخاصی حقیقی یا حقوقی هستند که از طرف کارفرما کتاباً به منظور مدیریت و یا نظارت بر حسن اجرای موضوع پیمان و امور مربوط به آن به پیمانکار معرفی می‌گردد. نماینده کارفرما در چارچوب مفاد پیمان دارای اختیارات مشخص شده و تعریف شده از طرف کارفرما می‌باشد و بر این اساس، توافق‌ها و صورت جلسات و مکاتباتی که نامبرده در حدود اختیارات تفویض شده و وظایف محول شده با پیمانکار می‌کند، در حکم مکاتبات کارفرما با پیمانکار است.

۸-۱ ناظر مقیم

شخص حقیقی یا حقوقی معرفی شده از طرف کارفرما که مورد تأیید دستگاه نظارت عالیه می‌باشد و مسئول نظارت مستقیم بر حسن اجرای صحیح عملیات موضوع پیمان می‌باشد و با تعیین حدود اختیارات، کتاباً به پیمانکار معرفی و در محل کارگاه سازنده مقیم می‌گردد.

۹-۱ پیمانکار

شخصی حقوقی است که طرف پیمان با کارفرما است و اجرای کارهای موضوع پیمان را بر عهده گرفته است. نمایندگان و جانشین‌های قانونی پیمانکار، در حکم پیمانکار هستند.

۱۰-۱ نماینده پیمانکار

شخصی حقیقی با وظایف و اختیارات مشخص از طرف پیمانکار است که می‌بایست کتاباً به کارفرما معرفی شود و شرایط احراز وی در شرایط خصوصی پیمان درج گردیده است.

۱۱-۱ پیمانکار دست دوم/پیمانکار فرعی/پیمانکار جزء

شخص حقیقی یا حقوقی است که با اجازه قبلی و کتبی کارفرما به منظور انجام بخش یا بخش‌هایی از کار طبق ماده ۳۳ به وسیله پیمانکار و از طریق عقد پیمان به کار گمارده می‌شود. وظایف محوله به پیمانکاران دست دوم به هیچ‌وجه رافع مسئولیت پیمانکار نخواهد بود.

۱۲-۱ دستگاه نظارت عالیه

دستگاه نظارت عالیه طبق ماده ۷ موافق نامه می‌باشد، که وظایف و حدود اختیارات آن در ماده ۵۰ و پیوست ۸ بیان شده است.

۱۳-۱ مشاور کارفرما (مهندس مشاور)

شخصی حقوقی است که به عنوان عامل فنی کارفرما، برای انجام خدمات فنی و نظارت در زمینه کارهای موضوع پیمان و به شرح ماده ۵۰، تعیین شده و در ماده ۸ موافق نامه، معرفی گردیده است. وظایف و حدود اختیارات مشاور کارفرما در پیوست ۸ بیان شده است.

۱۴-۱ بازرس

شخصی است حقیقی یا حقوقی که از سوی کارفرما به منظور نظارت بر فعالیت‌های کنترل کیفی کارهای انجام شده از سوی پیمانکار، به کار گمارده می‌شود تا زیر نظر کارفرما انجام وظیفه کند.

۱۵-۱ نماینده امور HSE کارفرما

شخصی است حقیقی یا حقوقی که کلیه وظایف مربوط به نظارت بر حسن اجرای مجموعه «الزمات و رویه‌های نظام مدیریت HSE» را با هماهنگی و تحت نظر کارفرما یا نماینده وی به عهده دارد.

۱۶-۱ اخطار جرمیه‌ای HSE

اخطرهایی است که نماینده کارفرما یا نماینده HSE وی به علت عدم اجرا و رعایت مفادی از تعهدات پیمان و یا عدم اجرای الزامات HSE عمومی و اختصاصی طبق شرایط خصوصی پیمان و دستورالعمل و الزامات تعیین شده در پیوست HSE پیمان به پیمانکار ابلاغ می‌کند و جرائم تعیین شده از صورت وضعیت‌های نهایی پیمانکار کسر خواهد شد.

۱۷-۱ اخطار قراردادی HSE منجر به خاتمه به تقاضای کارفرما/برکناری

اخطرهایی که در اثر عدم اجرای تعهدات پیمان و کثرت اخطارهای جرمیه‌ای، تذکرات و استمرار عدم رضایت از نحوه کار پیمانکار حداقل در سه نوبت توسط کارفرما صادر و به پیمانکار ابلاغ می‌شود.

۱۸-۱ روش‌های مناسب و رایج در صنعت

تجربیات، اقدامات، شیوه‌ها و روش‌های معمول در انجام شرح کار موضوع پیمان که عموماً توسط شرکت‌های حرفه‌ای، تخصصی در ارتباط با شرح کار مشابه مورد استفاده قرار می‌گیرند، تسهیلات و بهینه سازی‌های لازم که در زمان‌های خاص با تکیه بر تجربه و دلایل منطقی و اطلاعات کسب شده یا اطلاعاتی که در زمان تصمیم‌گیری باید کسب شود، با استفاده از شیوه‌های نوین علمی به منظور رسیدن به نتایج مطلوب که منطبق بر استانداردها و مدارک فنی منضم به پیمان قابلیت اطمینان، مطابق مقررات و الزامات بهداشت، ایمنی، محیط زیست (HSE) کارفرما و صرفه‌جویی اقتصادی و تقویت اقتصاد مقاومتی کشور باشد و همچنین مورد تائید کارفرما قرار گرفته باشند.

۱۹-۱ الزامات HSE عمومی در پیمان

انجام مجموعه «الزمات و رویه‌های نظام مدیریت HSE» با رعایت دستورالعمل‌های HSE و استانداردها و رویه‌ها و روش‌های مهندسی و ایمن انجام کار موضوع پیمان، توسط پیمانکار است. هزینه انجام الزامات HSE عمومی با تعهد تأمین کلیه اقلام مصرفی و غیر مصرفی و نیروی انسانی در قیمت پیشنهادی پیمانکار برای اجرای ردیفها و فعالیت‌های عملیات موضوع پیمان مستتر و یا هزینه انجام آن‌ها پیش‌بینی شده است و کارفرما برای اجرای فرآیند HSE در این گونه موارد، پرداخت مستقل نخواهد داشت.

- ۲۰-۱ الزامات HSE اختصاصی در پیمان
مجموعه «الزامات و رویه‌های نظام مدیریت HSE» است که هزینه انجام آن‌ها در جداول اختصاصی مقدار و قیمت‌های کالای مصرفی، خدمات و فعالیت‌ها منضم به پیمان درج گردیده است.
- ۲۱-۱ اشخاص ثالث
کلیه اشخاص حقیقی و یا حقوقی، خصوصی یا دولتی بهغیراز کارفرما، پیمانکار و کارکنان و عوامل ایشان، اشخاص ثالث نامیده می‌شوند.
- ۲۲-۱ فروشنده
تولیدکننده، سازنده، تأمین‌کننده، توزیع‌کننده یا عامل فروش است که از طریق انعقاد قرارداد با پیمانکار، متعهد به تأمین اقلامی از کالا و تجهیزات موردنیاز اجرای کار است. تولیدکنندگان، سازندگان، تأمین‌کنندگان یا توزیع‌کنندگان اقلامی از کالا و تجهیزات موردنیاز کار فروشنده‌گان نیز، فروشنده نامیده می‌شوند.
- ۲۳-۱ لیسانس
دانش فنی بخش‌هایی از کار است که منحصراً به نام "صاحب لیسانس" ثبت شده است.
- ۲۴-۱ کار
مجموعه خدماتی است که پیمانکار با به کارگیری نیروی انسانی، مصالح، ماشین‌آلات، ابزار‌آلات و تجهیزات و سایر عوامل لازم طبق اسناد و مدارک و شرح کار این پیمان، متعهد به انجام، تکمیل، آزمایش، بازرگانی فنی، رفع عیب و نقص، آزمایش مجدد، پیش راهاندازی و راهاندازی، گزارش، نگهداری و تحويل آن به کارفرما می‌باشد.
- ۲۵-۱ کارگاه
ساختمان یا محوطه‌ای است که طبق اسناد و مدارک پیمان به منظور احداث کار موضوع پیمان و یا انبار از سوی کارفرما به پیمانکار تحويل داده می‌شود.
- ۲۶-۱ مبلغ پیمان
عبارت از مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقت‌نامه است، که می‌تواند بر اساس ماده ۱-۵۶ تغییر یابد.
- ۲۷-۱ مبلغ مشروط
مبلغی است که در بند ۴-۲-۳ موافقت‌نامه درج شده است و پرداخت آن، مشروط به دستور کارفرما برای انجام کارها و خدمات یا خرید مصالح و تجهیزات بهوسیله پیمانکار براساس ماده ۵۴ است.
- ۲۸-۱ مدت پیمان
عبارت از مدت درج شده در ماده ۳-۵ موافقت‌نامه و تغییرات بعدی آن طبق ماده ۶۴، به منظور تکمیل کار و تحويل موقت بر اساس ماده ۶۰.
- ۲۹-۱ نافذ شدن پیمان
به معنای شروع تعهدات دو طرف پیمان طبق بند ۱-۵ موافقت‌نامه است.
- ۳۰-۱ ابلاغ شروع کار
دستور کارفرما به پیمانکار مبنی بر شروع کار، طبق بند ۲-۵ موافقت‌نامه است.
- ۳۱-۱ برنامه زمان‌بندی و طرح تفصیلی اجرایی
برنامه زمان‌بندی حاوی جدول زمان‌بندی اولیه شروع و خاتمه انجام فعالیت‌های مختلف موضوع پیمان می‌باشد و طرح تفصیلی اجرایی نیز شامل نحوه نصب و اجرا و تغییرات مورد نیاز طرح در محل پروژه است.
- ۳۲-۱ دوره مسئولیت رفع نقص
دوره زمانی تعیین شده در ماده ۶۱ است، که طی آن پیمانکار مسئول رفع هر نوع عیب و نقص در کارهایی است که در تعهد اوست.

۳۳-۱ گواهی رفع نقص

عبارت از گواهی تأیید رفع نواقص احتمالی موجود در کارها به هنگام تحویل موقت و پایان کار است، که با توجه به بند ۲-۶۰ صادر می‌شود.

۳۴-۱ استناد و مدارک فنی

عبارت است از مجموعه استناد فنی، استاندارها، کدها، آیین‌نامه‌ها، مشخصات فنی، نقشه‌ها و سایر مدارک به شرح پیوست ۱۸، که کار موضوع پیمان باید طبق آن‌ها به‌وسیله پیمانکار انجام شود.

۳۵-۱ دستور تغییر کار

سندي است که افزایش، کاهش و یا اضافه کار و هرگونه تغییرات در مدت و مبلغ پیمان ناشی از آن‌ها، در آن درج شده است و به امضا کارفرما و پیمانکار می‌رسد.

۳۶-۱ کالا و تجهیزات

عبارت است از مواد، اجناس، کالا، دستگاه‌ها، ادوات، اقلام و به‌طورکلی هر آن چیزی که در کار مصرف شده و یا باقی می‌ماند.

۳۷-۱ مرجع فنی

مرجع فنی در این پیمان دستگاه نظارت عالیه می‌باشد که کارفرما و پیمانکار در موارد اختلاف‌نظر فنی و یا تعبیرهای متفاوت از استناد و مدارک فنی، از وی استفسار می‌کنند و نظر وی برای دو طرف قطعی است.

۳۸-۱ تجهیز محل اجرای کار

تأمین تمام دستگاه‌ها، ماشین‌آلات، ابزار، مصالح و مجموعه ساختمان‌ها، تأسیسات، داربست‌ها، راه‌ها و کلیه امکاناتی که جهت اجرای عملیات و تکمیل کار موضوع پیمان به‌طور موقت ساخته و یا نصب می‌شود.

۳۹-۱ آزمایش عملکردی

مجموعه آزمایش‌ها و رسیدگی‌هایی است که بر اساس ماده ۵۹، به منظور حصول اطمینان از دستیابی به شرایط تضمین‌شده عملکردی طبق پیوست ۹، پس از مرحله راهاندازی تجهیزات صورت می‌گیرد.

۴۰-۱ اضافه کاری

انجام کار مرتبط با موضوع پیمان که در شرح کار درنظر گرفته نشده است یا انجام کارهای اضافی به علت تغییر در شرح کار و شرایط نصب کار، مشخصات فنی مصالح، تغییر در دستورالعمل‌های مندرج در مشخصات فنی، تغییر در شرح خدمات، تسهیلات و اجرای الزامات HSE مورد تعهد پیمانکار می‌باشد.

۴۱-۱ اوزان و مقادیر

کلیه اوزان و مقادیر طبق مقررات جمهوری اسلامی ایران بر اساس سیستم متريک خواهد بود، مگر آن‌که در استناد و مدارک پیمان سیستم ديگری مورد توافق قرار گرفته شده باشد.

ماده ۲ - تفسیرها

۱-۲ روز، ماه، سال:

منظور از روز، روز تقویمی و منظور از ماه و سال، ماه و سال شمسی، طبق تقویم رسمی کشور ایران است.

۲-۲ مفرد و جمع:

هر جا معنی عبارت ایجاب کند، کلمات مفرد، معنی جمع و کلمات جمع، معنی مفرد دارد.

۳-۲ عنوان‌ها:

عنوان‌های درج شده در شرایط عمومی، تنها به منظور راهنمایی و اطلاع از مفاد موادی است که به صورت مشترک زیر آن عنوان قرار گرفته‌اند و نمی‌توان از آن‌ها در تفسیر مواد استفاده کرد.

فصل ۲: اقدام‌های اولیه

ماده ۳ - اقدام‌های اولیه پس از عقد پیمان

۱-۳ تسلیم تضمین (ضمانتنامه)

پس از امضا پیمان، در صورت درخواست پیش‌پرداخت از طرف پیمانکار، پیمانکار ضمانتنامه موضوع ماده ۱۱ را تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند.

۲-۳ شروع کار

پیمانکار موظف است پس از دریافت ابلاغ شروع کار از سوی کارفرما در زمان تعیین شده در ابلاغیه نسبت به شروع کار اقدام نماید. در صورت عدم دریافت ابلاغیه شروع کار توسط پیمانکار که از سوی کارفرما صادر می‌شود، تاریخ شروع به کار سی (۳۰) روز پس از تاریخ تنفيذ پیمان، تلقی می‌شود.

پیمانکار، اسناد زیر را ظرف حداکثر پانزده (۱۵) روز پس از تاریخ ابلاغ شروع کار، برای بررسی کارفرما تسلیم می‌کند. کارفرما پس از دریافت مدارک، حداکثر ظرف هفت (۷) روز، موارد اصلاحات موردنظر خود را طی جلسه‌ای با حضور پیمانکار، مطرح می‌کند و پس از جمعبندی نهایی موارد و تهیه صورت جلسه آن‌ها، پیمانکار می‌باشد اصلاحات و تغییرات مصوب را تا قبل از درخواست اولین صورت‌وضعیت، اعمال نموده و برای تائید نهایی به کارفرما تسلیم کند.

۱-۲-۳ برنامه زمانی اجرای فعالیت‌های اصلی هر یک از بخش‌های کار پیمان (تغییرات مورد نیاز در طراحی، تامین مصالح و تجهیزات، عملیات اجرا و نصب) بر اساس برنامه کلی اجرای کار درج شده در پیوست ۱۴

۲-۲-۳ برنامه زمانی تحويل مدارک تسلیمی پیمانکار

۳-۲-۳ نمودار سازمانی پیمانکار که در آن عوامل کلیدی بخش‌های مختلف کار و ارتباط آنان با هم، مشخص شده باشد.

۳-۳ تهیه و تسلیم بیمه‌نامه‌ها

پیش از شروع عملی کارها، دو طرف با توجه به مواد ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ شرایط عمومی و پیوستهای پیمان، بیمه‌نامه‌هایی را که هر یک ملزم به تهیه آن هستند، از مراجع بیمه تهیه و به طرف دیگر تسلیم می‌کنند.

۴-۳ هماهنگی‌های اولیه

به منظور رفع ابهامات فنی باقیمانده و حصول تفاهم در مورد اجرای مفاد پیمان، ظرف سی (۳۰) روز پس از شروع کار، طی جلساتی با حضور کارفرما، پیمانکار، دستگاه نظارت عالیه و مشاور در موارد زیر، تصمیم‌گیری می‌شود تا در طول اجرای پیمان ملاک عمل قرار گیرد:

۱-۴-۳ رفع ابهامات احتمالی و ارائه اطلاعات تکمیلی پایه، درج شده در استاد و مدارک فنی به تناسب برنامه زمانی پیوست ۱۴

۲-۴-۳ نحوه گردش کارها

هرگاه گردش کارها و روابط متقابل (پیوست ۲۰) در هنگام عقد پیمان، ضمیمه نشده باشد، در جلسه هماهنگی‌های اولیه، نحوه گردش کارها از جمله موارد مشخص شده در زیر، به عنوان پیوست ۲۰، به پیمان منضم می‌گردد.

- گردش کار مکاتبات بین کارفرما، پیمانکار، دستگاه نظارت عالیه و مشاور (مهندس مشاور) و سایر مراجع مرتبط با اجرای پیمان، در صورت لزوم

- گردش کار ابلاغ دستور تغییر کار از سوی کارفرما و اقدام‌های پس از آن

- گردش کار تهیه، تحويل، تائید و پرداخت صورت‌وضعیت‌های پیمانکار

- گردش کار تحويل نقشه‌ها و مدارک فنی پیمان

فصل ۳: اسناد پیمان

ماده ۴ - هدف اسناد پیمان

هدف اسناد پیمان، توصیف کار تکمیل شده موضوع پیمان است که باید طبق اسناد پیمان اجرا شود. انجام هر کار و تأمین هر نوع کالا و تجهیزات، که با استنباط از اسناد پیمان و یا طبق عرف فنی و تجاری برای انجام موضوع پیمان لازم باشد، به عهده پیمانکار است.

ماده ۵ - اولویت اسناد

هرگاه بین مفاد و مضمون اسناد پیمان، تناقض، اختلاف و یا اشتباهی بروز کند، موافقتنامه و شرایط عمومی نسبت به سایر اسناد پیمان اولویت دارند. در سایر موارد مطابق تبصره مندرج در ماده ۲ موافقتنامه اقدام می‌شود.

ماده ۶ - استانداردها، کدها و مراجع

کلیه کارها باید طبق استانداردهای وزارت نفت ایران و سایر استانداردهای مذکور در پیوست ۱۸ صورت پذیرد. ویرایش استانداردها، شناسه‌ها (کدها) و مراجع موردنیاز اجرای کار که در پیمان پیش‌بینی شده است، آخرین تجدیدنظر آن‌ها در زمان عقد پیمان است مگر آنکه به نحو دیگری در پیمان تصریح شده باشد. در موارد مسکوت در پیمان، از آخرین ویرایش استانداردهای صنعت نفت و کدهای معتبر بین‌المللی هماهنگ با دیگر استانداردهای پیش‌بینی شده در پیمان، با نظر نهایی دستگاه نظارت عالیه استفاده می‌شود.

ماده ۷ - اسناد و مدارک فنی

تمام کارهای طراحی و مهندسی موضوع پیمان، بر اساس اسناد طراحی پایه منضم به پیمان با توجه به اسناد پیوست ۱۸ و نیز رعایت اصول صحیح مهندسی انجام می‌شود.

۱-۷ پیمانکار، کارهای طراحی و مهندسی موضوع پیمان را با توجه به محدوده خدمات مهندسی تعیین شده در پیوست ۱۰ تکمیل می‌کند. مسئولیت هر نوع نقص و یا کمبود در نقشه‌ها و مدارک فنی در محدوده خدمات پیمانکار، حتی اگر به تائید کارفرما رسیده باشد، به عهده پیمانکار است مگر اینکه نقص یا کمبود، ناشی از اطلاعات درج شده در اسناد فنی پایه و خارج از تعهدات و تأییدهای پیمانکار باشد.

۲-۷ پیمانکار موظف است اسناد و مدارک فنی موضوع بند ۵ پیوست ۱۸ را در نسخه‌های لازم برای تصویب به کارفرما ارسال نماید. کارفرما پس از بررسی مدارک و اسناد مذکور، پیشنهادهای مورد نظر خود را به همراه این مدارک به دستگاه نظارت عالیه ارسال می‌نماید. پس از تصویب اسناد و مدارک فنی توسط دستگاه نظارت عالیه، این مدارک توسط کارفرما به پیمانکار ابلاغ می‌گردد. خاطر نشان می‌سازد شروع هرگونه عملیات اجرایی توسط پیمانکار منوط به تائید اسناد مدارک مربوط از سوی دستگاه نظارت عالیه می‌باشد.

۳-۷ پس از ابلاغ اسناد و مدارک فنی هرگونه نقص یا تناقض در اسناد و مدارک فنی به همراه اصلاحات پیشنهادی باید ظرف مدت تعیین شده در چارچوب برنامه زمانی از سوی پیمانکار به کارفرما منعکس شود. کارفرما موارد را بررسی و به همراه نظرات خود جهت تایید به دستگاه نظارت عالیه اعلام می‌دارد. موارد مورد تائید دستگاه نظارت عالیه، از طریق کارفرما به پیمانکار ابلاغ شود. تا زمان ابلاغ تغییرات توسط کارفرما، پیمانکار می‌بایست مطابق شرح کار موجود در همان بخش از کار یا سایر فعالیت‌های مربوط به پیمان عمل نماید و توقف تمام عملیات اجرایی پروره تا زمان وصول تغییرات در بخش مورد درخواست پیمانکار رافع مسئولیت پیمانکار برای اتمام کار در مدت زمان پیش‌بینی شده در پروره نیست و این تأخیر قابل قبول و مورد پذیرش کارفرما نمی‌باشد.

۴-۷ در صورت تصمیم کارفرما و دستگاه نظارت عالیه به تجدیدنظر در اسناد و مدارک فنی، مراتب در زمانی مناسب به پیمانکار برای پیش‌بینی‌های لازم اعلام می‌شود و پس از انجام تغییرات، اسناد و مدارک با شماره نگارش جدید به پیمانکار ابلاغ می‌گردد.

۵-۷ دستورالعمل‌های نصب و راهاندازی، و نقشه‌های کارگاهی از قبیل نقشه‌های چون ساخت بر اساس اسناد و مدارک فنی توسط پیمانکار و با مسئولیت او تهیه می‌شود و به دستگاه نظارت عالیه ارسال می‌گردد. پس از تائید دستگاه نظارت عالیه یک نسخه از این مدارک و نقشه‌ها به کارفرما تحويل داده می‌شود.

۶-۷ در صورتی که حین تحويل کالا و اجرای کار، پیمانکار تشخیص دهد که تغییراتی در جزیبات طرح یا برنامه زمانی مربوط ضروری است، موظف است که پیش از رسیدن موعد انجام کارهایی که به نظر او باید در برنامه آن تغییر داده شود، مراتب را با ذکر دلیل به کارفرما اطلاع دهد. کارفرما، تغییرات مورد تقاضای پیمانکار را در قالب برنامه زمانی کلی رسیدگی می‌کند و آنچه را مورد قبول است، پس از تصویب دستگاه نظارت عالیه به پیمانکار ابلاغ می‌کند. بدیهی است که این تغییرات در حدود مندرجات قرارداد از میزان تعهدات و مسئولیت‌های پیمانکار نمی‌کاهد.

ماده ۸ - ابلاغیه‌ها

هرگونه اطلاعیه، دستور کار، اعلام نظر، ابلاغ تعلیق، خاتمه دادن و برکناری پیمانکار و موارد مشابه، تنها به صورت کتبی معتبر است. رسید دبیرخانه هر دو طرف و یا رسید تحويل پستی، ملاک تسلیم ابلاغ‌ها (گزارش‌ها، مدارک و مکاتبات) است.

ماده ۹ - مالکیت اسناد و استفاده مجدد از آن‌ها، حقوق ثبت شده

۱-۹ مالکیت نقشه‌ها و مدارکی که به وسیله کارفرما تهیه شده است، از آن کارفرماست و پیمانکار نمی‌تواند بدون اجازه کارفرما، از آن‌ها به منظور کارهای خارج از موضوع این پیمان استفاده کند، مگر اینکه موافقت کتبی کارفرما را در این مورد کسب کرده باشد.

در مورد حق مالکیت و استفاده مجدد از اسناد و مدارک مرتبط با خرید لیسانس، اعم از اینکه خرید لیسانس در تعهد کارفرما و یا پیمانکار باشد، طبق موافقت‌نامه واگذاری لیسانس عمل می‌شود.

۲-۹ در مواردی که استفاده از اختراع، ابداع، نوآوری، تأثیف و سایر حقوق ثبت شده در زمینه انتخاب دستگاه‌ها و تجهیزات، برای انجام کارهای موضوع پیمان مورد نیاز است، این موارد می‌باشد با اطلاع کارفرما بوده و استفاده از آن‌ها مشروط به پرداخت حقوق ثبت شده تحت عنوان‌های حق لیسانس، حق ثبت اختراع، حق ثبت علامت، حق نشر و مانند آن‌ها است. این موارد در اسناد و مدارک فنی و پیوست ۱۶، تعیین شده است و پیمانکار موظف به تأمین مجوز استفاده از این‌گونه حقوق و پرداخت هزینه‌های مربوط به آن‌هاست، مگر آنکه هزینه برخی از این موارد، طبق پیوست ۱۶، به عهده کارفرما باشد.

۳-۹ در مواردی از استفاده از حقوق ثبت شده مورد نیاز اجرای کار، که در اسناد و مدارک فنی و پیوست ۱۶، تعیین نشده است و در قیمت‌های پیشنهادی پیمانکار نیز به طور جداگانه منظور نگردیده است، هزینه‌های مربوطه بعد از تهیه و ارائه اسناد و مدارک مثبته از طرف پیمانکار، از سوی کارفرما به پیمانکار پرداخت می‌شود.

۴-۹ پیمانکار، موظف است کارفرما را در برابر هرگونه ادعا، اعتراض، مطالبه زیان و خسارت از سوی صاحبان حقوق ثبت شده مورد استفاده در کارهای موضوع پیمان (حتی اگر این‌گونه حقوق ثبت شده در اسناد پیمان تعیین نشده باشد)، مصون نگه دارد و مسئولیت پاسخگویی و جبران هر نوع زیان و خسارت صاحبان حقوق ثبت شده در ارتباط با کارهای موضوع پیمان، بر عهده وی است.

ماده ۱۰ - زبان حاکم

زبان پیمان فارسی است و این زبان حاکم بر بخش‌های مختلف اسناد پیمان بوده که در زمان عقد پیمان به امضای دو طرف می‌رسد. در مواردی که متون قراردادی به دو زبان تنظیم شده باشد زبان فارسی ملاک عمل است. پیمانکار باید مدارک و گزارش‌های پیشرفت کار و نیز سایر مکاتبات خود را به زبان فارسی، تهیه کند.

فصل ۴: تضامین و بیمه‌نامه‌ها

ماده ۱۱ - تضمین پیش‌پرداخت

همزمان با درخواست پیش‌پرداخت موضوع بند ۲-۵۳ بر اساس آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، پیمانکار تضمینی به همان مبلغ و طبق کاربرگ درج شده در پیوست ۷، از بانک و یا مراجع مورد تائید کارفرما، تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند. مبلغ تضمین به تناسب کسر مبلغ پیش‌پرداخت از محل صورت وضعیت‌های موقت پیمانکار، کاهش داده می‌شود تا به صورت کامل مستهلك شود.

ماده ۱۲ - تضمین استرداد کسور حسن اجرای کار

پیمانکار می‌تواند در طول مدت اجرای پیمان، تمام یا بخشی از مبالغ نگهداری شده به عنوان «سپرده حسن اجرای کار» موضوع بند ۱-۷-۵۳ را در مقابل تسلیم تضمین (ضمانت‌نامه) معتبر مورد تائید کارفرما و بر اساس آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، معادل همان مبلغ و طبق فرم درج شده در پیوست ۷، از کارفرما دریافت کند.

ماده ۱۳ - تضمین انجام تعهدات

پیش از امضای پیمان، به منظور تضمین انجام تعهدات پیمانکار که در اسناد پیمان درج شده است، پیمانکار بر اساس آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی و شرایط خصوصی پیمان، تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات را طبق کاربرگ درج شده در پیوست ۷، از بانک‌ها و مراجع مورد تائید کارفرما تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند. این تضمین (ضمانت‌نامه)، باید تا پس از تحويل موقت و صدور گواهی پایان کار به شرح پیش‌بینی شده در پیوست شماره ۷ پیمان معتبر و قابل تمدید باشد و مadam که پیمانکار کلیه تعهدات پیمانی خود را انجام نداده است، تضمین (ضمانت‌نامه) فوق الذکر باید تمدید گردد.

چنانچه پیمانکار پانزده (۱۵) روز قبل از انقضا مدت اعتبار تضمین (ضمانت‌نامه)، حاضر به تمدید آن نگردد، کارفرما حق دارد اقدامات قانونی را جهت دریافت مبلغ تضمین انجام داده و وجه آن را بجای تضمین (ضمانت‌نامه)، به عنوان تضمین انجام تعهدات تا پایان تعهدات پیمانی پیمانکار در صندوق خود نگهداری کند. چنانچه مبلغ اولیه پیمان مشمول ۲۵٪ افزایش یا کاهش گردد. مبلغ این تضمین (ضمانت‌نامه)، تا پایان مدت نهایی پیمان کماکان ثابت خواهد بود.

تبصره ۱: پیمانکار می‌تواند به جای ارائه تضمین (ضمانت‌نامه)، معادل وجه تضمین (ضمانت‌نامه)، را نقداً به حساب کارفرما واریز و رسید آن را به کارفرما ارائه نماید. این تضمین پس از تحويل موقت و صدور گواهی پایان کار مسترد می‌شود.

ماده ۱۴ - آزادسازی تضامین

۱-۱۴ تضمین (ضمانت‌نامه) پیش‌پرداخت، پس از استهلاک مبلغ آن به ترتیب درج شده در ماده ۱۱، آزاد می‌شود و به پیمانکار مسترد می‌گردد.

۲-۱۴ پس از تحويل موقت و رسیدگی به صورت وضعیت قطعی، پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ کسور حسن اجرای کار درج شده در ماده ۱-۷-۵۳ و یا ضمانت‌نامه‌های (تضامین) آن درج شده در ماده ۱۲، با رعایت بند ۲-۵۷ مسترد خواهد شد و پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر بعد از تحويل قطعی بازگردانده می‌شود.

۳-۱۴ هرگاه در شرایط خصوصی روش دیگری برای آزادسازی ضمانت‌نامه (تضامین) انجام تعهدات پیش‌بینی نشده باشد، پس از تحويل موقت و رسیدگی به صورت وضعیت قطعی، ضمانت‌نامه (تضامین) انجام تعهدات با رعایت ماده ۵۷ آزاد می‌شود.

۴-۱۴ هرگاه طبق ماده ۶۸، پیمانکار از کار برکنار شود، در مورد تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات، طبق بند ۷-۲-۶۸ عمل می‌شود.

۵-۱۴ هرگاه پیمان، طبق مواد ۶۷ و ۶۹ و ۷۰ خاتمه داده شود، به ترتیب زیر عمل می‌شود:

۱-۵-۱۴ مبلغ تضمین (ضمان‌نامه) انجام تعهدات، با رعایت بند ۳-۱۴ آزاد می‌شود.

۲-۵-۱۴ مبالغ تضمین حسن اجرای کار و یا ضمان‌نامه معادل آن، به تناسب قسمت‌های تحويل موقت و قطعی شده، بر اساس بند ۲-۱۴ آزاد می‌شود.

ماده ۱۵ - انواع بیمه‌نامه‌ها، مسئولیت تهیه آن‌ها

۱-۱۵ پیمانکار، موظف به تهیه بیمه‌نامه‌های لازم برای پوشش موارد تعهدات عمومی خود در رابطه با پیمان با کارفرما و بر اساس پیوست ۶ است. همچنین وی موظف به ارائه نسخه‌ای از بیمه‌نامه به کارفرما بوده و نیز موظف به حفظ بیمه‌نامه‌ها در مدت اعتبار آن‌ها و نیز تمدیدهای پس از آن با تقبل هزینه است. پیمانکار بدون ایجاد محدودیت در تعهدات و مسئولیت‌های خود و کارفرما، نسبت به تأمین پوشش‌های بیمه‌ای اقدام می‌کند. پوشش این بیمه‌نامه‌ها، از جمله مواردی به شرح زیر است:

۱-۱-۱۵ بیمه حمل و باربری مصالح و تجهیزات کار، از محل‌های تولید یا فروش و اجاره (از محل آغاز فرآیند حمل و نقل) تا زمان استقرار در انبارهای کارگاه به میزان ارزش جایگزینی آن‌ها.

۲-۱-۱۵ بیمه تمام خطر نصب برای پوشش هر نوع خسارت به مصالح و تجهیزات مستقر در انبارهای کارگاه و یا محل‌های انجام حفاظت الکترونیک برای دوران عملیات و نصب تا تاریخ تحويل موقت مگر اینکه در پیوست ۶ به نحو دیگری مشخص شده باشد و به میزان ارزش جایگزینی آن‌ها و همچنین تمامی تجهیزات تحت مالکیت و یا مورد استفاده.

۳-۱-۱۵ بیمه مسئولیت، برای پوشش هر نوع خسارت و دیه منجر به آسیب‌دیدگی و یا مرگ کارکنان پیمانکار، کارفرما و کارکنان پیمانکاران دست‌دوم پیمانکار و سایر کارکنانی که به نحوی در ارتباط با کارهای موضوع پیمان، دچار حادثه و یا سانحه شوند و همچنین بیمه اشخاص ثالث برای پوشش مسئولیت ناشی از صدمات جانی یا فوت یا زیان و خسارت واردہ به اموال که در اثر اجرای پیمان صورت می‌پذیرد. این بیمه‌نامه باید به صورتی باشد که برای تعداد ۱۰٪ (حداقل یک نفر) از کارکنان پیمانکار، بیمه مسئولیت مدنی (بی‌نام) با تصریح مواد مرتبط با قانون تأمین اجتماعی (مستمری از کارافتادگی، فوت، درمان و دیه) تأمین شود.

۴-۱-۱۵ بیمه ماشین‌آلات تخصصی و سایر تسهیلات و تأسیسات موردنیاز، برای اجرای کارهای پیمان حفاظت الکترونیک و همچنین بیمه وسایل نقلیه متعلق به پیمانکار و پیمانکاران دست دوم وی، مربوط به کارهای موضوع پیمان به میزان ارزش جایگزینی از زمان ورود به محوطه اجرای کار تا زمانی که برای اجرای تعهدات قراردادی در محوطه قرار دارند.

۲-۱۵ بیمه کردن مصالح و تجهیزات و کارها، تنها به منظور تأمین خسارت‌های واردہ است و پیمانکار را به هیچ وجه از تعهدات خود مبری نمی‌کند.

۳-۱۵ هزینه تهیه و حفظ بیمه‌نامه‌ها از جمله پرداخت حق بیمه و فرانشیز به عهده پیمانکار است مگر این‌که در شرایط خصوصی نحوه دیگری پیش‌بینی شده باشد.

۴-۱۵ در صورتی که پیمانکار تمام یا بخشی از بیمه‌نامه‌های یادشده را در موعد مقرر تهیه ننماید و یا بیمه‌نامه‌های موجود را به موقع تمدید نکند، کارفرما می‌تواند پس از اختار کتبی و مهلت دو هفته‌ای به پیمانکار، رأساً اقدام به تهیه و یا تمدید بیمه‌نامه‌ها کرده و هزینه‌های مربوط را، از جمله هرگونه هزینه بالاسری، به حساب بدھکار پیمانکار منظور دارد. همچنین کارفرما مفاد و الزامات مندرج در بیمه‌نامه را به اطلاع پیمانکار می‌رساند تا ضمن رعایت آنها در صورت لزوم بیمه نامه تکمیلی نیز تهیه شود. هرگاه هزینه تهیه بیمه‌نامه‌ها در شرایط خصوصی پیمان به عهده کارفرما گذاشته شده باشد، تنها هزینه‌های بالاسری کارفرما برای اخذ بیمه‌نامه‌ها، به حساب بدھکار گذاشته می‌شود. هرگاه به علت قصور (قصیر و کوتاهی) پیمانکار، کار خسارت‌دیده تحت پوشش بیمه‌های یادشده قرار نگرفته باشد، پیمانکار موظف به جبران خسارت واردہ تا میزان تعیین شده در ماده ۷۴ است و تهیه بیمه‌نامه توسط کارفرما رافع مسئولیت‌های قراردادی پیمانکار نخواهد بود.

ماده ۱۶ - محتوای بیمه‌نامه‌ها

۱-۱۶ در بیمه‌نامه‌ها، جز در مورد کارکنان و ماشین آلات ساختمانی و تأسیسات متعلق به پیمانکار، باید نام کارفرما به عنوان ذینفع درج شود و قبل از شروع هر کار، به کارفرما تسلیم گردد هر نوع تغییر در محتوى و یا زمان پایان اعتبار بیمه‌نامه‌ها، باید با اطلاع قبلی کارفرما باشد. در تمام بیمه‌نامه‌ها، بیمه‌گذار، موضوع بیمه و طرف ذینفع از آن، باید به‌وضوح بیان شده باشند.

۲-۱۶ مفاد بیمه‌نامه‌ها باید با نیازمندی‌های درج شده در پیوست ۶ پیمان، منطبق باشند. همچنین تمامی بیمه‌نامه‌ها باید بر مبنای ارزش اعلامی در پیوست ۶ که به عنوان ارزش واقعی نیز تلقی می‌گردد صادر شود.

۳-۱۶ بیمه‌نامه حمل تا زمان ورود کالا به انبارهای کارگاه و سایر بیمه‌نامه‌ها تا زمان تحويل موقت باید اعتبار داشته باشد، مگر آنکه در شرایط خصوصی به نحو دیگری بیان شده باشد.

۴-۱۶ در متن بیمه‌نامه‌ها احتمال تحويل بخشی از کار قبل از تحويل موقت کل کار بر اساس ماده ۲۰، باید تصریح شود.

ماده ۱۷ - بیمه‌نامه‌های در تعهد کارفرما

هرگاه اخذ برخی از بیمه‌نامه‌ها طبق بند ۲ پیوست ۶، در تعهد کارفرما باشد، کارفرما نسبت به دریافت آن‌ها طبق ضوابط پیش‌بینی شده در این پیوست، اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۸ - دریافت خسارت از بیمه

۱-۱۸ هرگاه در شرایط خصوصی ترتیب دریافت خسارت‌های بیمه به نحو دیگری بیان نشده باشد، به این نحو عمل می‌شود:

۱-۱-۱۸ پیمانکار موظف است اسناد و مدارک لازم را برای دریافت خسارت، با همکاری کارفرما تنظیم و آماده نماید، و در موعده مقرر به بیمه‌گر تحويل دهد.

۲-۱-۱۸ پرداختی شرکت بیمه در مورد بیمه‌هایی که ذینفع آن کارفرماست، به حسابی که کارفرما به این منظور افتتاح کرده است، واریز می‌شود تا وی به عنوان معتمد، مبالغ مربوط را در کارهای خسارت‌دیده، صرف نماید.

۳-۱-۱۸ بخش‌های خسارت‌دیده کار، به دستور کارفرما و به وسیله پیمانکار، اصلاح یا تعویض می‌شود و هزینه آن از محل مبالغ دریافتی بیمه، به پیمانکار پرداخت می‌گردد.

۴-۱-۱۸ هرگاه مبالغ دریافت شده از بیمه‌گر، برای جبران خسارت‌های واردہ کافی نباشد و یا برخی از قسمت‌های خسارت‌دیده به هر دلیل تحت پوشش بیمه قرار نگرفته باشد، مسئولیت تأمین هزینه اضافی موردنیاز، با توجه به مواد ۷۱ و ۷۲، برحسب مورد به عهده کارفرما یا پیمانکار است.

ماده ۱۹ - چشم‌پوشی از ادعای خسارت اضافی، مرتبط با موارد بیمه

پیمانکار و پیمانکاران دست دوم که اموال و دارایی آنان تحت پوشش بیمه‌های یادشده قرار می‌گیرد، حق هر نوع ادعا را بیش از آنچه که از سوی بیمه پرداخت شده است، از خود سلب می‌کنند.

ماده ۲۰ - بیمه‌نامه‌ها، در شرایط تحويل قسمتی از کار به کارفرما

هرگاه تحويل قسمتی از کار طبق بند ۴-۶۰ از سوی کارفرما موردنظر باشد، پیمانکار موظف است که مراتب را قبل از تحويل آن قسمت از کار، به بیمه‌گر اطلاع داده، تائید اعتبار بیمه‌نامه صادره در شرایط جدید را از بیمه‌گر اخذ نماید.

ماده ۲۱ - انطباق متن تضامین و بیمه‌نامه‌ها، با شرایط پیمان

مضمون تمام تضامین (ضمانت‌نامه‌ها) و بیمه‌نامه‌ها و محدوده پوشش آن‌ها، باید منطبق با اسناد پیمان و پیوست‌های شماره ۶ و ۷ آن باشد. هرگاه تضامین (ضمانت‌نامه‌ها) و بیمه‌نامه‌های تسلیم شده از سوی پیمانکار، از نظر انطباق با شرایط پیش‌بینی شده در پیمان، دارای اشکال یا نواقصی باشند، مراتب به وسیله کارفرما به پیمانکار اعلام می‌شود و پیمانکار موظف است ظرف ۵ (۱۰) روز با مراجعت به مراجع صادرکننده تضامین (ضمانت‌نامه‌ها) و بیمه‌نامه‌ها، نسبت به رفع نواقص و یا جایگزین کردن آن‌ها با تضامین (ضمانت‌نامه‌ها) و بیمه‌نامه‌های جدید اقدام کند، در هر حال، پیمانکار مسئول درستی (صحت) مفاد بیمه‌نامه‌ها و تضامین (ضمانت‌نامه‌ها) دریافتی، طبق اسناد پیمان است.

ماده ۲۲ - مراجع صادرکننده تضامین و بیمه‌نامه‌ها

تمام تضامین و بیمه‌نامه‌های موردنیاز، باید از بانک‌ها و شرکت‌های بیمه مورد تائید کارفرما تهیه و تسلیم شوند. هرگاه مرجع صادرکننده تضمین (ضمانتنامه) و بیمه‌نامه به هر دلیل، دچار انحلال، ورشکستگی یا عدم توانایی برای انجام برخی از تعهدات مالی شود، پیمانکار موظف است ظرف حداقل سی (۳۰) روز نسبت به جایگزین کردن تضامین (ضمانتنامه‌ها) و بیمه‌نامه‌ها از مراجع دیگر مورد قبول کارفرما، اقدام کرده و تضمین (ضمانتنامه) جدید را به کارفرما تسلیم نماید.

ماده ۲۳ - تغییر در بیمه‌نامه‌ها، ناشی از تغییر کارها

هرگاه تغییر کاری منجر به تغییر اساسی در شرح کارها، قیمت، مدت و سایر شرایط پیمان شود، پیمانکار موظف است بر اساس موارد قیدشده در متن بیمه‌نامه‌ها، مراتب را به مراجع صادرکننده بیمه‌نامه‌ها اطلاع دهد تا در صورت لزوم، تغییرات لازم در مفاد بیمه‌نامه‌ها انجام شود. در صورت افزایش مدت پیمان، موضوع بند ۱-۶۴، بیمه‌نامه‌های مربوط به همان مدت، از سوی پیمانکار تمدید می‌شود.

فصل ۵: تعهدات و مسئولیت های پیمانکار

ماده ۲۴ - کلیات

تعهدات پیمانکار در چارچوب پیمان و نیز طبق پیوست ۱۰ و بر اساس نقشه ها، مشخصات و مدارک فنی، برنامه ها و روش های پیش بینی شده در پیوست ۱۸ است. همچنین راه اندازی و انجام آزمایش های عملکردی و تکمیل و تحويل کارها به کارفرما طبق پیوست ۹ و انتقال تکنولوژی و آموزش کارکنان کارفرما طبق پیوست ۱۲ می باشد.

مواردی از تامین کالا و تجهیزات که طبق پیوست ۱۳ جزو تعهدات کارفرماست از محدوده تعهدات پیمانکار مستثنی هستند. اما در مواردی که پیمان به تامین برخی خدمات و یا تامین برخی از اقلام کالا و تجهیزات به عنوان تعهدات پیمانکار و نیز سایر مواردی که با استنتاج منطقی از پیمان، برای تکمیل کار و راه اندازی طبق مشخصات فنی لازم باشد، صراحت نداشته باشند، جزو موارد تعهدات پیمانکار محسوب می شود.

ماده ۲۵ - تحويل نقشه های فنی

۱-۲۵ پیمانکار موظف است دستور العمل های بکار گرفته شده در پیمان حفاظت الکترونیک (اعم از دستور العمل های راه اندازی، تعمیرات و غیره) را حداکثر قبل از تحويل موقت به کارفرما ارائه دهد.

۲-۲۵ پیمانکار موظف است حداکثر تا زمان تحويل موقت، تمامی "نقشه های فنی چون ساخت" پروژه را به تعداد نسخه های لازم به شرح درج شده در پیوست ۱۸، به کارفرما تسلیم کند. هرگاه در شرایط خصوصی، زمان مشخص دیگری برای تسلیم نقشه های فنی چون ساخت، تعیین شده باشد، طبق آن عمل می شود. در صورت عدم تحويل نقشه های چون ساخت، کارفرما حق دارد مطابق ماده ۶۶ با پیمانکار رفتار نماید.

تحويل موقت کار موضوع پیمان، منوط به تسلیم نقشه های چون ساخت از سوی پیمانکار است، مگر آنکه به نحو دیگری در شرایط خصوصی بیان شده باشد.

ماده ۲۶ - مدیریت و نظارت بر کار

۱-۲۶ پیمانکار متعهد به اعمال مدیریت، کنترل و نظارت بر اجرای صحیح کارها، به وسیله افراد واجد صلاحیت است. مسئولیت به کار گرفتن روش های اجرایی مناسب و رعایت توالی کارها به نحوی که کیفیت و پیشرفت کارها را طبق پیمان تأمین کند، به عهده پیمانکار است.

۲-۲۶ حداکثر ظرف مدت پانزده (۱۵) روز از تاریخ تنفيذ پیمان، پیمانکار باید شخص واجد صلاحیتی را به عنوان نماینده خود کتابه کارفرما معرفی کند. نماینده پیمانکار، در طول مدت پیمان، به منزله پیمانکار عمل کرده، مکاتبه ها، اطلاعیه ها، ابلاغیه ها و دستور کارها خطاب به پیمانکار و به نام وی صورت می گیرد. نماینده پیمانکار در طول اجرای پیمان، با اطلاع قبلی به کارفرما، می تواند تعویض گردد و به جای وی شخص واجد صلاحیت دیگری گمارده شود. حداقل اختیارات، مسئولیت ها و وظایف نماینده پیمانکار در رابطه با نماینده کارفرما یا ناظر مقیم به شرح زیر مفروض و قطعی است:

- تنظیم و امضا برنامه زمان بندی روزانه و هفتگی و ماهیانه.
- تنظیم و امضا گزارش پیشرفت کارها به صورت روزانه، هفتگی و ماهیانه.
- تنظیم و امضا صورت کارکنان و ماشین آلات حاضر به کار و موجود پیمانکار در محل اجرای کار به صورت روزانه و هفتگی.
- تنظیم و امضا روش های انجام کارهای مختلف موضوع پیمان.
- با صلاحیت کارفرما شرکت در جلسات فنی، ارائه گزارش های لازم و امضای صورت جلسات.
- کنترل و نظارت بر کیفیت و کمیت خدمات و اقدامات کارکنان پیمانکار و پاسخگویی به کلیه مشکلات پرسنلی کارکنان پیمانکار.

- تنظيم صورت وضعیت های ماهیانه موقت و تحويل به نماینده کارفرما پس از اخذ امضای صاحبان امضا مجاز توسط پیمانکار.

- امضا کلیه مدارک تنظیم شده توسط نماینده پیمانکار پذیرفته شده تلقی می گردد و برای پیمانکار تعهدآور است.

- برنامه، دستور کار یا اخطاریه که توسط نماینده کارفرما و ناظر مقیم در محدوده اختیارات مشخص شده به نماینده پیمانکار ابلاغ می گردد بهمنزله ابلاغ به پیمانکار محسوب می شود. در صورت استنکاف نماینده پیمانکار از قبول ابلاغیه ها مرتب با گواهی نماینده کارفرما ابلاغ شده تلقی خواهد گردید.

۳-۲۶ در صورت عدم تأیید نماینده پیمانکار توسط کارفرما، پیمانکار موظف است بلافاصله شخص واجد صلاحیت دیگری را معرفی نماید و همچنین تعویض نماینده پیمانکار با موافقت نماینده کارفرما امکان پذیر است.

۴-۲۶ پیمانکار پس از ابلاغ نماینده کارفرما جهت تعویض نماینده پیمانکار، حداکثر پنج (۵) روز مهلت دارد نسبت به جایگزینی فرد مناسب و مورد تائید نماینده کارفرما اقدام نماید.

۵-۲۶ نماینده پیمانکار، از شروع پیمان (عملیات حفاظت الکترونیک) تا تحويل کارها، فردی واجد صلاحیت را به عنوان رئیس کارگاه به کارفرما معرفی می کند تا پس از تائید کتبی کارفرما، کار خود را شروع نماید. رئیس کارگاه باید همواره در کارگاه حضور داشته باشد و ضمن مدیریت و سرپرستی کارگاه، بر عملیات کنترل و نظارت نماید. در مواردی که رئیس کارگاه نتواند در کارگاه حضور داشته باشد، نماینده پیمانکار موظف است فرد واجد صلاحیت دیگری را پس از تائید کتبی کارفرما به عنوان جایگزین وقت معرفی نماید. چنانچه رئیس کارگاه بدون اطلاع نماینده کارفرما و یا ناظر مقیم، محل اجرای کار را بدون عذر موجه ترک نماید کارفرما می تواند نسبت به تعیین جریمه طبق شرایط خصوصی اقدام نماید.

۶-۲۶ چنانچه نماینده پیمانکار باعث درگیری و اخلال در نظم و ایجاد تشنج در محل اجرای کار گردد برای مرتبه اول توسط نماینده کارفرما به پیمانکار اخطار داده می شود و در صورت تکرار به پیمانکار ابلاغ می گردد که نماینده پیمانکار تعویض گردد. پیمانکار موظف به اجرای این دستور بوده و باید طبق مهلت اعلام شده در بند ۴-۲۶ نسبت به جایگزینی نماینده پیمانکار اخراج شده اقدام نماید. اجرای این ماده از مسئولیت های پیمانکار نمی کاهد.

۷-۲۶ نماینده پیمانکار، باید طبق بند ۳-۲-۳ شرایط عمومی، نمودار سازمانی مرتبط با کار و هرگونه تغییرات بعدی در آن را با مشخصات افراد کلیدی، به کارفرما تسلیم کند.

ماده ۲۷ - تأمین نیروی کار

۱-۲۷ پیمانکار، متعهد است نسبت به تأمین نیروی انسانی کافی، از نظر کمی و کیفی در تمام رده های شغلی موردنیاز برای حسن اجرا و تکمیل به موقع عملیات موضوع پیمان انسانی کند. نیروی انسانی موردنیاز، اعم از کارکنان مستقیم اجرای کار و یا گروه سرپرستی و پشتیبانی بخش های مختلف، باید از تخصص، مهارت و صلاحیت کاری لازم برخوردار باشند و به نحوی سازمان دهی شوند که برای اجرای کار مربوط، مناسب باشند. پرداخت تمام هزینه های ناشی از استخدام و به کارگیری نیروی کار، از قبیل حقوق، تأمین اجتماعی، بیمه، مالیات و هر نوع مزایای قانونی آن ها، به عهده پیمانکار است.

همچنین پیمانکار موظف است، کارکنانی را به کار گمارد که قبل از کارفرما که تحت هیچ شرایطی نباید پیمانکار به کارکنان خود، کاری و اگذار نماید که برای انجام ایمن و مؤثر آن آموزش کافی را فرانگرفته و یا دارای توان جسمی و سلامت روحی و روانی مناسب نباشد. در صورت آموزش کارکنان پیمانکار توسط کارفرما که با تشخیص کارفرما انجام شود، هزینه های آموزشی به عهده پیمانکار بوده و به حساب بدھی وی منظور خواهد شد.

در صورت تشکیل کلاس های آموزشی خاص با تشخیص و توسط کارفرما، کارکنان پیمانکار ملزم به حضور در

کلاس های مربوط و کسب حداقل نمرات در این دوره ها می باشدند. در صورتی که هر یک از کارکنان پیمانکار موفق به اخذ گواهی مبنی بر تأیید آموزشی کارکنان پیمانکار نشود پیمانکار ملزم به جایگزینی این فرد (فرد مردود) می باشد. هزینه آموزش افراد مردود به حساب بدھکار پیمانکار منظور می گردد. همچنین بابت صرف وقت کارکنان پیمانکار در آموزش های کارفرما هیچ گونه اضافه پرداختی به پیمانکار صورت نخواهد گرفت.

پیمانکار موظف است تمامی آموزش ها و روش ها را که در مراحل زمان آزمایش عملکردی و اجرا و زمان تست و بهره برداری دستگاه ها و تجهیزات لازم باشد بدون دریافت هیچ گونه هزینه های ارائه نماید و کلیه دستورالعمل ها و مدارک مربوط را بدون دریافت هیچ گونه هزینه های ارائه دهد. در صورت درخواست نماینده کارفرما جهت ارائه یا تجدید آموزش خاص، پیمانکار مطابق شرایط فوق موظف به ارائه می باشد.

۲-۲۷ در مورد بخش هایی از کار که به نیروی کار غیر ایرانی نیاز باشد، پیمانکار موظف است پس از تأیید دستگاه نظارت عالیه و سایر مقام های ذی ربط و طی مراحل قانونی، این گونه کارکنان را به کار گمارده و مسئولیت رعایت قوانین و مقررات کشور، تحصیل مجوزهای خاص این قبیل کارکنان و حسن رفتار این کارکنان، طبق شئون اخلاقی در محدوده کارگاه، بر عهده پیمانکار است.

۳-۲۷ هرگاه هریک از کارکنان پیمانکار، از نظر تخصص، مهارت و یا صلاحیت کار در محل کارگاه، از نظر کارفرما غیرقابل قبول تشخیص داده شود، پیمانکار موظف است حداکثر ظرف مدت دو (۲) روز نسبت به تعویض فرد موردنظر و به کار گماردن فردی واجد صلاحیت به جای او، اقدام کند. تمام هزینه های ناشی از این نوع جایه جایی ها، به عهده پیمانکار است و هیچ گونه پرداخت اضافی از این بابت به پیمانکار تعلق نمی گیرد. مسئولیت اجرای مفاد این بند، در مورد پیمانکاران دست دوم، به عهده پیمانکار است.

۴-۲۷ در خصوص کارکنان پیمانکار، تأمین امکانات رفت و آمد تا محل انجام کار، ایجاد امکانات لازم به منظور اسکان و غذای کارکنان در حد متعارف، ایجاد دفاتر کار مناسب، تأمین امکانات بهداشتی (از قبیل آب آشامیدنی و استحمام، بهداشت محیط زیست کارکنان)، تأمین امکانات اولیه پزشکی، به عهده پیمانکار است و وی موظف است هزینه های مربوط به آنها را پرداخت کند، مگر آنکه کارفرما تأمین برخی از تسهیلات بالا را طبق پیوست ۱۳، تعهد کرده باشد. در صورت هر گونه استفاده از خدمات بهداشت و درمان کارفرما، کلیه هزینه های درمانی انجام شده جهت کارکنان پیمانکار در طول مدت پیمان به عهده و هزینه پیمانکار بوده و از مطالبات پیمانکار با احتساب هزینه بالاسری کارفرما کسر خواهد شد و کارفرما در این رابطه هیچ گونه مسئولیتی را نمی پذیرد.

۵-۲۷ مطابق با قانون حداکثر استفاده از توان داخلی و به منظور حداکثر استفاده از توان پژوهشی، طراحی، فنی، مهندسی، تولیدی، صنعتی، خدماتی و اجرایی کشور، پیمانکار موظف است در تأمین خدمات طراحی و مهندسی، اجرایی، خدمات فنی، تأمین کالاهای مصرفی و سرمایه ای و تجهیزات و نیازهای فن آوری، استفاده از شرکت ها و مؤسسات معتبر داخلی مورد تأیید کارفرما را در اولویت قرار دهد.

۶-۲۷ هرگاه پیمانکار و یا پیمانکاران دست دوم، در پرداخت دستمزد کارکنان مستقر در کارگاه یا هزینه پیمانکار دست دوم، طبق قانون کار یا پیمان فی مابین آنها تأخیر کند و یا قصور ورزد، کارفرما به وی اختصار می کند که طلب کارکنان خود یا مبلغ پیمان پیمانکار دست دوم را پرداخت نماید و در صورت خودداری پیمانکار، کارفرما می تواند برای بار اول دستمزد کارکنان یا پیمانکار دست دوم را برای دوره ای که صورت وضعیت آن به پیمانکار پرداخت شده است، بر اساس فهرست های صورت وضعیت تأیید شده پیمانکار و با حضور نماینده وی، از محل مطالبات و تضمین پیمانکار، به کارکنان پرداخت کند و مبلغ پرداختی را به اضافه پنج درصد (۵٪)، به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید. در صورت تکرار تأخیر در پرداخت دستمزد کارکنان، کارفرما طی اخطاریه ای، مهلتی را برای پرداخت دستمزد کارکنان از سوی پیمانکار مشخص می سازد. در صورت خودداری پیمانکار در مهلت مقرر، کارفرما می تواند بر اساس ماده ۶۸، پیمانکار را برکنار کند. هرگاه پرداخت صورت وضعیت های تأیید شده پیمانکار، به هر دلیلی از سوی کارفرما با تأخیر مواجه شود، کارفرما

متعهد است بخشی از صورت وضعیت های تأیید شده پیمانکار را معادل دستمزد کارکنان وی، پرداخت کند.

۷-۲۷ پیمانکار پاسخگوی مسائل و مشکلات و ادعاهای کارکنان خود از هر حیث و تحت هر عنوان بوده و کارفرما از هرگونه مسئولیتی در قبال کارکنان پیمانکار میرا خواهد بود.

۸-۲۷ در صورتی که کارفرما تشخیص دهد تعداد نیروهای پیمانکار موردنیاز جهت انجام به موقع موضوع پیمان کافی نباشد، می‌تواند از پیمانکار بخواهد نسبت به افزایش آنها اقدام نماید. در این صورت نظر کارفرما قطعی بوده و پیمانکار ملزم می‌باشد حداقل ظرف مدت تعیین شده در ابلاغیه کارفرما یا مدت تعیین شده در شرایط خصوصی بدون اینکه هیچ‌گونه تعهد و هزینه‌ای برای کارفرما ایجاد کند نسبت به افزایش تعداد نفرات موردنیاز اقدام نماید. در صورت استنکاف پیمانکار، جریمه‌ای طبق مفاد درج شده در شرایط خصوصی از مطالبات پیمانکار کسر خواهد شد.

۹-۲۷ پیمانکار موظف است به کارگیری نیروهای بومی استانی را در شرایط برابر علمی و فنی، در اولویت قرار دهد (به کارگیری نیروهای با محل سکونت نزدیکتر به محل انجام موضوع پیمان در اولویت می‌باشند).

۱۰-۲۷ پیمانکار موظف است که برای کارکنان خود امکانات ثبت حضور و غیاب و کارنامه روزانه صادر کرده و نحوه اجرا و پرسش‌دن آنها را کنترل نماید. کارکنان کلیدی پیمانکار به تشخیص کارفرما باید به طور تمام وقت در محل اجرای کار حضور داشته باشند.

۱۱-۲۷ پیمانکار نمی‌تواند هیچ‌یک از کارکنان کلیدی خود را که دارای سمت هستند و بر عملکرد کار تأثیر بسزایی دارند را بدون اجازه قبلی و کتبی کارفرما تعویض یا به پروژه‌های دیگر منتقل نمایند.

۱۲-۲۷ پیمانکار باید به درخواست کارفرما هر نوع اطلاعات لازم در خصوص کارکنان خود را از جمله مشخصات فردی، شماره پاسپورت و غیره را در اختیار کارفرما قرار دهد.

۱۳-۲۷ تائید قبلی کارفرما، نافی حق کارفرما مبنی بر درخواست برکناری تعویض هر یک از کارکنان پیمانکار در هر زمان خواهد بود و این تائید رافع مسئولیت پیمانکار در ارتباط با عملکرد کارکنان خود نخواهد بود.

۱۴-۲۷ مرخصی چرخشی و جدول زمانی جایگزینی کارکنان پیمانکار باید به توافق پیمانکار و کارفرما رسیده باشد و زمان کافی جهت تحويل کار و وظایف از کارکنان ترک کننده محل اجرای کار به کارکنانی که جهت جایگزینی آمده‌اند وجود داشته باشد.

ماده ۲۸ - الزامات و رویه‌های مدیریت HSE و مقررات کارگاهی

پیمانکار موظف به رعایت مقررات حفاظت فنی و بهداشت کار و رویه‌های مدیریت HSE مطابق بند ۸ پیوست ۱۸ می‌باشد. همچنین پیمانکار موظف است حداقل الزامات و رویه‌های عمومی HSE را در پیمان‌های صنعت نفت به شرح ذیل رعایت نموده و حداقل مسئولیت‌های ناشی از آن را نیز بپذیرد:

۱-۲۸ پیمانکار اصلی و کلیه کارکنان، پیمانکاران فرعی و دست‌دوم و کارگران روزمزد پیمانکار اصلی مکلف و ملزم به پیروی کامل از مقررات، خط‌مشی‌ها، استانداردها و رعایت و اجرای دقیق الزامات و رویه‌های نظام مدیریت HSE کارفرما می‌باشند. به منظور انجام این تعهدات و حسن اجرای آن، پیمانکار مکلف است کلیه کارکنان خود، پیمانکاران فرعی و کارگران موقت شاغل در این پیمان را نسبت به رعایت الزامات و رویه‌های نظام مدیریت HSE کارفرما به شرح این ماده و مفاد مندرج در پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) به هر طریق ممکن و مقتضی مطلع و توجیه نموده و آموزش‌های لازم را به آن‌ها ارائه نماید.

۲-۲۸ پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از تجهیز کارگاه و شروع به کار حداقل ظرف مهلت تعیین شده در ابلاغیه نسبت به ارائه برنامه HSE (HSE PLAN) به امور HSE کارفرما اقدام نماید.

۳-۲۸ پیمانکار، موظف است فردی باتجربه و واجد شرایط را که مورد تأیید کارفرما می‌باشد به عنوان «مسئول HSE» به کارفرما معرفی کند.

۴-۲۸ پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از شروع کار، حداقل نیروی انسانی موردنیاز و واجد صلاحیت و نمودار

سازمانی HSE جهت اجرای الزامات و رویه‌های نظام مدیریت HSE مقرر در پیوست HSE پیمان را کتاباً به امور HSE کارفرما معرفی نماید. کفایت سازمان و صلاحیت پرسنل HSE پیمانکار پیش از شروع به کار باید به تأیید نماینده HSE کارفرما برسد.

۵-۲۸ کلیه کارکنان پیمانکار قبل از شروع به کار باید در کلاس‌های آموزشی توجیهی HSE که توسط / تحت نظارت مستقیم کارفرما طرح‌ریزی و به صورت رایگان برگزار می‌شود، شرکت نموده و تاییدیه گذراندن دوره را اخذ نمایند. نحوه برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی HSE حسب موضوع پیمان حفاظت الکترونیک در پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) درج گردیده است.

۶-۲۸ کلیه کارکنان پیمانکار اصلی، پیمانکاران فرعی و دست‌دوم و کارگران روزمزد باید قبل از شروع کار مجهز به وسائل و تجهیزات حفاظت فردی بر اساس رویه‌های مذکور در الزامات HSE پیمان شوند. البته کار باید متحددالشكل و مناسب با شرایط جوی محیط بوده و محل فعالیت و نام شرکت به نحو مقتضی روی آن مشخص شود.

۷-۲۸ کلیه تأسیسات و مستحداثات تجهیز کارگاه شامل دفاتر، کمپ‌ها، رستوران، تجهیزات تامین آب آشامیدنی و غیره مطابق استانداردهای رایج صنعت نفت و ضوابط و الزامات قیدشده در پیوست HSE پیمان تجهیز شوند.

۸-۲۸ استفاده از کانتینرهای باربری برای دفتر کار، محل اقامت، رستوران ممنوع است.

۹-۲۸ استعمال دخانیات در کلیه اماكن محل اجرای کار اعم از اماكن عمومی، روباز و سربسته اکیداً ممنوع می‌باشد.

۱۰-۲۸ پیمانکار موظف به رعایت الزامات، رویه‌ها و دستورالعمل‌های HSE حمل و نقل کارفرما مطابق پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) می‌باشد.

۱۱-۲۸ کلیه تجهیزات بالابر، جرثقیل، لیفتراک، ابزار و تجهیزات، ماشین‌آلات، ادوات برقی، تجهیزات تحت‌فشار، سیلندرهای گاز و غیره قبل از ورود به محل اجرای کار باید توسط مراجع معتبر مورد بازرگاری قرار گرفته و از سلامت فنی آن‌ها اطمینان حاصل گردد. به کارگیری تجهیزات قبل از بازرگاری و تائید مطلقاً ممنوع بوده و در صورت مشاهده موارد تخلف ضمن توقف فوری کار، ابزار و تجهیزات مربوط از محل اجرای کار خارج خواهد شد.

۱۲-۲۸ در صورت فعالیت پیمانکار در واحدهای عملیاتی یا مجاورت کارگاه پیمانکار با تأسیسات عملیاتی، اخذ پروانه کار بر اساس الزامات و رویه‌های HSE کارفرما مطابق پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) الزامي است.

۱۳-۲۸ نماینده امور HSE کارفرما از محل‌های کاری، ماشین‌آلات، ابزار و لوازم پیمانکار حسب موضوع پیمان به صورت ادواری بازدید و در صورت مشاهده عدم انطباق، موارد نایمن و تخلف از اجرای الزامات HSE، ضمن صدور دستور توقف فعالیت‌های پرخاطره، گزارش تخلف / موارد نایمن را به نماینده کارفرما و نماینده HSE پیمانکار اعلام خواهد نمود. پیمانکار موظف به رفع فوری موارد نایمن / تخلفات گزارش شده می‌باشد و خسارتم توقف کار ناشی از این موضوع بر عهده و هزینه پیمانکار بوده و کارفرما در این خصوص هیچ‌گونه تعهدی نخواهد داشت.

۱۴-۲۸ پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از شروع کار و در طول انجام کار نسبت به تهیه و به روزرسانی طرح و برنامه بهداشتی خود بر اساس رویه‌ها و الزامات HSE مندرج در پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) اقدام نماید.

۱۵-۲۸ پیمانکار موظف است با هزینه خود نسبت به انجام معاینات شغلی برای کلیه کارکنان شامل معاینات بدو استخدام معاینات دوره‌ای (حداقل سالی یکبار) و معاینات مراقبتی اقدام و گواهی سلامت ایشان را تسلیم نماینده امور HSE کارفرما نماید.

۱۶-۲۸ پیمانکار موظف است نسبت به تهیه، تکمیل و به روزرسانی شناسنامه بهداشت صنعتی برای هر کدام از واحدهای مربوط / کارگاه از قبیل اماكن، اقامتگاه‌ها، غذاخوری، آشپزخانه‌ها اقدام نماید.

۱۷-۲۸ پیمانکار موظف است نسبت به تشکیل کمیته حفاظت فنی ماهانه بر اساس مواد قانونی اقدام و نتایج و صورت جلسات را به نماینده HSE کارفرما ارائه نماید.

۱۸-۲۸ پیمانکار موظف است کلیه کارهای اجرایی، خدماتی، تعمیراتی خود را مطابق طرح ارائه شده توسط کارفرما و الزامات مندرج در شرح کار، ضوابط و رویه‌های محیط زیستی (HSE) در پیوست HSE (پیوست ۱۸) پیمان به نحوی انجام دهد که از ریخت و پاش مواد، انتشار آلودگی و آسیب به محیط‌زیست جلوگیری شود.

۱۹-۲۸ پیمانکار موظف است از وسایط نقلیه موتوری دارای برگ معاینه فنی استفاده نماید.

۲۰-۲۸ پیمانکار موظف است وضعیت ظاهری محل اجرای کار و کارگاه خود را مورد توجه قرار داده و از هرگونه انباشت زباله و ضایعات در کارگاه و محل اجرای کار خودداری نموده و عملیات مدیریت پسمندانها را بر اساس الزامات ارائه شده توسط کارفرما اجرا نماید.

۲۱-۲۸ پیمانکار در مورد مصرف منابع و مدیریت انرژی در محل اجرای کار اهتمام ویژه داشته باشد و از روش ماندن بیهوده تجهیزات و ماشین‌آلات و ایجاد صدا و مصرف بیهوده آب و برق و سوخت خودداری نماید.

۲۲-۲۸ پیمانکار باید به‌گونه‌ای کار کند که از هرگونه آسیب به فضای سبز و پوشش گیاهی موجود در محل اجرای کار جلوگیری شود. در صورت اجبار به تخریب پوشش گیاهی، دو برابر پوشش گیاهی از همان نوع در محل و با رعایت شرایط زیست‌محیطی توسط پیمانکار ایجاد شود.

۲۳-۲۸ پیمانکار موظف است گزارش عملکرد اجرای الزامات و رویه‌های مدیریت HSE خود را ماهانه و در پایان پیمان به امور HSE کارفرما ارائه نماید. رئوس مطالبی که باید در گزارش ماهانه عملکرد HSE پیمانکار لحاظ گردد به شرح مفاد مندرج در پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) می‌باشد.

۲۴-۲۸ پیمانکار باید هماهنگی‌های لازم را با سایر پیمانکاران و یا گروه‌های اجرایی کارفرما مرتبط با کار موردنظر به شرح ماده ۳۸، به عمل آورد.

۲۵-۲۸ پیمانکار موظف به حفاظت از افراد شاغل در کارگاه، اموال، کارهای انجام‌شده و مصالح و تجهیزات، ماشین‌آلات، اعم از موجود در پای کار، انبار، محدوده کار و یا بیرون از آن و سایر اموال و مستحبات و تسهیلات موجود در کارگاه از قبیل جاده‌ها، ساختمان‌ها، فضای سبز و تأسیسات زیرزمینی است.

۲۶-۲۸ در مدت اجرای کارهای ساختمان و نصب، در موارد اضطراری که اینمی کارکنان و کارهای انجام‌شده، مصالح و تجهیزات و سایر اموال و مستحبات و تسهیلات موجود در کارگاه به مخاطره بیفتند، پیمانکار موظف است بی‌درنگ و بدون نیاز به دریافت دستور از کارفرما و یا دستگاه نظارت عالیه، وارد عمل شده و اقدام‌های حفاظتی و اینمی لازم را به عمل آورد.

۲۷-۲۸ مسئولیت پیمانکار در تأمین و رعایت تعهدات و الزامات HSE پیمانکار علاوه بر مسئولیت در مقابل اعمال، افعال، تخلفات و قصور کارکنان خود و پیمانکاران فرعی و دست دوم که در رابطه با پیمان می‌باشند، باید ایشان را موظف به رعایت قوانین و مقررات مربوط در محل اجرای کار ازجمله الزامات و رویه‌های مدیریت HSE کارفرما نماید و پیمانکار در مقابل آن‌ها نیز مسئولیت خواهد داشت.

۲۸-۲۸ مسئولیت پیمانکار در مقابل تأخیر در تأمین تعهدات و الزامات HSE در صورتی که پس از ابلاغ شروع به کار پیمان، انجام تمام یا بخشی از کار بر اساس برنامه کلی و تفصیلی به دلیل قصور پیمانکار در انجام تعهدات خود و یا عدم رعایت الزامات و رویه‌های مدیریت (HSE) متوقف شده و یا به‌کندی صورت پذیرد، به عنوان تأخیر محسوب شده و مشمول تمدید مدت پیمان بدون قصور پیمانکار نبوده و پیمانکار ملزم به پرداخت خسارت تأخیر ایجاد شده به کارفرما می‌باشد.

۲۹-۲۸ مسئولیت پیمانکار در حوادث ناشی از کار کارکنان پیمانکار موظف است بلافصله وقوع هرگونه حادثه انسانی، دستگاهی، حریق، شرایط ناایمن، تصادفات و سوانح مربوط به وسایط نقلیه، حوادث بهداشتی، مسمومیت‌ها، بیماری‌ها و امراض واگیر را به امور HSE کارفرما اطلاع داده و حداقل ۲۴ ساعت نماینده HSE پیمانکار، زیر نظر نماینده امور HSE کارفرما اقدام به تهیه و تکمیل فرم مدون

گزارش حادثه در (۴) نسخه نموده و جهت کارکنان پیمانکار و اشخاص ثالث اقدام به انعکاس موضوع در موعد مقرر قانونی به سازمان تامین اجتماعی نماید. دو نسخه از این فرم نزد کارفرما و یک نسخه نزد پیمانکار خواهد ماند و پیگیری‌های حقوقی، اداری و هزینه‌های مربوط به حادثه و جبران آن بر عهده و ذمه پیمانکار می‌باشد و از این بابت هیچ‌گونه مسئولیتی متوجه کارفرما نخواهد بود.

۳۰-۲۸ مسئولیت پیمانکار در پیش راهاندازی / راهاندازی تجهیزات (در صورت کاربرد در پیمان)

(الف) قبل از انجام هرگونه عملیات پیش راهاندازی / راهاندازی (دایم / موقت) تجهیزات، باید ضمن اطلاع به امور HSE کارفرما نسبت به انجام ممیزی پیش راهاندازی / راهاندازی اقدام و در صورت صدور اجازه‌نامه کتبی امور HSE کارفرما، پیمانکار مجاز به انجام عملیات / کار می‌باشد.

(ب) چنانچه رویه‌ها و دستورالعمل‌هایی لازم باشد که در مراحل آزمایش و بهره‌برداری توسط بهره‌بردار رعایت شود، پیمانکار موظف است مستندات معتبر در اختیار نماینده کارفرما / ناظر مقیم و نماینده HSE کارفرما قرار دهد.

۳۱-۲۸ جرائم عدم اجرای الزامات و رویه‌های مدیریت HSE

در صورت مشاهده هرگونه عدم انتباط از جمله تخلف، قصور و استنکاف پیمانکار در اجرای هر کدام از بندهای الزامات و رویه‌های مدیریت HSE، نماینده HSE کارفرما اختیار دارد با هماهنگی نماینده کارفرما، ضمن دستور توقف کار، اخطار جریمه‌ای از طریق نماینده کارفرما ابلاغ و مطابق جداول پیش‌بینی شده در پیوست HSE پیمان (پیوست ۱۸) جریمه اعمال نماید. کارفرما نیز موظف است در پایان پیمان، وضعیت جرائم و تخلفات HSE پیمانکار را با ذکر موارد، جهت درج در پرونده پیمانکار به مدیریت HSE شرکت اصلی اعلام نماید.

۳۲-۲۸ برچیدن کارگاه و تجهیزات محل اجرای کار و تمیز کردن محوطه

(الف) پیمانکار موظف است طبق برنامه تنظیمی کارفرما پس از پایان عملیات موضوع پیمان نسبت به جمع‌آوری ساختمان‌های پیش‌ساخته، مصالح بازیافتی، تأسیسات و تجهیزات محل اجرای کار، مواد زائد و نخاله و سایر تدارکات خود اقدام نماید. سپس طبق نظر ناظر مقیم و با هماهنگی نماینده امور HSE کارفرما، نسبت به خارج نمودن آن‌ها از محوطه محل اجرای کار اقدام نموده و محوطه را به وضع قابل استفاده بهنحوی که مورد قبول ناظر مقیم باشد به ایشان تحویل دهد. در غیر این صورت کارفرما می‌تواند علاوه بر محاسبه و دریافت خسارت، برای خارج نمودن آن‌ها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نموده و هزینه‌های آن را به علاوه هزینه بالاسری به تشخیص خود به حساب بدھکاری پیمانکار منظور نماید. در این صورت پیمانکار حق هرگونه اعتراض نسبت به اقدام کارفرما و طرح ادعای ضرر و زیان به اموال و دارایی‌های خویش را از خود سلب و ساقط می‌نماید.

(ب) پیمانکار موظف است در هنگام ارائه پیشنهاد، هزینه‌های احتمالی دفن، انتقال یا امحاء مواد و ضایعات را در نظر گیرد. چنانچه طبق نظر ناظر مقیم و یا نماینده امور HSE کارفرما برای خارج نمودن و یا امحاء ضایعات بند فوق نیاز به اخذ هرگونه دستورالعمل و یا مجوز از مراجع دیگری باشد، پیمانکار موظف است با هزینه خود نسبت به تهیه و کسب آن‌ها اقدام نماید.

(۳۳-۲۸) به جز در مواردی که در شرایط خصوصی امکان کار در خارج از ساعت‌های عادی روز و یا در شب پیش‌بینی شده باشد، پیمانکار موظف به انجام کارها در ساعت‌های عادی روز است. همچنین، در مواردی که پیمانکار برای جبران عقب‌ماندگی از برنامه زمانی، درخواست کار در خارج از ساعت‌های عادی روز و یا کار در شب را از کارفرما بنماید، تنها با تقبل تمام هزینه‌های اضافی ناشی از آن از طرف پیمانکار و پس از تائید کارفرما، مجاز به کار در ساعت‌های یادشده است. پیمانکار موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که اجرای عملیات در شب برای ساکنین، مؤسسات و تأسیسات مجاور مزاحمت و خسارتی ایجاد نکند. به علاوه امکانات روشنایی و وسائل ایمنی را تدارک دیده و از قبل مجوزهای لازم از ناظر مقیم را اخذ نموده باشد.

۳۴-۲۸ پیمانکار، موظف به رعایت ضوابط حفاظت محیط‌زیست و نیز نگهداری و بهره‌برداری صحیح، طبق اصول فنی و تمیز

نگهداشت اراضی، مستحدثات، راهها و سایر اینیه موجود در کارگاه و محوطه‌های اطراف در اختیار وی است و پس از پایان کار، باید تمام مصالح مازاد، زوائد، ماشین‌آلات، ابزار و تمام وسایل خود را از کارگاه خارج کند و همچنین، باید تمام اینیه وقت از قبیل خوابگاه‌ها، دفترهای کار، شبکه‌های آب و برق، تأسیسات جانبی را جمع‌آوری و محل آن‌ها را با نظر کارفرما، پاکسازی کرده و تحويل دهد.

۳۵-۲۸ پیمانکار، باید یک نسخه از تمام نقشه‌ها، استناد و مدارک پیمان، دستور تغییر کارها، نقشه‌های کارگاهی و استناد کنترل کیفی اجرای کار که روند تغییرات و اصلاحات را به همراه داشته باشد، در محل مناسب نگهداری گند، بهنحوی که همواره در دسترس کارفرما برای مراجعه وی باشد.

۳۶-۲۸ هرگاه ضمن اجرای کار، اشیای عتیقه یا آثار تاریخی و مسکوکات قدیمی و مانند آن، در محل کار پیدا شود، پیمانکار متعهد است که بی‌درنگ مراتب را به اطلاع کارفرما و طبق قوانین به اطلاع دستگاه‌های انتظامی برساند. کارفرما برای حفظ و نگهداری یا انتقال اشیای عتیقه، اقدام فوری به عمل می‌آورد. پیمانکار باید تا زمان اقدام به حفاظت از سوی کارفرما یا مقام‌های ذیربط، برای حفظ و نگهداری اشیا و آثار مزبور، مراقبت‌های لازم را به عمل آورد.

۳۷-۲۸ مسئولیت حراست از تأسیسات نفتی و اینیه‌ی پالایشگاه (کلیه ماشین‌آلات، تأسیسات و اماکن و اموال متعلق به کارفرما) به عهده کارفرما است، اما پیمانکار موظف است در صورتی که هرگونه تعرض، سرقت و یا اقدام به تخریب از طرف اشخاص در خصوص اموال، ماشین‌آلات و تأسیسات کارفرما صورت پذیرد موضوع را بی‌درنگ به هر وسیله ممکن به نماینده کارفرما و یا حراست مستقر در محل اجرای کار اطلاع داده و سپس مراتب را در اولین فرصت به صورت کتبی گزارش دهد.

۳۸-۲۸ تدبیر حفاظتی و فنی برای حفظ و نگهداری کلیه اموال، ماشین‌آلات و مصالح تحويل شده به پیمانکار و همچنین اموال پیمانکار در محوطه محل اجرای کار از وظایف پیمانکار بوده و جبران خسارات ناشی از مفقودی آن از تعهدات پیمانکار می‌باشد و کارفرما هیچ‌گونه مسئولیتی ندارد.

۳۹-۲۸ پیگیری و اخذ کلیه مجوزهای ورود و خروج و تردد پیمانکار و کارکنان وی در محل کار و محل‌های اجرای پیمان، ورود و خروج کلیه اموال و خودروهای پیمانکار و یا اموال کارفرما که در اختیار پیمانکار است در محل اجرای کار باید از طریق مجوز حراست کارفرما صورت پذیرد.

۴۰-۲۸ پیمانکار موظف است قبل از شروع بکار، صورت اسامی کارکنان خود را با قيد مشخصات کامل، همراه با مدارک لازم جهت پذیرش، نگهداری و صدور کارت شناسایی به نماینده کارفرما (حراست) تسلیم نماید.

۴۱-۲۸ چنانچه در طول مدت پیمان، به هر دلیلی تعداد کارکنان پیمانکار افزایش یا کاهش یابد، پیمانکار موظف است قبل از شروع کار ایشان، تغییر مشخصات کامل کارکنان جدید یا کاهش بافتہ را کتبأً منضم به مدارک لازم به نماینده کارفرما منعکس نماید.

۴۲-۲۸ پیمانکار موظف است از تردد افراد خود به محل‌های غیرمجاز جلوگیری به عمل آورده و فقط افراد مجاز می‌توانند در ساعت کار در محل اجرای کار حضور داشته باشند. پرداخت هرگونه خسارت ناشی از عدم رعایت این بند پیمان طبق نظر کارفرما به عهده پیمانکار بوده و پیمانکار موظف به جبران خسارت وارد می‌باشد.

۴۳-۲۸ حراست کارفرما از تردد افراد بدون مجوز به داخل محل اجرای کار یا محل غیرمجاز جلوگیری به عمل خواهد آورد.

۴۴-۲۸ مدیرعامل شرکت پیمانکاری که مسئولیت تمامی کارها را بر عهده دارد می‌بایست از طریق کارفرما به صورت مكتوب به حراست معرفی گردد.

۴۵-۲۸ پیمانکار موظف است اشخاصی که دارای امضاء مجاز جهت ورود و خروج کالا، تجهیزات و نفرات می‌باشند را کتبأً به حراست معرفی و ورود و خروج کلیه اقلام و تجهیزات در این مراکز باید با امضاء مجاز و تائید حراست کارفرما باشد.

۴۶-۲۸ چنانچه پیمانکار در نظر دارد حسب شرایط کاری از کارشناسان خارجی به منظور بازدید از محل کار دعوت به عمل آورد باید قبلًا با نماینده کارفرما (حراست) هماهنگی‌های لازم را معمول دارد.

۴۷-۲۸ چنانچه پیمانکار در نظر دارد از فعالیت های انجام شده خود عکس برداری / فیلم برداری نماید باید قبلًا با حراست مربوط هماهنگی نماید.

۴۸-۲۸ به منظور هماهنگی بیشتر در امور کاری در صورت اعلام نماینده کارفرما جلسات ماهانه یا بر حسب نیاز بین پیمانکار و حراست کارفرما برگزار خواهد شد.

۴۹-۲۸ جهت سایر موارد که در بند های بالا درج نگردیده است حسب شرایط کاری و محیطی، پیمانکار باید با حراست کارفرما هماهنگی به عمل آورد.

۵۰-۲۸ تصفیه حساب تجهیزات و مصالح

۱-۵۰-۲۸ کارفرما موظف است جدول ضایعات مجاز و همچنین میزان مجاز اسقاط مصالح و تجهیزاتی که در تعهدش است (مطابق با پیوست شماره ۱۳ پیمان) را در اختیار پیمانکار قرار دهد.

۲-۵۰-۲۸ پیمانکار موظف است بر اساس نقشه های چون ساخت و دستورالعمل های خدمات فنی و دستور کارها و بر اساس کارهای انجام شده طبق اسناد پیمان، صورت مصالح استفاده شده و تجهیزات و کالای موضوع پیمان را استخراج و در یک جدول مقایسه ای صورت کالاهای دریافتی از کارفرما و صورت کالای مصرفی موضوع پیمان، اسقاط و ضایعات مجاز، صورت کالای موجود در نزد خود و صورت کالای برگشت شده به انبار کارفرما را تهیه و مابه التفاوت آنها را نیز در آن جدول منعکس نموده و حداکثر همزمان با ارائه صورت وضعیت قطعی به ناظر مقیم تسليم نماید.

۳-۵۰-۲۸ پیمانکار موظف است کسری مازاد مصالح و تجهیزات تحويلی کارفرما را به نحو مقتضی تأمین و به انبار کارفرما تحويل دهد. چنانچه پیمانکار قادر به تأمین کسری مازاد مصالح و تجهیزات تحويلی کارفرما نباشد موظف است حداکثر ظرف مدت بیست (۲۰) روز از تاریخ تسليم جدول مقایسه ای مذکور در بند (۲-۵۰-۲۸) شرایط عمومی، مراتب را به ناظر مقیم اعلام نماید تا برای صدور تصفیه حساب کالا، بهای هزینه تهیه و تأمین و کسری مازاد تجهیزات و مصالح تحويلی کارفرما محاسبه و به حساب بدھکاري وی منتظر گردد، نظر کارفرما در محاسبه هزینه تهیه و تأمین و بهای کالاهای کسری و هزینه های بالاسری قطعی بوده و پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی در این زمینه ندارد.

ماده ۲۹ - تأمین کالا و تجهیزات، حمل و انبارداری آنها

۱-۲۹ پیمانکار، باید کالا و تجهیزات و لوازم بدل کی را طبق پیوست ۱۰ و مشخصات فنی پیمان و بر اساس برنامه زمانی از جمله برای تجهیزات و کالاهای با زمان ساخت و تحويل طولانی، از منابع قید شده در پیوست ۱۵، یا سایر منابع مورد تائید کارفرما، تأمین کند.

۲-۲۹ پیمانکار، باید تمام کالا و تجهیزات را به نام کارفرما، طبق مشخصات تعیین شده در پیوست ۱۹، بسته بندی و به محل کار ارسال کند.

۳-۲۹ بارگیری، حمل و تخلیه کالا و تجهیزات به محل کارگاه و همچنین، ترخیص کالاهای وارد در گمرکات کشور، به مسئولیت و هزینه پیمانکار است، مگر آنکه در پیوست ۱۹ به نحو دیگری تصریح شده باشد. در مواردی که حمل کالا و تجهیزات در داخل کشور به عهده پیمانکار باشد، مسئولیت جبران هر نوع خسارت به جاده ها، پل ها و تسهیلات ترافیکی در اثر حمل کالا و تجهیزات، به عهده پیمانکار است. کارفرما نیز تا حد امکان هماهنگی و همکاری لازم برای ترخیص کالا و تجهیزات و اخذ مجوز های لازم را به عمل می آورد.

۴-۲۹ هرگاه بر اساس پیوست ۱۳، تأمین بخشی از کالا و تجهیزات پروژه به عهده کارفرما باشد، با ورود کالا و تجهیزات در تعهد کارفرما به کارگاه، پیمانکار آنها را در حضور نماینده کارفرما بازرسی چشمی می کند و هرگونه اشکال و کمبود آنها صورت مجلس می شود. در این صورت، کارفرما مشکل ها و کمبودها را رفع می کند و یا با پرداخت هزینه مربوط، رفع مشکل ها و کمبودها را از پیمانکار می خواهد. به هر حال، ورود هر نوع کالا به کارگاه، حفاظت و انبارداری آنها به

عهدہ پیمانکار است. در صورتی که در کالا و تجهیزات تأمین شده توسط کارفرما که با مراقبت پیمانکار نگهداری می‌شود، معایب پنهانی وجود داشته باشد که در بازرسی‌های یادشده (بازرسی‌های عینی) مشاهده نشده است، هزینه رفع این نوع معایب، به عهدہ کارفرماست.

۵-۲۹ پیمانکار، باید کالا، تجهیزات و لوازم یدکی پروژه را طبق اصول نگهداری کالا و تجهیزات در شرایط و دمای لازم و بر اساس دستورالعمل سازندگان، به نحوی نگهداری کند که آسیبی به آن‌ها وارد نشود و یا در زمان راهاندازی، دوره مجاز انبارداری آن‌ها به پایان نرسیده باشد. پیمانکار موظف است همواره قطعات یدکی موردنیاز را به تعداد کافی جهت جایگزینی قسمت‌های آسیب‌دیده دستگاه‌ها در محل و یا در مکان نزدیک به محل اجرای کار نگهداری نماید، مگر اینکه طرفین بهصورت مكتوب به گونه‌ای دیگر توافق نمایند. همچنین در صورتی که کارفرما تشخیص دهد ابزار، ماشین‌آلات و لوازم موردنیاز جهت انجام به موقع موضوع پیمان کافی نیست، پیمانکار باید نسبت به افزایش آن‌ها در اسرع وقت اقدام نماید.

مسئولیت انبارداری حفظ و نگهداری و حراست از کالا، قطعات، لوازم و تجهیزات واردشده به انبار در برابر سرقت و یا خسارتم تا پیش از نصب به عهدہ پیمانکار و با هزینه وی می‌باشد.

۶-۲۹ پیمانکار، می‌باشد تمام کالا و تجهیزات موضوع پیمان را بهصورت نو و طبق مشخصات فنی تأمین کند و مراحل بازرسی باید طبق برنامه آزمون و بازرسی (Inspection Test Plan) و تأییدیه‌های تست‌های کارخانه‌ای (FAT) طبق پیوست‌های پیمان صورت پذیرد. مسئولیت برگشت تجهیزات مستعمل و جایگزینی آن‌ها با تجهیزات نوی مورد قبول کارفرما و هر نوع تأخیر در اتمام کارهای ناشی از آن، به عهدہ و هزینه پیمانکار است. همچنین پیمانکار ملزم می‌باشد برگه‌های ضمانت‌نامه کیفیت (گارانتی) کالا و تجهیزات بکار گرفته شده در پیمان را به کارفرما تحويل دهد.

۷-۲۹ در صورتی که کارفرما در حدود امکانات و مقدورات خود محل مشخصی را فقط برای مدت اجرای پیمان و منحصرأ به‌منظور نگهداری ادوات، ابزار‌آلات کار و ماشین‌آلات مربوط به این پیمان (تمامی ادوات، ابزار‌آلات و ماشین‌آلات با مجوز مكتوب حراست وارد محدوده محل اجرای کار می‌شوند)، بهصورت امنی و رایگان در اختیار پیمانکار قرار دهد، پیمانکار متعهد می‌گردد که حفظ و حراست ماشین‌آلات و تجهیزات به عهدہ وی بوده و با پایان یافتن پیمان و تحويل کار و یا در صورت برکناری پیمانکار و یا خاتمه پیمان، یا در هر شرایطی پس از ابلاغ کتبی کارفرما با مهلت پنج (۵) روزه، نسبت به تخلیه و رفع تصرف و تحويل محل موصوف به همان شکل اولیه و مورد تائید کارفرما، به کارفرما اقدام نماید. در صورت استنکاف پیمانکار از اجرای ابلاغ کتبی، کارفرما مختبر خواهد بود روزانه مبلغ تعیین شده در شرایط خصوصی را بابت خسارت تأخیر در تحويل محل موصوف تا مدت سی (۳۰) روز از مطالبات و یا تضامین پیمانکار کسر نماید، بعد از مدت سی (۳۰) روز کارفرما مجاز است برای خارج نمودن آن‌ها به هر نحو مقتضی عمل نماید و هزینه‌های آن را به علاوه هزینه بالاسری به تشخیص خود به حساب بدھکاری پیمانکار منظور نماید. در این صورت پیمانکار حق هرگونه اعتراض نسبت به اقدام کارفرما و طرح ادعای ضرر و زیان به اموال و دارایی‌های خویش را از خود سلب و ساقط می‌نماید.

۸-۲۹ چنانچه به تشخیص کارفرما به علت استفاده از لوازم و قطعات خراب، معیوب، ناقص یا غیراستاندارد توسط پیمانکار، خسارتی به سایر قطعات، دستگاه‌ها و یا تأسیسات، ماشین‌آلات و خطوط لوله کارفرما وارد گردد جبران هزینه‌ها و خسارات واردہ به تشخیص کارفرما قطعی و غیرقابل اعتراض و به عهدہ و مسئولیت پیمانکار خواهد بود.

ماده ۳۰ - ماشین‌آلات تخصصی، ابزار، مواد مصرفی و تسهیلات موردنیاز کار

۱-۳۰ بهجز مواردی که تأمین آن‌ها طبق پیوست ۱۳، در تعهد کارفرماست، پیمانکار موظف به تأمین سایر موارد از جمله موارد زیر می‌باشد:

۱-۱-۳ تمام ماشین‌آلات تخصصی موردنیاز اجرای کار، طبق برنامه زمانی پیوست ۱۴.

تبصره: خروج ماشین‌آلات تخصصی از کارگاه، تنها پس از پایان نیاز به آن‌ها و با نظر کارفرما مجاز است.

۲-۱-۲ تمام ابزار‌آلات عمومی و اختصاصی و مصالح مصرفی لازم، برای تکمیل و تحويل کار طبق مشخصات فنی.

۲-۱-۳ سایر تسهیلات لازم جهت نصب تجهیزات، از جمله آب، فاضلاب، برق، گاز، مخابرات، سوخت و شبکه‌های موردنیاز آن‌ها و احداث تأسیسات و کارگاه‌های جانبی مورد نیاز

ماده ۳۱ - تهیه روش‌های اجرایی و نقشه‌های کارگاهی

۱-۳۱ پیمانکار، موظف است قبل از اجرای هر بخش از عملیات پیمان، روش‌های اجرایی و برنامه کنترل کیفی لازم را برای بازرسی عملیات، به کارفرما و دستگاه نظارت عالیه تسلیم کرده و پس از اخذ تاییدیه کارفرما و دستگاه نظارت عالیه، به آن‌ها عمل کند.

۲-۳۱ پیمانکار، موظف است نقشه‌های کارگاهی موردنیاز پیمان حفاظت الکترونیک را تهیه نموده و تحويل دهد و بر اساس آن‌ها عمل کند.

ماده ۳۲ - برنامه پیشرفت کار

۱-۳۲ پیمانکار، موظف به رعایت دقیق برنامه زمانی پیشرفت کار درج شده در پیوست ۱۴ و بندهای ۱-۲-۳ و ۲-۲-۳ شرایط عمومی است.

۲-۳۲ پیمانکار، می‌تواند در طول اجرای کار، تغییرات پیشنهادی در برنامه زمانی را بدون آنکه باعث تأخیر در اتمام کل کار و یا بخش‌های اصلی آن شود، برای تصویب به کارفرما و دستگاه نظارت عالیه پیشنهاد کند.

۳-۳۲ در مواردی از تغییرات در برنامه پیشرفت کار، که منجر به تغییر در مدت پیمان و یا مدت بخش‌های اصلی پیمان شود، بر اساس ماده ۶۴ عمل می‌شود.

۴-۳۲ پیمانکار، موظف است گزارش پیشرفت کارها را حسب توافق طرفین ماهانه و یا در دوره‌های زمانی موردنظر کارفرما (روزانه، هفتگی) تسلیم کند. این گزارش، شامل مواردی از قبیل درصد تکمیل شده فعالیت‌های مختلف، مواردی که نسبت به برنامه تأخیر دارد و برنامه پیشنهادی پیمانکار برای جبران تأخیرهاست. در صورت درخواست کارفرما، پیمانکار باید فهرست عوامل درگیر در کارهای نصب، از جمله نیروی انسانی و ماشین‌آلات تخصصی را تسلیم کند.

۵-۳۲ در موارد اختلاف پیمانکار و کارفرما، پیمانکار موظف به ادامه عملیات طبق برنامه زمانی بوده و به هیچ عنوان حق توقف و یا تعویق کل کار و یا بخش‌هایی از کارها را ندارد، مگر اینکه دو طرف به نحو دیگری توافق کنند. در شرایط اختلاف، کارفرما نیز باید به تعهدات قراردادی خود طبق برنامه زمانی عمل کند.

ماده ۳۳ - فروشنده‌گان، پیمانکاران دست دوم و سایر طرف‌های پیمان با پیمانکار

۱-۳۳ مسئولیت تمام کارها و خدمات انجام شده به وسیله فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم، تماماً به عهده پیمانکار است و این واجدیاری‌ها از مسئولیت و تعهدات و وظایف وی نخواهد کاست. پیمانکار همچنین مسئولیت رفتار و اعمال کارکنان آن‌ها را به عهده دارد.

۲-۳۳ تمام هماهنگی‌ها و ارتباط با کارفرما درزمنه کارهای موضوع پیمان، فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم، تنها به وسیله پیمانکار انجام می‌شود.

۳-۳۳ انتخاب فروشنده‌گان کالا و تجهیزات، از بین فهرست فروشنده‌گان مورد تائید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه، به شرح پیوست ۱۵ انجام می‌شود.

۴-۳۳ در شرایط برابر، انتخاب پیمانکاران دست دوم می‌بایست با اولویت پیمانکاران بومی واجد شرایط و پس از معرفی به کارفرما و دستگاه نظارت عالیه و با تأیید آن‌ها، صورت گیرد.

۵-۳۳ به کارگیری فروشنده‌گان کالا و تجهیزات و پیمانکاران دست دوم، به شرح بندهای ۳-۳۳ و ۴-۳۳، دلیل وجود ارتباط

پیمانی بین کارفرما و آنان نیست و کارفرما هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال انجام تعهدات پیمانکار نسبت به آنان ندارد، به جز در مورد پرداخت دستمزد کارکنان پیمانکاران، که طبق بند ۶-۲۷ عمل می‌شود. همچنین، تائید فروشنده‌گان مصالح و تجهیزات و پیمانکاران دست‌دوم عملیات نصب، از سوی کارفرما، رافع مسئولیت‌های پیمانکار نیست.

۶-۳۳ انجام هر نوع خدمات، تأمین کالا و تجهیزات و انجام کارها توسط فروشنده‌گان و پیمانکاران دست‌دوم، بر اساس پیمان‌های فی‌مایین پیمانکار و هر یک از آنان صورت می‌گیرد، که طی آن‌ها، باید کارفرما به عنوان ذینفع درج شود و تمام موازین پیمان پیمانکار با کارفرما، رعایت گردد.

۷-۳۳ پیمانکار، متعهد است بخش‌های پیمان حفاظت الکترونیک (تأمین کالا و تجهیزات، اجرای عملیات نصب و راه‌اندازی و دیگر موارد شامل موضوع پیمان) را طبق قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و نیز بند ۲ پیوست ۱۰ با رعایت مفاد سایر بندهای این ماده، به شرکت‌ها، سازمان‌ها و اشخاص ایرانی واگذار کند.

ماده ۳۴ - مالیات، عوارض و سایر حقوق دولتی

۱-۳۴ هزینه حقوق و عوارض گمرکی طبق ماده ۴۸ پرداخت می‌شود. پرداخت هر نوع مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، در ارتباط با کار موضوع پیمان در داخل کشور و یا در سایر کشورهایی که بخش‌هایی از تأمین کالا و تجهیزات در آنجا انجام می‌شود، به عهده پیمانکار است. در این ارتباط پیمانکار رأساً مسئول تصفیه حساب مالیاتی با وزارت امور اقتصاد و دارایی بوده و کارفرما هیچ‌گونه مسئولیتی در این خصوص نخواهد داشت. با توجه به مراتب فوق‌الذکر چنانچه پیمانکار هرگونه ادعا و یا اعتراضی نسبت به مبلغ و یا هر مورد دیگر در خصوص مالیات را داشته باشد بایستی مستقیماً به اداره ذی‌ربط مراجعه نماید و کارفرما هیچ‌گونه مذاکره‌ای در این زمینه با پیمانکار به عمل نخواهد آورد.

۲-۳۴ هرگاه در مدت اجرای کار، میزان مالیات، عوارض و یا سایر حقوق دولتی در داخل کشور افزایش یا کاهش یابد و یا عوارض و مالیات‌های جدیدی وضع شود که در ارتباط با کار موضوع پیمان، به پیمانکار تعلق گیرد، هزینه‌های ناشی از این تغییرات که لازم‌الاجرا می‌باشند بر حسب مورد، به حساب بستانکاری یا بدھکاری وی منظور می‌شود.

۳-۳۴ در صورتی که موضوع پیمان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده بوده و پیمانکار مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده را از تاریخ تعلق، محاسبه و در ذیل صورت حساب‌های خود درج نماید، کارفرما وفق مقررات قانون مالیات بر ارزش افزوده نسبت به پرداخت مبلغ مزبور (که جدای از مبلغ پیمان لحظه می‌شود) در صورت ارائه گواهی معتبر مورد تائید سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر ثبت‌نام پیمانکار در نظام مالیات بر ارزش افزوده و مشمول بودن وی اقدام خواهد نمود.

ماده ۳۵ - دریافت بیمه‌نامه‌ها

پیمانکار، موظف است تمام بیمه‌نامه‌های در تعهد خود را، طبق ماده ۱۵ و بند ۱ پیوست ۶، از شرکت‌های بیمه مورد تأیید کارفرما اخذ نموده و قبل از شروع هر قسمت از کار، بیمه‌نامه‌های مربوط را به کارفرما تسلیم کند.

ماده ۳۶ - محرومانه نگهداشتن استناد و مدارک پیمان

پیمانکار تعهد می‌کند کلیه آمار، اطلاعات، مدارک و نقشه‌های فنی، داده‌های تکنیکی، تجارب و دانش فنی را که از طرف کارفرما در اختیار او قرار می‌گیرد و یا ضمن کار تهیه و یا به آن دسترسی می‌یابد، در طول مدت پیمان و چه بعد از خاتمه محرومانه تلقی نموده و فاش ننماید. این موضوع شامل کلیه کارکنان پیمانکار و پیمانکاران فرعی و تمام کسانی که به لحاظ ارتباط با نامبرده‌گان و برآثر قصور یا تساهل آنان امکان دسترسی به استناد فوق را پیدا می‌نمایند نیز می‌شود. در صورت تخلف پیمانکار از این امر علاوه بر جبران کلیه خسارات واردہ به دلیل افشاء اطلاعات محرومانه (به تشخیص کارفرما)، تحت پیگرد قانونی نیز قرار خواهد گرفت. پیمانکار موظف است ماهیت محرومانه بودن اطلاعات را به اشخاص فوق اطلاع داده و نسبت به عدم افشاء موارد، کنترل و نظارت لازم را به عمل آورد.

ماده ۳۷ - تاییدات پیمانکار

۱-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند تمام اسناد و مدارک پیمان را به شرح ماده ۲ موافقت نامه (به استثنای اسناد و مدارکی که پس از امضای پیمان تهیه و ضمیمه پیمان می‌شوند)، به دقت مطالعه کرده، از مفاد آن‌ها کاملاً آگاه است.

۲-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند از محل کار بازدید به عمل آورده، از شرایط جغرافیایی و عمومی منطقه، از جمله وضعیت آب و هوای راه‌های دسترسی، نیروی انسانی، مصالح و ماشین‌آلات تخصصی قابل تأمین از محل و سایر شرایطی که به نحوی در قیمت، سرعت پیشرفت کار و کیفیت آن مؤثرند، آگاهی کافی حاصل نموده است.

۳-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند علاوه بر اطلاع و تائید کلیه قوانین و مقررات کشور از جمله قوانین و مقررات مربوط به کار و تامین اجتماعی، بیمه مسئولیت مدنی کارکنان پیمانکار و اشخاص ثالث، طرح طبقه‌بندی مشاغل، مقررات مشاغل سخت و زیان‌آور، حفاظت فنی و کارآموزی و همچنین هزینه‌های مرتبط با اجرای کامل «الزامات بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست و رویه‌های مدیریت HSE کارفرما»، از قوانین و مقررات زیست‌محیطی منطقه‌ای، ملی و محلی و سایر مصوبات قانونی هم کاملاً مطلع بوده و مسئولیت پرداخت خسارات و جرائم عدم اجرای الزامات، قوانین، مقررات و مصوبات فوق‌الذکر متوجه پیمانکار خواهد بود و وی نخواهد توانست اظهار به عدم آگاهی و اطلاع از قوانین و مقررات مربوط نموده و متعذر و مدعی گردد و کارفرما هیچ‌گونه ارتباط و تعهدی در این زمینه نخواهد داشت.

۴-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند چنانچه کارفرما تشخیص دهد هر یک از ابزارآلات، تجهیزات، وسایل و ماشین‌آلات و تجهیزات حفاظتی پیمانکار، ناسالم و غیرقابل استفاده و یا نایمین باشد و از قبول آن خودداری می‌نماید، به محض دریافت دستور کتبی ناظر مقیم کارفرما یا نماینده امور HSE کارفرما، با هزینه خود نسبت به تعویض و یا خروج آن‌ها از محل اجرای کار اقدام و ابزارآلات، تجهیزات، وسایل و ماشین‌آلاتی که مورد قبول کارفرما باشد، جایگزین نماید، در این صورت پیمانکار حق مطالبه هزینه‌ای بابت تعمیر، جایگزینی، توقف دستگاه‌ها و جابجایی این‌گونه ماشین‌آلات و تجهیزات را ندارد. تائید یا عدم تائید کارفرما موجب کاهش تعهدات و مسئولیت‌های پیمانکار در پیمان نخواهد شد.

۵-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند از مشخصات و ماهیت کلی پروژه و کارهای در دست اجرا به وسیله کارفرما و سایر پیمانکاران وی، که در انجام موضوع پیمان به نحوی مؤثرند، آگاه است.

۶-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند در صورت کاربرد در پیمان، تمام نقشه‌ها و گزارش‌های گمانه‌زنی و یا اکتشافی و سایر آزمایش‌های مربوط به شناخت شرایط زیرزمینی محل اجرای کار و یا محوطه‌های مجاور آن را که از سوی کارفرما دریافت کرده است، به دقت مطالعه کرده و از شرایط فیزیکی محل اجرای کار، کاملاً آگاه شده است.

۷-۳۷ پیمانکار تائید می‌کند در صورت کاربرد در پیمان، تمام اسناد، مدارک، نقشه‌ها، گزارش‌ها و اطلاعات درج شده در اسناد پیمان را، با مشاهدات محلی، اطلاعات جمع‌آوری شده و سایر بررسی‌ها و نتایج حاصل از آزمایش‌ها، اکتشاف‌ها و مطالعات، تطبیق داده و موارد مغایرت، اشتباه و ناهمگونی اطلاعات را به کارفرما اطلاع می‌دهد و پاسخ کارفرما را اخذ می‌نماید و تائید می‌کند که اسناد و مدارک پیمان، به‌طور کلی برای درک تمام جنبه‌های پیمان در جهت اجرای کارهای موضوع پیمان، کافی است.

۸-۳۷ پیمانکار، اعلام می‌کند که در موقع عقد پیمان، مشمول قانون منع مداخله وزراء، نمایندگان مجلس و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری، مصوب سال ۱۳۳۷ نیست. در صورتی که خلاف آن برای کارفرما محرز شود، با توجه به باطل بودن پیمان، کارفرما به منظور تحويل گرفتن کار، زمان تحويل قطعی کارهای انجام شده را به پیمانکار ابلاغ می‌کند. بی‌درنگ، تضمین انجام تعهدات پیمان و تضمین حسن اجرای کار کسر شده را ضبط کرده و مبلغ آن را به حساب خزانه واریز می‌نماید. کارفرما، برای تحويل کارهای انجام شده و تصفیه حساب پیمانکار، طبق بندهای ۲-۶۷ و ۴-۶۷ تا ۹-۶۷ عمل می‌نماید.

۱-۸-۳۷ هرگاه ضمن انجام کار تا تحويل موقت، پیمانکار به علت تغییراتی که در صاحبان سهام، میزان سهام، مدیران یا بازرسان شرکت پیمانکار پیش آید مشمول قانون منع مداخله وزرا، نمایندگان مجلس و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری، مصوب سال ۱۳۳۷ شود، طبق بند ۸-۳۷ رفتار می‌شود.

۲-۸-۳۷ هرگاه ضمن انجام کار تا تحويل موقت، پیمانکار به علت تغییراتی که در دستگاه‌های دولت یا کارفرما پیش آید، مشمول قانون منع مداخله وزرا، نمایندگان مجلس و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری، مصوب سال ۱۳۳۷ شود، به محض وقوع منع قانونی، پیمانکار مکلف است که مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که مانع قانونی رفع نشود، کارفرما طبق ماده ۶۷، به پیمان خاتمه می‌دهد. اگر پیمانکار مراتب را به موقع به کارفرما اعلام نکند، طبق بند ۸-۳۷ رفتار می‌شود.

۹-۳۷ پیمانکار تائید و تعهد می‌نماید در مرحله برگزاری مناقصه و یا در رابطه با انعقاد و اجرای این پیمان واسطه‌ای وجود نداشته و حق دلالی یا کمیسیون یا حق العمل، پاداش، تحفه، هدیه، رشوه و نظایر آن به صورت نقدی، جنسی، ارائه خدمات، سهیم کردن در منافع خود و یا به هر طریق دیگری نپرداخته است. در صورتی که بنا به تشخیص کارفرما، پیمانکار مرتکب یکی از تخلفات اشاره شده در آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی گردد، کارفرما حق خواهد داشت پیمان را فسخ نموده و تضمین انجام تعهدات پیمانکار را به نفع خود ضبط نماید و خسارات وارد را از محل تضمین مذکور، مطالبات و دارایی‌های پیمانکار وصول نماید. همچنین در اجرای آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی چنانچه پیمانکار مرتکب یکی از اعمال آیین‌نامه مذکور شود، کارفرما ضمن استفاده از ضمانت اجرای فوق، مجاز به عقد پیمان جدید با پیمانکار به مدت ۵ سال نمی‌باشد. کارفرما، برای تحويل کارهای انجام‌شده و تصفیه حساب پیمانکار، طبق بندهای ۲-۶۷ و ۴-۶۷ تا ۹-۶۷ عمل می‌نماید.

۱۰-۳۷ تعهدات و مسئولیت‌های پیمانکار در برابر حسن اجرا و تکمیل به موقع کار موضوع این پیمان، طبق مفاد پیمان، بدون قید و شرط است و انجام هر یک از موارد زیر، خدشه و خللی در تعهدات نامبرده ایجاد نمی‌کند.

۱-۱۰-۳۷ بازرسی و یا مشاهده کارها به‌وسیله کارفرما و دستگاه نظارت عالیه

۲-۱۰-۳۷ پرداخت صورت‌وضعیت‌های موقع یا قطعی

۳-۱۰-۳۷ صدور گواهی تحويل موقع

۴-۱۰-۳۷ بهره‌برداری از تمام و یا بخشی از کار، به‌وسیله کارفرما

۵-۱۰-۳۷ هر نوع تأیید کارها به‌وسیله کارفرما یا دستگاه نظارت عالیه و یا عدم تأیید به موقع آن‌ها

۶-۱۰-۳۷ هر نوع بررسی و یا تأیید مدارک ارسالی پیمانکار، از سوی کارفرما یا دستگاه نظارت عالیه

۷-۱۰-۳۷ هر نوع بازرسی، آزمایش و یا تأیید، به‌وسیله دستگاه نظارت عالیه یا کارفرما یا مؤسسات ثالث مورد تائید

۸-۱۰-۳۷ هر نوع رفع عیب در کارهای انجام‌شده، از سوی کارفرما

تبصره: موارد بهره‌برداری و نگهداری نادرست از کارها از سوی کارفرما و استهلاک و فرسایش متعارف دوران بهره‌برداری، از

شمول این بند مستثنی است.

فصل ۶: هماهنگی با سایر پیمانکاران

ماده ۳۸ - هماهنگی با سایر پیمانکاران

- ۱-۳۸ پیمانکار موظف است امکان دسترسی و سایر تسهیلات موردنیاز کار در قسمت‌های مختلف، مرتبط با سایر پیمانکاران طرف پیمان با کارفرما را برای آن‌ها فراهم آورد. هماهنگی برای انجام ارتباطات کاری مختلف محدوده کاری پیمانکار با سایر پیمانکاران و انجام این ارتباطات کاری به عهده پیمانکار است. جزئیات نحوه هماهنگی‌های متنقابل پیمانکار با سایر پیمانکاران و وظایف پیمانکار در قبال آنان، در شرایط خصوصی مشخص می‌شود.
- ۲-۳۸ هرگونه هماهنگی‌های موردنیاز خارج از موارد قیدشده در بند ۱-۳۸، از سوی نماینده کارفرما صورت می‌گیرد، مگر آنکه در شرایط خصوصی، به نحوه دیگری بیان شده باشد.
- ۳-۳۸ هرگاه در شرایط خصوصی، فعالیت سایر پیمانکاران طرف پیمان با کارفرما، در ارتباط با پروژه یا گروه‌های اجرایی دیگر، در محدود کار پیمانکار پیش‌بینی نشده باشد و کارفرما پس از عقد این پیمان تصمیم به انجام کارهای یادشده را داشته باشد، لازم است قبل از هرگونه اقدام، مراتب را به پیمانکار اطلاع دهد. جزئیات نحوه هماهنگی‌های لازم در صورت درخواست پیمانکار، هزینه‌های احتمالی و افزایش مدت پیمان ناشی از این تصمیم کارفرما، با توافق دو طرف مشخص می‌شود.
- ۴-۳۸ پیمانکار، موظف است در پایان کار هریک از پیمانکاران دیگر مرتبط با پروژه، که کار آسان به نحوی ممکن است در کیفیت و عملکرد کار او مؤثر واقع شود، کنترل‌ها و بازرگانی‌های لازم را با هماهنگی کارفرما و دستگاه نظارت عالیه به عمل آورد و در صورت لزوم، اصلاحات موردنظر خود را از طریق کارفرما به پیمانکاران دیگر اطلاع دهد.

فصل ۷: تعهدات و مسئولیت‌های کارفرما

ماده ۳۹ - تعیین نماینده

کارفرما ظرف پانزده (۱۵) روز از تاریخ نافذ شدن پیمان، فردی را همراه حدود اختیارات و وظایف خود، به عنوان نماینده کارفرما به پیمانکار معرفی می‌کند. کارفرما در طول اجرای پیمان، می‌تواند نماینده خود را تعویض و شخص دیگری را به جای اوی تعیین نموده و به پیمانکار معرفی کند.

نماینده کارفرما همواره در طول مدت پیمان در حدود اختیارات محوله به نماینده از طرف کارفرما اقدام می‌کند و تمام اطلاعیه‌ها، ابلاغیه‌ها، دستور کارها، تصویب‌ها، به وسیله اوی صادر می‌گردد و درخواست‌های پیمانکار، به عنوان کارفرما و خطاب به اوی صادر می‌گردد.

نماینده کارفرما در طول مدت پیمان می‌تواند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به شخص یا اشخاص دیگری واگذار کند و در این صورت، طی اطلاعیه‌ای شخص یا اشخاص یادشده را همراه با حدود اختیارات وظایف مربوط، به پیمانکار معرفی می‌کند. هر نوع دستور، ابلاغیه و اقدام‌های جانشین‌های نماینده کارفرما، به منزله دستور، ابلاغیه و اقدام‌های نماینده کارفرما تلقی می‌شود. جانشین‌جانشین‌های نماینده کارفرما، ممکن است در طول مدت پیمان تعویض شود و یا حدود اختیارات و وظایف آنان تغییر کند، که در این صورت، باید مراتب به پیمانکار اعلام شود.

ماده ۴۰ - تحويل زمین و دادن اطلاعات مرتبط با آن

۱-۴۰ کارفرما، باید طبق پیوست ۱۳، امکان قانونی و عملی در اختیار گرفتن محل‌های موردنیاز اجرای کار و راه‌های دسترسی پیمانکار به آن‌ها و همچنین، تمام حریم‌ها و اراضی اضافی موردنیاز برای احداث تأسیسات موقت جنبی و پشتیبانی به وسیله پیمانکار را، در موعد مقرر در برنامه زمانی فراهم کند. پیمانکار باید در تاریخ‌های تعیین شده در محل کار حاضر شود و طی صورت جلساتی، اقدام به تحويل گرفتن محل اجرای کار نماید. در صورتی که حداقل پنج (۵) روز از تاریخ تعیین شده برای تحويل گرفتن محل اجرای کار، پیمانکار حاضر نشود، کارفرما حق دارد که طبق ماده ۶۸ شرایط عمومی، پیمانکار را برکنار کند. در صورت جلسه‌های تحويل محل اجرای کار باید حدود و موقعیت زمین‌ها و محل‌هایی که در آن‌ها موضوع پیمان اجرا می‌شود، درج شود.

پیمانکار نمی‌تواند جز آنچه طبق نقشه‌ها و دستور کارهast، در زمین‌ها و محل‌های متعلق به کارفرما یا ملک غیر که از طرف کارفرما به پیمانکار تحويل شده است، اقدام به اشغال محوطه و راه‌ها، احداث تجهیزات یا ساختمان موقت نماید.

۲-۴۰ تمام هزینه‌های تحصیل اراضی و یا مستحقات واقع در اراضی موردنظر، به عهده کارفرماست.

هرگاه تمام یا بخشی از اطلاعات مربوط به اراضی موردنیاز اجرای کار در اسناد و مدارک فنی موجود نباشد، کارفرما این اطلاعات را که از جمله شامل موارد زیر است، برای اجرای صحیح کارهای موضوع پیمان، در موعد مقرر در برنامه زمانی به اوی تسليم می‌کند.

۱-۲-۴۰ نقشه‌برداری کلی محل اجرای کار، حاوی نقاط مرجع و نشانه و تأسیسات مهم واقع در آن.

۲-۲-۴۰ اطلاعات زیرزمینی (در مواردی که طبق پیوست ۱۳، به عهده کارفرما باشد).

۳-۲-۴۰ سایر اطلاعات و ضوابط حاکم بر محل اجرای کار، از قبیل ضوابط زیستمحیطی و کاربری زمین.

۳-۴۰ در صورت عدم تحويل بهموقع محل انجام کار یا راه‌های دسترسی پیمانکار برای ادامه عملیات اجرایی، پیمانکار باید فوراً موضوع را به صورت کتبی به نماینده کارفرما اطلاع دهد و نماینده کارفرما می‌بایست نسبت به حل مشکل فوراً اقدام نماید. در صورت عدم حل مشکل جهت ادامه عملیات اجرایی پروره طی ۷۲ ساعت از زمان توقف عملیات، نماینده کارفرما می‌بایست تعليق موقعت عملیات اجرایی را تا زمان حل مشکل فوراً به پیمانکار ابلاغ نماید و گزارش آن را به دستگاه نظارت عالیه اعلام کند.

ماده ۴۱ - تحويل باقیمانده استاد و مدارک فني و مسئوليت صحت آنها

كارفرما متهد به ارائه باقیمانده استاد و مدارک فني پيمان به پيمانکار طبق برنامه زمانی درج شده در پيوست ۱۴ می باشد. تفکیک تعهدات کارفرما و پيمانکار که در این مورد طبق ماده ۷ و پيوست های ۱۳ و ۱۸ در تعهد کارفرماست، به عهده وی بوده، هرگونه هزینه اضافی، طولانی شدن کار و یا ضرر و زیان ناشی از عدم صحت یا دقت اطلاعات داده شده به پيمانکار، متوجه کارفرما خواهد بود.

ماده ۴۲ - پرداخت صورت وضعیت ها

كارفرما صورت وضعیت های پيمانکار، موضوع مواد ۵۳ و ۵۷ را طبق پيوست ۵، در موقع مقرر به وی پرداخت می کند.

ماده ۴۳ - بررسی بهموقع مدارک تسلیمی پيمانکار

كارفرما مدارک تسلیمی پيمانکار را که طبق برنامه زمانی موضوع بند ۲-۲-۳، از طرف پيمانکار تحويل می شود، در موعد مقرر در برنامه زمانی رسیدگی و برحسب مورد، نظر خود را اعلام می کند.

ماده ۴۴ - دریافت بیمه نامه ها

كارفرما بیمه نامه های در تعهد خود، موضوع ماده ۱۷ و بند ۲ پيوست ۶ را، در موعد مقرر در برنامه زمانی موضوع بند ۳ پيوست ۱۳، تهیه می کند.

ماده ۴۵ - صدور مجوزها

۱-۴۵ کارفرما در زمان مناسب، با توجه به برنامه زمانی انجام تعهدات پيمانکار، بنا به درخواست کتبی پيمانکار مجوزهای لازم برای اجرای کارها به وسیله پيمانکار را صادر می کند.

۲-۴۵ پيمانکار باید برای کارکنان خود کارت شناسایی و برای وسایط نقلیه مورد بهره برداری خود و پيمانکاران دست دوم، پروانه عبور جهت ورود به محوطه کارفرما، از کارفرما اخذ نماید و کارکنان پيمانکار باید هنگام کار در محوطه های کارفرما کارت های شناسایی مذکور را روی سینه خود نصب نمایند. مسئولیت حفظ و نگهداری کارت های شناسایی و پروانه های عبور فوق الذکر و نیز ارائه و استرداد آنها به کارفرما به عهده پيمانکار است. در صورت مفقودی کارت شناسایی یا کارت تردد مطابق مقررات حراست کارفرما با پيمانکار رفتار خواهد شد.

ماده ۴۶ - تسهیلات دوران ساختمن و نصب

كارفرما، بر اساس پيوست ۱۴، ماشين آلات تخصصی، آب، برق، گاز، تلفن و هر نوع تسهیلات دیگر در تعهد خود را، در موعد مقرر در برنامه زمانی موضوع بند ۳ پيوست ۱۳، تأمین می کند.

ماده ۴۷ - انجام بهموقع کار و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما

۱-۴۷ کارفرما نسبت به انجام کارهای در تعهد خود از قبیل اجرای بخش هایی از عملیات نصب و یا تأمین بخش هایی از مصالح و تجهیزات که طبق پيوست ۱۳، به عهده وی گذاشته شده است، بر اساس برنامه زمانی موضوع بند ۳ پيوست ۱۳، اقدام می کند.

۲-۴۷ هرگاه امکان تحويل بخشی از تجهیزات و یا مصالح مورد تعهد کارفرما در موعد مقرر، برای او میسر نباشد، مراتب در فاصله زمانی معقول، به پيمانکار ابلاغ می شود تا او نسبت به تجدیدنظر در برنامه زمانی اقدام کند، به نحوی که تا حد ممکن، از تاخیر در اتمام کار جلوگیری شود و این زمان های تاخیر بعنوان تأخیرهای مجاز پيمانکار در اجرای پiman محسوب می شود.

ماده ۴۸ - پرداخت حقوق و عوارض گمرکی

۱-۴۸ پرداخت هر نوع حقوق و عوارض گمرکی برای واردات کالا و تجهیزات موضوع پiman، خواه به اسم کارفرما و یا به اسم پيمانکار باشد، به عهده پيمانکار است مگر اين که در شرايط خصوصی به نحو دیگری تصریح شده باشد.

۲-۴۸ در مورد حقوق و عوارض گمرکی برای واردات وسائل و ابزار آلات تخصصی موردنیاز موضوع پiman، طبق شرايط خصوصی عمل شود.

فصل ۸: تغییر در کارها

ماده ۴۹ - تغییر در کارها

۱-۴۹ کارفرما در چارچوب کلی موضوع پیمان، در هر زمانی در طول مدت پیمان تا پیش از تحويل موقعت، با تائید دستگاه نظارت عالیه می‌تواند کاهش، افزایش، حذف برخی از کارها و یا تغییر در مشخصات آنها را از پیمانکار بخواهد و پیمانکار موظف به انجام آنها، با رعایت سایر بندهای این ماده و مفاد پیمان است.

۲-۴۹ پیمانکار، می‌تواند برای افزایش کیفیت، بازدهی و یا اینمنی کارها، تغییراتی را در کارها به کارفرما پیشنهاد کند. کارفرما پیشنهاد پیمانکار را بررسی و به همراه نظرات خود به دستگاه نظارت عالیه اعلام می‌دارد. موارد مورد تائید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه از طریق کارفرما به پیمانکار ابلاغ می‌شود. کارفرما و دستگاه نظارت عالیه محق هستند این گونه تغییرات را قبول یا رد کند. عدم پذیرش تغییرات پیشنهادی پیمانکار از سوی کارفرما و دستگاه نظارت عالیه، رافع مسئولیت پیمانکار در اتمام و تحويل کارها طبق مشخصات فنی پیمان نیست.

۳-۴۹ با دریافت دستور و یا تائید کارفرما، در انتطابق با بندهای ۱-۴۹ و ۲-۴۹، پیمانکار موظف است، تأثیر انجام تغییرات در هزینه و مدت پیمان را محاسبه و به کارفرما منعکس کند. هزینه تغییر کارها، بر اساس بند ۲-۵۶ محاسبه می‌شود. مبالغ کارهای افزایش یافته یا کاهش یافته، با احتساب تغییرات موضوع بند ۶-۴۹ (به‌نهایی)، نباید بیش از بیست و پنج درصد (٪۲۵) مبلغ اولیه پیمان شود.

در صورت دستور کارفرما به تغییراتی که منجر به افزایش یا کاهش بیش از بیست و پنج درصد (٪۲۵) مبلغ پیمان شود، پیمانکار می‌تواند ضمن اتمام کارهای در دست اقدام، تقاضای خاتمه پیمان را طبق ماده ۶۹، بنماید و یا کاهش یا افزایش و تبعات ناشی از اثر این کاهش یا افزایش را بر ادامه عملیات اجرایی پیمان یادشده پیذیرد. تغییرات مدت پیمان ناشی از تغییر کارها، بر اساس ماده ۶۴ تعیین می‌شود.

۴-۴۹ انجام تغییرات کارهای موضوع بندهای ۱-۴۹ تا ۳-۴۹، پس از صدور "دستور تغییر کار" که در آن، جزئیات کامل تغییر کار و هر نوع تغییر در قیمت و یا تغییر در مدت پیمان و سایر اصلاحات موردنیاز برابر مفاد پیمان، درج شده است، تنظیم می‌شود و به امضای نمایندگان دو طرف می‌رسد و به عنوان یکی از ضمایم پیمان محسوب می‌گردد.

۵-۴۹ هرگاه دو طرف در مورد تغییرات هزینه و مدت پیمان، ناشی از تغییر کارها، ظرف مدت معقولی که اجرای کارهای دیگر موضوع پیمان را دچار تأخیر نکند، به توافق نرسند، در این صورت کارفرما انجام و یا عدم انجام تغییرات توسط پیمانکار را به وی ابلاغ می‌کند. در صورت دستور کارفرما مبنی بر اجرای تغییرات، به رغم عدم حصول توافق در مورد هزینه و مدت، پیمانکار موظف به انجام تغییرات کار می‌باشد و متعاقب آن مذاکرات خود را با کارفرما برای حصول به توافق ادامه می‌دهد. در صورتی که ظرف مدت سی (۳۰) روز، کماکان دو طرف به توافق نهایی نرسند، موارد طبق ماده ۷۵، رسیدگی و تعیین تکلیف می‌شود. تا قبل از حل اختلاف، پرداخت به پیمانکار، طبق مبلغ تغییر یافته پیمان، بر اساس محاسبات کارفرما به عنوان علی‌الحساب پرداخت انجام می‌شود.

۶-۴۹ برای مواردی که بخشی از کارها بر اساس فهرست‌بها برآورد شده باشد، اختلاف مقادیر کارهای انجام شده طبق پیمان، در مقایسه با مقادیر اولیه ضمیمه پیمان، نیاز به صدور دستور تغییر کار موضوع بند ۴-۴۹ ندارد و تغییرات مبلغ پیمان، بر اساس قیمت‌های فهرست‌بها و ضرایب پیمان با رعایت سقف تعیین شده در بند ۳-۴۹، تعیین می‌گردد.

۷-۴۹ تغییرات ناشی از قصور پیمانکار در انجام کارهای اصلی و مورد تعهد وی، تغییر کار تلقی نمی‌شود و پیمانکار موظف به انجام این گونه تغییرات پس از تأیید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه، به هزینه خود و در مدت پیمان است.

فصل ۹: دستگاه نظارت عالیه، مشاور، بازرگانی و کنترل کیفی کار

ماده ۵۰ - دستگاه نظارت عالیه و مشاور

- ۱-۱-۵۰ وظایف دستگاه نظارت عالیه با رعایت مفاد ماده ۷ موافقتنامه به شرح ذیل می‌باشد.
- ۱-۱-۵۰-۱ بررسی و تأیید طرح تفصیلی و نقشه‌های ساخت و نصب
- ۲-۱-۵۰-۲ بررسی و تأیید تغییرات حین اجرای کار حسب مورد
- ۳-۱-۵۰-۳ بازدید اداری از مراحل اجرای پروژه و ارائه راهکارهای بهبود و تسريع در انجام امور مربوطه
- ۴-۱-۵۰-۴ بررسی گزارش پیشرفت پروژه و تأیید آن‌ها
- ۵-۱-۵۰-۵ بررسی صورت وضعیت‌های پیمان به صورت موردي و در صورت بروز اختلاف
- ۶-۱-۵۰-۶ شرکت در جلسه تحويل موقت و تأیید تحويل موقت کارهای پیمان
- ۷-۱-۵۰-۷ تأیید فنی مرحله تحويل موقت و چکلیست رفع اشکالات جزئی
- ۸-۱-۵۰-۸ شرکت در جلسه تحويل دایمه و تأیید تحويل دائم کارهای پیمان
- ۹-۱-۵۰-۹ بررسی اصالت و تطبیق اقلام پروژه و تأیید آن‌ها قبل از نصب
- ۲-۵۰ کارفرما و دستگاه نظارت عالیه می‌توانند به منظور استفاده از خدمات فنی و مهندسی، مهندس مشاور را بکار گمارند و بخشی از وظایف خود را به وی تفویض کنند. انتخاب مشاور توسط کارفرما با هماهنگی دستگاه نظارت عالیه صورت می‌گیرد. حدود وظایف و اختیارات مهندس مشاور، در پیوست ۸ درج شده است. همچنین کارفرما و دستگاه نظارت عالیه ممکن است خدمات تخصصی بازرگانی فنی بخش‌هایی از کارهای موضوع پیمان را به اشخاص یا مؤسسات فنی ذیصلاح و اگذار کند، که زیر نظر مهندس مشاور انجام وظیفه نمایند. درصورتی که برخی از وظایف و یا اختیارات کارفرما و دستگاه نظارت عالیه مبنی بر تأیید، تصویب و یا اخذ تصمیم در موارد مختلف این شایعه عمومی، به مهندس مشاور تفویض شده باشد، در آن صورت، پیمانکار موظف به ارجاع این موارد به مهندس مشاور است.

ماده ۵۱ - بازرگانی و کنترل کیفی کار

- ۱-۵۱ پیمانکار موظف است تعهدات ناشی از این پیمان را با استفاده از روش‌های فنی مناسب و رایج در صنعت نفت و اصول متداول، طبق استانداردهای تخصصی و حرفاًی معمول و مطابق پیوست شماره ۱۸ پیمان انجام دهد و حداکثر مهارت، دقیقت و کوشش و جدیت خود را برای ارائه خدمات یاد شده به کار گیرد.
- ۲-۵۱ پیمانکار، موظف به تحويل برنامه‌های کنترل کیفی مصالح و تجهیزات و عملیات نصب در تعهد خود، پیش از شروع هر بخش از کار، به کارفرما است. این برنامه‌ها، حاوی سازمان کنترل کیفی پیمانکار، همچنین مراحل و روش‌های انجام آزمایش‌ها، بازرگانی‌ها و سایر کنترل‌های لازم است، که پس از تأیید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه ملاک عمل پیمانکار و کارفرما برای مدیریت کیفی (کنترل کیفی) عملیات قرار می‌گیرد.
- ۳-۵۱ پیمانکار، موظف به انجام آزمایش‌ها و بازرگانی‌های لازم در محل تولید و ساخت مصالح و تجهیزات و یا در محل اجرای کارهای نصب، طبق مفاد پیمان است. هرگاه انجام آزمایش‌های اضافی نسبت به مواد پیش‌بینی شده در پیمان، از پیمانکار درخواست شود، پیمانکار موظف به انجام آن‌هاست، مشروط بر آنکه هزینه اضافی آزمایش‌ها به وی پرداخت شود.

- ۴-۵۱ دستگاه نظارت عالیه یا نماینده کارفرما، می‌تواند در تمام مراحل آزمایش‌ها و بازرگانی‌های فنی کارها، حضور یابد و امکان بازرگانی‌های موردي در طول مدت پیمان در هر زمان بنا به درخواست کارفرما وجود دارد. پیمانکار، موظف به تأمین امکانات و تسهیلات و انجام هماهنگی‌های لازم، در محل تولید و ساخت مصالح و تجهیزات و یا در محل اجرای عملیات نصب، برای نماینده کارفرما است.

- ۵-۵۱ پیمانکار، موظف است حداقل دو هفته قبل از انجام آزمایش‌های مربوط به هر بخش از کارها، برنامه زمانی آن‌ها را

به منظور هماهنگی‌های لازم، برای حضور نماینده کارفرما تسليم کند. در صورت اعلام موافقت کارفرما با انجام آزمایش‌ها و بازرسی‌ها طبق برنامه زمانی بدون حضور نماینده وی یا عدم حضور نماینده او در زمان تعیین شده بدون اطلاع قبلی، پیمانکار، آزمایش‌ها را انجام داده، گزارش‌های مربوط را به کارفرما تسليم می‌کند.

۶-۶ هرگاه بر طبق آزمایش‌ها و بازرسی‌ها و یا با اعلام کارفرما، قسمتی از کار ناقص یا معیوب باشد، پیمانکار موظف به رفع نقص و اصلاح کار و انجام آزمایش‌ها و بازرسی‌های لازم در مورد کارهای اصلاح شده به هزینه خود است. در صورتی که پیمانکار ظرف مدت متعارفی پس از اعلام کارفرما، نسبت به رفع نقص اقدام نکند، کارفرما می‌تواند با اخطار قبلی به پیمانکار، نسبت به انجام اصلاحات و رفع نقایص، اقدام کرده و هزینه‌های مربوط را با احتساب هزینه‌های بالاسری ذکر شده در شایط خصوصی، به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید.

۷-۵۱ هرگاه درنتیجه آزمایش‌ها و بازرسی‌ها، مشکل‌ها و نواقص مکرر در بخش یا بخش‌هایی از کارها مشاهده شود، که به نظر کارفرما ناشی از عدم به کارگیری نیروی انسانی ماهر، یا کالا و تجهیزات نامرغوب، یا روش نامناسب، یا عدم به کارگیری تجهیزات مناسب برای کار باشد، کارفرما می‌تواند دستور توقف اجرای آن بخش یا بخش‌های کار را، تا رفع عوامل مشکل‌ها از سوی پیمانکار، صادر کند. این موضوع، هیچ حقی را برای پیمانکار، به منظور ادعای هزینه اضافی و یا افزایش مدت پیمان ایجاد نمی‌کند.

۸-۵۱ پیمانکار، موظف است برای مواردی از کارها که نیاز به آزمایش و بازرسی و یا تأیید قبل از پوشیده شدن و یا مدفن شدن دارد، اجازه کارفرما را برای پوشاندن کار مورد نظر اخذ نموده، سپس اقدام کند. در غیر این صورت، با دستور کارفرما، پیمانکار باید با هزینه خود، هر نوع پوشش انجام شده را از روی کار برداشته، آن را برای انجام آزمایش‌ها و بازرسی‌ها و سپس تأیید کارفرما، آشکار سازد.

۹-۵۱ در صورت کاربرد در پیمان، بارگیری و حمل کالا و تجهیزاتی که بنا به سفارش پیمانکار به وسیله سازندگان مشخص شده طبق پیوست پیمان ساخته می‌شوند، تنها پس از بررسی مدارک بازرسی ساخت و کنترل نهایی و صدور مجوز حمل توسط کارفرما و دستگاه نظارت عالیه مجاز می‌باشد.

۱۰-۵۱ در موارد ابهام در تفسیر و یا نتیجه‌گیری از آزمایش‌ها و بازرسی‌های فنی به عمل آمده، پیمانکار پس از کسب نظر مرجع فنی تعیین شده در شایط خصوصی و مدارک فنی، ابهامات را رفع و کارها را بر آن اساس دنبال می‌کند.

فصل ۱۰: پرداخت های به پیمانکار، تغييرات مبلغ پيمان

ماده ۵۲ - شمول مبلغ پيمان

مبلغ پيمان، عبارت از مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقت نامه و تغييرات موضوع ماده ۵۶ است، که در برابر انجام تعهدات پیمانکار و به ترتیب درج شده در مواد بعدی، به پیمانکار پرداخت می شود. مبلغ پيمان، از جمله شامل جبران هزينه های زیر، به منظور انجام کارهای موضوع پيمان به وسیله پیمانکار و نیز سود پیمانکار است.

۱-۵۲ هزینه نيري انساني موردنیاز برای انجام بخش های مختلف کارهای پيمان اعم از نيري های مستقيم و نيري های غيرمستقيم، از قبيل عوامل مدیريتي مستقر در کارگاه و يا ساير محل های مرتبط با کار، که شامل دستمزد و تمام مزاياي قانوني و ساير هزینه های مرتبط با استخدام و به کارگيري آنان است.

۲-۵۲ هزینه تهيه کالا، تجهيزات و ساير مواد مورد نياز، برای انجام کار و تأمین لوازم يدکي طبق پيوست ۱۱

۳-۵۲ هزینه حمل و نقل و انبارداري تجهيزات و کالا و لوازم يدکي و ساير مواد مورد نياز اجرای کار

۴-۵۲ هزینه خدمات فني فروشنده های تجهيزات در کارگاه، در موارد لزوم

۵-۵۲ هزینه های پرداختی به پیمانکاران دست دوم به منظور انجام بخش هایي از کارهای خريد کالا، نصب، آزمایشها، بازرسي ها و ساير خدمات فني موردنیاز

۶-۵۲ هزینه کرایه ماشین آلات و تجهيزات موردنیاز اجرای کار

۷-۵۲ هزینه انجام کارها، خدمات و تأمین کالا و تجهيزات، از محل مبالغ مشروط

۸-۵۲ هزینه های متفرقه ديگر، شامل:

۱-۸-۵۲ هزینه آموزش کارکنان کارفرما، طبق پيوست ۱۲

۲-۸-۵۲ هزینه مسافرت و نقل و انتقال کارکنان پیمانکار، در اجرای کارهای موضوع پيمان

۳-۸-۵۲ هزینه های مرتبط با بارگيري، حمل، تخلیه، نصب و برچیدن انواع تأسیسات و تجهيزات و ماشین آلات و ابزار آلات تخصصي و مواد مصرفی موردنیاز آنها

۴-۸-۵۲ هزینه های موردنیاز، برای احداث، نگهداري، حفاظت، بهره برداری و برچیدن محل اسکان موقت کارکنان در کارگاه و يا جاهای ديگر و دفاتر کار آنان و خدمات و سرويس های جاري موردنیاز آنها

۵-۸-۵۲ هزینه های مربوط به احداث تأسیسات موقت، از قبيل سیستم های تأمین آب، برق، تلفن، گاز، برای کارگاه و هزینه های جاري آنها

۶-۸-۵۲ هزینه تهيه انواع تضمین (ضمانت نامه ها) و بيمه نامه ها

۷-۸-۵۲ هزینه انواع ماليات ها و ساير عوارض قانوني، متعلق به پیمانکار و مرتبط با پيمان

۸-۸-۵۲ ساير هزینه هایي که طبق شرایط خصوصي، به عهده پیمانکار است.

ماده ۵۳ - پرداخت های موقت

۱-۵۳ پرداخت های به پیمانکار، موضوع ماده ۴ موافقت نامه، بر اساس "جدول تفکیك مبلغ پيمان برای بخش های مختلف کار"، موضوع پيوست ۱ و يا بر حسب مورد، بر اساس فهرست مقادير و بها درج شده در پيوست ۲ و با توجه به ميزان کار واقعی انجام شده، به روش درج شده در پيوست ۵، صورت می گيرد.

۲-۵۳ به منظور تقويت بنية مالي پیمانکار و برای تأمین امکانات پيش نياز اجرای کار، بر اساس آين نامه تضمین معاملات دولتی، مبلغی به عنوان پيش پرداخت که ميزان آن در پيوست ۵ مشخص می شود در برابر دریافت تضمین (ضمانت نامه) معتبر و قابل قبول کارفرما، طبق ماده ۱۱، به پیمانکار پرداخت می شود.

۳-۵۳ در پيان هرماه و يا مقاطع زمانی تعين شده در بند ۲ پيوست ۵، پیمانکار صورت وضعیت کارهای انجام شده تا آن تاريخ را، طبق کاربرگ هایي که با توافق کارفرما تنظیم می شود، تهیه و در قبال اخذ رسید به کارفرما تسلیم می کند.

بهضمیمه صورت وضعیت، تمام اسناد مثبته موردنیاز، طبق مفاد پیمان تحويل می‌شود. پیمانکار، قیمت مصالح و تجهیزات حمل شده به محل کارگاه را، با ارائه اسناد مثبته حمل و بیمه حمل و در صورت بدون عیب بودن آنها و مدارک دال بر انتقال مالکیت آنها به کارفرما و عدم وجود مدعی برای آنها و پوشش بیمه‌ای برای آنها، در صورت وضعیت‌ها درج می‌کند. ارقام و مقادیر درج شده در صورت وضعیت‌های موقت و همچنین، پرداخت‌های مربوط به آنها جنبه موقت و غیرقطعی دارد، اما لازم است که این مقادیر در مقایسه با مقادیر واقعی از دقت کافی برخوردار باشد، بهنحوی که از بروز مشکلات و صرف وقت به هنگام رسیدگی به صورت وضعیت‌ها، ناشی از عدم اعمال موارد یادشده، به عهده پیمانکار است.

شود. مسئولیت تأخیر در رسیدگی به صورت وضعیت‌ها، ناشی از عدم اعمال موارد یادشده، به عهده پیمانکار است.
۴-۵۳ کارفرما، صورت وضعیت دریافت شده را حداکثر ظرف ده (۱۰) روز، بررسی و در صورت وجود اشکال در آن، با تعیین دلایل و موارد اشکال، آن را برای اصلاح به پیمانکار عودت می‌دهد. درصورتی که صورت وضعیت دریافت شده، که باید ظرف مهلت تعیین شده بررسی شود، از طرف کارفرما قابل قبول تشخیص داده شود مراتب به پیمانکار اطلاع داده می‌شود. سپس کارفرما، ظرف مهلت بیست (۲۰) روز از تاریخ تائید صورت وضعیت، مبلغ صورت وضعیت را به پیمانکار پرداخت می‌کند. هرگاه به هر دلیل، مدت زمان پرداخت کارفرما بیش از بیست (۲۰) روز به طول انجامد، کارفرما موافقت می‌کند که بنا به درخواست پیمانکار، هفتاد درصد (۷۰٪) مبلغ صورت وضعیت تأییدشده کارفرما را پس از کسر کسور مربوط، به صورت علی الحساب به پیمانکار پرداخت نماید. در این صورت باید صورت وضعیت موقت ذکر شده تا قبل از تائید صورت وضعیت بعدی تعیین تکلیف گردد. درصورتی که پیمانکار از دریافت مبلغ فوق خودداری نماید، نمی‌تواند مدعی دریافت خساره تأخیر پرداخت مندرج در بند (۸-۵۳) شرایط عمومی پیمان شود.

کارفرما، می‌تواند به منظور جلوگیری از ضرر و زیان وارد به خود و با توجه به انجام آزمایش‌ها و بازرگانی‌های بعدی و یا کسب اطلاعات و شواهد جدید در موارد زیر، از پرداخت تمام و یا قسمتی از صورت وضعیت خودداری کند و در صورت لزوم، پرداخت‌های قبلی را نیز به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید.

۱-۴-۵۳ در مواردی که تمام یا بخشی از کارهای انجام‌شده دارای نقص بوده و یا کارهای تکمیل شده قبلی دچار صدمه شده و نیاز به اصلاح و یا جایگزینی داشته باشد.

۲-۴-۵۳ درصورتی که مبلغ پیمان به علت صدور دستور تغییر کارها کاهش یافته باشد و این کاهش در صورت وضعیت‌های قبلی منظور نشده باشد.

۳-۴-۵۳ هرگاه به دلیل قصور پیمانکار در انجام اصلاحات لازم در کارها در زمان مقرر، کارفرما با توجه ۶-۵۱ رأساً اقدام به اصلاح کارهای معیوب کرده باشد.

۴-۴-۵۳ در صورت وقوع هریک از شرایطی که منجر به برکناری پیمانکار، طبق ماده ۶۸ شود.

۵-۴-۵۳ در صورت بروز هر نوع ادعا، ازجمله هر نوع ادعای مالکیت علیه کارفرما، ناشی از عملکرد پیمانکار و به طور کلی اجرای پیمان.

۶-۴-۵۳ هر عامل دیگری که به طور منطقی باعث کسر تمام و یا قسمتی از صورت وضعیت پیمانکار شود.

۷-۴-۵۳ درصورتی که پیمانکار حق الزحمه پیمانکاران فرعی و جز را پرداخت ننماید، کارفرما اختیار دارد حق الزحمه کارهای تائید و تحويل شده را از محل ردیف‌های مربوط به پیمان به پیمانکاران فرعی و دست دوم پرداخت و به حساب بدھکار پیمانکار منظور نماید.

۵-۵۳ پیمانکار تعهد می‌کند که با دریافت مبلغ هر صورت وضعیت، تمام کارها و مصالح و تجهیزات درج شده در آن صورت وضعیت، به تملک کارفرما درآمده و پیمانکار موظف به رفع هرگونه ادعا و اعتراض اشخاص ثالث، نسبت به آنهاست.

۶-۵۳ تائید و پرداخت مبلغ صورت وضعیت‌ها به پیمانکار، از مسئولیت اصلی وی در انجام تعهداتش طبق پیمان نمی‌کاهد و به معنای تائید کیفی یا کمی کارها توسط کارفرما نیست. پیمانکار موظف است کارها را تکمیل کرده، در صورت بروز هر

نوع اشکال در کارهایی که صورت وضعیت آنها پرداخت شده است، نسبت به رفع عیب و یا جایگزینی آنها اقدام نماید.

۷-۵۳ از هریک از پرداخت‌های موقت به پیمانکار، مبالغ زیر کسر می‌شود:

۱-۷-۵۳ در صدی به عنوان تضمین حسن اجرای کار کسر می‌شود و در حساب جدآگاههای نزد کارفرما نگهداری می‌گردد.

در صد کسور حسن اجرای کار که می‌تواند برای بخش‌های مختلف کار متفاوت باشد در شرایط خصوصی پیمان مشخص می‌شود. مجموع مبلغ کسور حسن اجرای کار نباید بیش از مبلغ ذکر شده در آخرین ابلاغیه آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی باشد.

۲-۷-۵۳ سایر کسور از جمله موارد زیر است:

۱-۲-۷-۵۳ بیمه تأمین اجتماعی، طبق مقررات سازمان تأمین اجتماعی و قوانین نافذ در زمان اجرای کار (میزان کسور از

بخش کالایی طبق آخرین بخش‌نامه‌های سازمان تأمین اجتماعی مطابق استعلام از این سازمان به عمل

می‌آید)

۲-۲-۷-۵۳ مالیات پیمان، طبق مقررات نافذ در زمان اجرای کار

۳-۲-۷-۵۳ پرداخت‌های علی‌الحساب به پیمانکار و همچنین مبالغ مربوط به استهلاک پیش‌پرداخت

۴-۲-۷-۵۳ هزینه کارهای انجام‌شده و یا کالا و تجهیزات و اگذارشده از سوی کارفرما، که در زمرة تعهدات پیمانکار است.

۸-۵۳ هرگاه کارفرما نتواند ظرف مدت مقرر در بند ۴-۵۳، صورت وضعیت‌های پیمانکار را پرداخت کند، به تناسب مدت تأخیر در فرایند بررسی صورت وضعیت و پرداخت، مبلغ جبران هزینه‌های اضافی پیمانکار در مدت تأخیر به صورت زیر محاسبه و به وی پرداخت می‌شود. جمع میزان خسارت پرداختی به پیمانکار با بت خسارت پیش‌بینی شده در تمام صورت وضعیت‌های موضوع این بند حداقل تا ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه پیمان خواهد بود. در صورت تأخیر پرداخت بیش از مقدار مقرر شده در ماده ۶۹ از سوی کارفرما، پیمانکار می‌تواند به استناد ماده ۶۹، خاتمه پیمان را درخواست کند. در صورت تمایل پیمانکار برای ادامه کار، حقی برای پیمانکار مازاد بر شرایط پیمان ایجاد نمی‌شود. با توجه به مفاد این بند تاخیر در پرداخت صورت وضعیت پیمانکار موجب مجاز شمردن تاخیرات غیرمجاز پیمانکار نبوده و کارفرما موظف به پرداخت خسارات تاخیر طبق ضوابط یادشده است.

$$R_i = B * \left(\frac{\text{مدت کل روزهای تأخیر یک صورت وضعیت}}{۳۶۵} * \left(\frac{\text{آخرین نرخ تورم سالانه اعلام شده توسط بانک مرکزی}}{۱۰۰} \right) \right)$$

R_i = مبلغ خسارت یک صورت وضعیت

B = کسورات قیدشده در بند ۷-۵۳ - مبلغ یک صورت وضعیت

$\sum R_i = R_1 + R_2 + \dots$ جمع کل خسارات تاخیر صورت وضعیت‌ها

توضیح ۱: آخرین نرخ تورم سالانه اعلام شده در تاریخ پرداخت صورت وضعیت، ملاک محاسبه می‌باشد.

توضیح ۲: مدت کل روزهای تاخیر صورت وضعیت موقت برابر است با مدت مازاد بر مهلت بیست (۲۰) روزهای که برای پرداخت صورت وضعیت توسط کارفرما در بند ۵۳ - ۴ در نظر گرفته شده است.

ماده ۵۴ - مبالغ مشروط

۱-۵۴ در صورتی که در بند ۴-۲-۳ موافقت‌نامه، مبلغی به عنوان مبلغ مشروط پیش‌بینی شده باشد، این مبلغ برای انجام کارهای خدمات، تأمین کالا و تجهیزات، به شرح پیوست ۱۷ است که در صورت دستور کارفرما، کارهای مربوط به وسیله پیمانکار انجام می‌شود.

۲-۵۴ هر نوع پرداخت از محل مبلغ مشروط به تناسب کارها، خدمات یا تأمین کالا و تجهیزاتی صورت می‌گیرد که با دستور کارفرما از پیمانکار درخواست شده باشد. درج مبلغ مشروط در پیمان، هیچ‌گونه تعهدی برای کارفرما در برابر پیمانکار ایجاد نمی‌کند.

۳-۵۴ نحوه پرداخت از مبالغ مشروط، به شرح زیر است:

۱-۳-۵۴ ۱ بهای انجام کارهایی که شامل تهیه مصالح یا انجام خدمات بهوسیله پیمانکار است، به روش تعیین شده در بند ۵۶-

۲ به پیمانکار پرداخت می‌شود.

۲-۳-۵۴ ۲ در مواردی که فقط تهیه و تأمین کالا و تجهیزات از پیمانکار درخواست شود، قیمت واقعی پرداخت شده بهوسیله

پیمانکار، بر اساس اسناد مثبته، به علاوه در صدی به عنوان هزینه‌های بالاسری (شامل سود پیمانکار) که میزان آن

در شرایط خصوصی تعیین شده است، به پیمانکار پرداخت می‌شود.

ماده ۵۵ - پرداخت‌های ارزی

در صورتی که در ماده ۳ موافقتنامه، پرداخت بخشی از مبلغ پیمان به ارز خارجی تعیین شده باشد، نرخ تسعیر و یا ضوابط مربوط به این گونه پرداخت‌ها، طبق مفاد درج شده در شرایط خصوصی است.

ماده ۵۶ - تغییرات در مبلغ پیمان

۱-۵۶ ۱ مبلغ پیمان فقط در شرایط زیر قبل تغییر است:

۱-۱-۵۶ ۱ صدور دستور تغییر کار، که منجر به افزایش یا کاهش مبلغ پیمان شود.

۲-۱-۵۶ ۲ تغییر مقادیر کارهای انجام شده طبق مدارک پیمان، در مقایسه با مقادیر اولیه ضمیمه پیمان برای بخشی از پیمان،

که بر اساس فهرست‌بها تنظیم شده باشد، موضوع بند ۶-۴۹

۳-۱-۵۶ ۳ کاهش مبلغ ناشی از خسارت تأخیر در اتمام به موقع کار، موضوع بند ۴-۵ موافقتنامه

۴-۱-۵۶ ۴ افزایش مبلغ ناشی از تسریع کار، به شرط پیش‌بینی پرداخت پاداش تسریع کار، در شرایط خصوصی

۵-۱-۵۶ ۵ تغییر مبلغ ناشی از تعديل، در صورتی که در شرایط خصوصی برای جبران نوسان قیمت کالا و تجهیزات، کرایه

ماشین‌آلات تخصصی، دستمزد نیروی انسانی و حمل و نقل تعديل پیش‌بینی شده باشد، این تغییرات طبق روش

پیش‌بینی شده در پیوست ۴ اعمال می‌گردد. پرداخت هزینه‌های تعديل به صورت ریالی و ارزی جزء بیست و پنج

درصد (٪۲۵) افزایش پیمان محسوب نمی‌شود.

۶-۱-۵۶ ۶ کاهش مبلغ پیمان به دلیل قصور پیمانکار در اقدام به موقع برای اصلاح کارهای ناقص و انجام کار بهوسیله کارفرما،

موضوع بند ۶-۵۱

۶-۲-۵۶ ۲ نحوه محاسبه تغییر مبلغ پیمان ناشی از تغییر کارها

۱-۲-۵۶ ۱ در مواردی که فهرست‌بها طبق یکی از پیوست‌های ۲ (برای بخشی از پیمان که بر اساس فهرست‌بها محاسبه

می‌شود) و یا پیوست ۳ (فهرست‌بها واحد کارهای اضافی و یا نقصانی)، ضمیمه پیمان باشد و بها کارهای اضافی و

یا نقصانی در آن‌ها موجود باشد، بر حسب مورد، از قیمت فهرست‌های یادشده استفاده می‌شود.

۲-۲-۵۶ ۲ در مواردی که فهرست‌های یادشده در بند ۱-۲-۵۶، ضمیمه پیمان نباشد و یا بهای کارهای اضافی و یا نقصانی در

آن‌ها موجود نباشد، قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی، به یکی از دو روش زیر محاسبه می‌شود:

۱-۲-۲-۵۶ ۱ قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی بر حسب مورد، بر اساس نرخ عوامل (نیروی انسانی و ماشین‌آلات) درج شده

در بند ۲ پیوست ۲ و بند ۲ پیوست ۳ پیمان محاسبه می‌شود و همچنین بهای خرید کالا و تجهیزات، پس از

منظور کردن هزینه‌های بالاسری که شامل سود پیمانکار نیز می‌باشد با ارائه مدارک مثبته محاسبه می‌شود.

۲-۲-۲-۵۶ ۲ در صورت توافق دو طرف، قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی، می‌تواند به صورت یک مبلغ مقطوع و یا

ردیفهای جدید فهرست‌بها، با رعایت سایر مفاد پیمان تعیین شود.

۳-۵۶ ۳ برای محاسبه تغییر مبلغ پیمان ناشی از تغییر احجام و مقادیر کار انجام شده طبق پیمان نسبت به برآورد اولیه،

موضوع بند ۶-۴۹ (برای مواردی که بخشی از پیمان بر اساس فهرست‌بها تنظیم شده باشد، مبلغ پیمان به تناسب

حجم‌ها و مقادیر کارهای انجام شده طبق پیمان و بر اساس فهرست‌بها ضمیمه پیمان محاسبه می‌شود.

۴-۵۶ ۴ کاهش مبلغ پیمان به دلیل قصور پیمانکار در اقدام به موقع برای اصلاح کارهای ناقص و انجام کار بهوسیله کارفرما،

موضوع بند ۱-۵۶، بحسب مورد، طبق یکی از روش‌های تعیین شده در بند ۲-۵۶، محاسبه می‌شود.

ماده ۵۷ - صورت وضعیت قطعی

۱-۵۷ پس از انجام تحويل موقع طبق ماده ۶۰ و همچنین تحويل تمام اسناد و مدارک باقیمانده به کارفرما، از جمله دستورالعمل‌های راهمانداری، راهبری و نگهداری تجهیزات، نقشه‌ها و مدارک فنی موضوع بند ۵ پیوست ۱۸، مدارک بازرگانی و آزمایش تجهیزات و عملیات نصب و مدارک مرتبط با بیمه‌نامه‌ها و تضمین (ضمانت‌نامه‌ها) و هر نوع سند و مدرک دیگری که در پیمان به آن‌ها اشاره شده است، پیمانکار صورت وضعیت قطعی کارهای موضوع پیمان را تنظیم نموده و حداکثر تا سی (۳۰) روز همراه مدارک زیر، تسلیم کارفرما می‌کند:

۱-۱-۵۷ هرگونه بیمه‌نامه لازم برای مصون نگهداشت کارفرما از ادعای اشخاص ثالث، از زمان تحويل موقع به بعد، طبق شرایط خصوصی.

۲-۱-۵۷ مدارک دال بر حل وفصل هرگونه دعاوی، از جمله ادعای مالکیت اشخاص ثالث، در رابطه با اموال و حقوق موضوع پیمان.

پیمانکار به همراه این مدارک، اقرارنامه‌ای را تنظیم می‌کند که طی آن، هرگونه حق تصرف و یا داشتن بدھی را در رابطه با پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان، کالا و یا تجهیزات و سایر مطالباتی که ممکن است متوجه کارفرما شود، منتفی دانسته و نسبت به حل وفصل ادعاهای خود، پیمانکاران دست دوم، فروشنده‌گان، توافق‌های لازم را با طرف‌های ذینفع به عمل آورده است.

۲-۵۷ در صورتی که به تشخیص کارفرما و دستگاه نظارت عالیه، پیمانکار تمام تعهدات قراردادی خود را طبق اسناد پیمان انجام داده باشد و مدارک پیوست صورت وضعیت تعیین شده در بند ۱-۵۷، کامل باشد، از سوی کارفرما، ظرف مدت ده (۱۰) روز، مراتب پذیرش و قبولی صورت وضعیت، برای بررسی و پرداخت، به پیمانکار اعلام می‌شود. در غیر این صورت، ضمن بازگرداندن آن، دلایل عدم پذیرش صورت وضعیت، ظرف همان مهلت (ده روز) به پیمانکار اعلام می‌گردد تا وی نسبت به رفع نواقص کارها و یا تکمیل مدارک در مهلت اعلام شده توسط کارفرما اقدام کرده و مجددًا صورت وضعیت را تسلیم نماید. پس از دریافت صورت وضعیت قابل قبول و به همراه اسناد و مدارک لازم، کارفرما ظرف مدت ۶۰ روز، صورت وضعیت مربوط را رسیدگی و نظر نهایی خود را به پیمانکار اعلام می‌دارد.

در صورتی که پیمانکار ظرف مدت هفت (۷) روز نسبت به نظر کارفرما اعتراض نکند، صورت وضعیت قطعی از طرف پیمانکار، تأیید شده تلقی می‌شود و کارفرما ظرف مدت ۶۰ روز از اتمام مهلت اعتراض، مبلغ صورت وضعیت قطعی را پس از کسر کسور مربوط، به پیمانکار پرداخت می‌کند و نسبت به آزادسازی تضمین حسن اجرای کار و انجام تعهدات به ترتیب طبق بندهای ۲-۱۴ و ۳-۱۴ اقدام می‌نماید.

در صورتی که پیمانکار معتبر خود را با ذکر دلایل و مدارک مستند حداکثر ظرف مدت همان هفت (۷) روز به کارفرما اعلام می‌نماید. کارفرما موضوع اعتراض را به دستگاه نظارت عالیه اعلام می‌دارد و دستگاه نظارت عالیه پس از بررسی صورت وضعیت قطعی ظرف مدت هفت (۷) روز نتیجه را در صورت وضعیت قطعی لحاظ و به پیمانکار اعلام می‌نماید، چنانچه نظر اعلامی دستگاه نظارت عالیه مورد پذیرش پیمانکار نباشد پرداخت بر اساس مبلغ مورد تائید دستگاه نظارت عالیه صورت می‌گیرد و کارفرما ظرف مدت ۶۰ روز از این تاریخ، مبلغ صورت وضعیت قطعی را پس از کسر کسور مربوط به پیمانکار پرداخت می‌کند و پیمانکار می‌تواند اعتراض خود را از طریق ماده ۷۵ شرایط عمومی پیمان پیگیری نماید.

هرگاه کارفرما طلب پیمانکار را ظرف مهلت تعیین شده پرداخت نکند یا برای آزادسازی تضمین (ضمانت‌نامه‌های) پیمانکار اقدام ننماید، طبق بند ۸-۵۳ خسارتخانه پرداخت به پیمانکار تعلق می‌گیرد. هرگاه بر اساس صورت وضعیت قطعی، پیمانکار بدهکار شود، باید در مدت سی (۳۰) روز از تاریخ تائید صورت وضعیت، طلب کارفرما را پردازد و اگر از این پرداخت استنکاف ورزد یا تأخیر کند، کارفرما حق دارد بدون انجام تشریفات قضایی، طلب خود را از محل سپرده‌ها

و تضامین موجود پیمانکار وصول نماید و اگر مبالغ آن‌ها کافی نباشد، با رعایت قوانین جاری کشور از دیگر دارایی‌های او وصول کند.

تبصره: در صورت عدم ارائه صورت‌وضعیت قطعی از سوی پیمانکار، کارفرما می‌بایست حداقل طرف سی (۳۰) روز پس از اتمام عملیات اجرایی پروژه، خاتمه یا برکناری پیمانکار نسبت به تهیه صورت‌وضعیت قطعی اقدام نماید.
۳-۵۷ در صورتی که کارهای موضوع پیمان، بدون قصور پیمانکار، دارای تأخیر قبل ملاحظه‌ای باشد و پیشترفت کار پیمانکار حدی رسیده باشد که مبلغ کارهای باقیمانده کمتر از کسور تضمین حسن اجرای کار نزد کارفرما باشد، پیمانکار می‌تواند صورت‌وضعیت قطعی کارهای تحويل شده بدون نقص و تکمیل شده تا آن تاریخ را تنظیم نموده و به کارفرما تسليم کند تا طبق این ماده مورد اقدام قرار گیرد. در این صورت، سایر تعهدات پیمانکار برای ادامه کارها به قوت خود باقی‌مانده و پیمان همچنان نافذ خواهد بود.

۴-۵۷ با تائید صورت‌وضعیت قطعی از سوی دو طرف، پیمانکار از هرگونه ادعایی علیه کارفرما در رابطه با پیمان، صرف‌نظر می‌کند، مگر در مورد ادعاهایی که قبل از تائید صورت‌وضعیت قطعی مطرح کرده باشد، اما حل و فصل آن توسط دو طرف، به زمان‌های بعد موکول شده باشد.

فصل ۱۱: مراحل تکمیل و تحويل کار

ماده ۵۸ - تکمیل کارهای نصب

۱- پیمانکار پس از تکمیل کارهای نصب و آماده شدن برای پیش راهاندازی، مراتب را همراه برنامه زمانی انجام آزمایش‌ها و

عملیات پیش راهاندازی به کارفرما اطلاع داده و درخواست حضور ناظر مقیم و نمایندگان کارفرما را در آزمایش‌ها و

عملیات پیش راهاندازی و انجام تعهدات احتمالی کارفرما طبق پیوست ۱۳ پیمان می‌نماید.

۲- ناظر مقیم پس از بازدید کامل کارها، حداقل ظرف مدت هفت (۷) روز، فهرست نواقص احتمالی کارها را تهیه و به

پیمانکار ابلاغ می‌کند. پیمانکار، طبق برنامه زمانی مورد تأیید کارفرما، نسبت به رفع نواقص اقدام کرده و مراتب را برای

تأیید به وی اعلام می‌کند.

۳- پس از تائید ناظر مقیم مبنی بر آماده بودن کار برای پیش راهاندازی، عملیات پیش راهاندازی طبق دستورالعمل‌ها و

مشخصات فنی که قبلًا به تصویب دستگاه نظارت عالیه رسیده و به پیمانکار ابلاغ گردیده است، و با رعایت موارد مرتبط

با زیرساخت مندرج در پیوست ۹ با حضور ناظر مقیم و نماینده/ نمایندگان کارفرما، بهوسیله پیمانکار انجام می‌شود. در

خاتمه پس از رفع نواقص اساسی اعلام شده از سوی ناظر مقیم، گواهی تکمیل زیرساخت کارها و آمادگی واحد برای

راهاندازی، به وسیله نماینده کارفرما و ناظر مقیم صادر می‌گردد.

ماده ۵۹ - راهاندازی و آزمایش عملکردن

۱- پس از صدور گواهی تکمیل کارهای نصب، پیمانکار تأمین تعهدات کارفرما را برای راهاندازی، طبق پیوست ۱۳

درخواست می‌کند و پس از هماهنگی به عمل آمده، عملیات راهاندازی طبق دستورالعمل‌های راهاندازی که قبلًا به

تصویب کارفرما و دستگاه نظارت عالیه رسیده است، انجام می‌شود.

۲- پس از راهاندازی و برقراری شرایط پایدار، پیمانکار مراتب را به کارفرما اطلاع داده و شروع آزمایش‌های عملکردن را

درخواست می‌کند.

۳- پس از تأیید کارفرما و دستگاه نظارت عالیه مبنی بر شروع آزمایش‌های عملکردن، آزمایش‌ها به ترتیب و طبق

روش‌های درج شده در پیوست ۹، به منظور دستیابی به عملکرد تعیین شده در این پیوست، با حضور ناظر مقیم انجام

می‌شود.

۴- در صورت عدم حصول تمام و یا برخی از شاخص‌های عملکردنی که ناشی از طراحی و مهندسی انجام شده از سوی

کارفرما نباشد، طبق بند ۳ پیوست ۹، عمل می‌شود.

ماده ۶۰ - تحويل موقت

۱- پس از آن که عملیات موضوع پیمان انجام و تکمیل گردید و کار آماده بهره‌برداری شد، در صورت فراهم بودن شرایط

تحويل کار و پس از اتمام آزمایش‌های عملکردنی موضوع ماده ۵۹ و حصول شاخص‌های عملکردنی طبق بند ۲ پیوست

۹ و یا اجرای تمهیدات پیش‌بینی شده در بند ۳ پیوست ۹، پیمانکار درخواست تحويل موقت از کارفرما می‌کند. به

همراه این درخواست، تمام مدارک مربوط به بازرگانی‌ها و آزمایش‌های انجام شده و نقشه‌های چون ساخت (درصورتی که

تا آن زمان تسلیم نشده باشد)، باید از سوی پیمانکار تحويل شود.

۲- ناظر مقیم پس از بازدید کامل کارها و حصول اطمینان از نبودن اشکال‌های اساسی در کار و آمادگی آن برای تحويل

موقعت، مراتب را به کارفرما و دستگاه نظارت عالیه اعلام می‌کند. پس از آن کارفرما و دستگاه نظارت عالیه موعدی را

برای تحويل موقعت در نظر خواهند گرفت که این موعد حداقل بیست (۲۰) روز پس از تائید ناظر مقیم خواهد بود.

نمایندگان کارفرما، دستگاه نظارت عالیه و مشاور به اتفاق پیمانکار، در موعد مقرر در محل حاضر شده، ضمن بازدید از

کارها، نسبت به تنظیم صورت جلسه تحويل موقعت، به همراه فهرست نواقص باقیمانده در کارها اقدام می‌کنند. پیمانکار،

موظف است نواقص تعیین شده را طبق برنامه‌ای که در صورت جلسه تحويل موقعت تعیین شده است، حداقل تا قبل از

تسلیم صورت وضعیت قطعی، برطرف کرده، سپس صدور گواهی رفع نقص را از کارفرما درخواست کند. نماینده کارفرما/ دستگاه نظارت عالیه، پس از بازدید و بازرگانی از لازم و حصول اطمینان از رفع نواقص، گواهی رفع نقص را صادر کرده و نسخه‌ای از آن را برای پیمانکار ارسال می‌دارد. پرداخت صورت وضعیت قطعی پیمانکار، علاوه بر موارد درج شده در بند ۷-۱، منوط به ارائه گواهی رفع نقص است.

خاطر نشان می‌سازد در صورت وجود اشکال‌های اساسی در روز تحويل موقت این فرایند به بعد از رفع اشکال‌های اساسی موکول خواهد شد.

۳-۶ کارهایی که پس از انجام عملیات پوشانده و یا بسته می‌شوند و پس از بستن، کنترل، بازرگانی و اندازه‌گیری آن‌ها ممکن نیست، قبل‌باید تاییدیه آن‌ها صورت مجلس شوند. در صورت عدم رعایت مفاد این بنده زینه دوباره کاری به عهده پیمانکار خواهد بود.

۴-۶ تحویل موقت قسمت‌هایی از کار که طبق مشخصات فنی نیاز به راهاندازی و آزمایش‌های عملکردی (موضوع ماده ۵۹) ندارند و آماده بهره‌برداری هستند، نیز به روش پیش‌بینی شده در بندهای ۱-۶۰ و ۲-۶۰، انجام می‌شود.

۵-۵ تحویل موقت قسمت‌های مستقلی از کار، قبل از تحویل کل کار، در شرایط زیر مجاز است:

۱-۵-۶ در صورتی که برای تحویل قسمت‌های جدایگانه کار و برنامه زمانی آن‌ها در پیمان پیش‌بینی لازم شده باشد.

۲-۵-۶ در طول مدت پیمان، کارفرما نیاز به تحویل قسمت‌هایی از کار را قبل از تحویل کل کار داشته باشد. در این صورت، مراتب را به پیمانکار ابلاغ می‌کند و پیمانکار بررسی لازم را برای حصول اطمینان از عدم تداخل و یا ایجاد مشکل در سایر قسمت‌ها و عملکرد کل کار، به عمل‌آورده و موضوع، موردن توافق دو طرف قرار می‌گیرد. در هر بک از این موارد، تحویل موقت قسمت‌های موردنظر، به ترتیب بندهای ۱-۶۰ تا ۳-۶۰ انجام می‌شود.

۶-۶ پس از تحویل موقت عملیات موضوع پیمان، پیمانکار موظف است با رعایت مقررات و ملاحظات مربوط به محافظت از محیط‌زیست نسبت به برچیدن کارگاه‌ها، انجارها، دفترها و محل‌های اسکان موقت خود، خروج ماشین‌آلات تخصصی، هر نوع مواد و مصالح متعلق به خود و هر نوع مواد زائد باقیمانده از برچیدن کارگاه‌ها و تأسیسات موقت خود، اقدام کند. هرگاه بخشی از مصالح مازاد، تأسیسات موقت و تجهیزات ایجاد شده به وسیله پیمانکار، موردنیاز کارفرما باشد، نحوه واگذاری آن‌ها در شرایط خصوصی بیان می‌شود. در صورت عدم برچیدن کارگاه و مصالح و تأسیسات مازاد هرگونه مسئولیت ناشی از خسارات ایجاد شده ناشی از آن‌ها و خسارات زیست‌محیطی و جانی و مالی بر عهده پیمانکار خواهد بود.

۷-۶ کارفرما موظف است، امکان دسترسی در حد متعارف را برای تعمیر و یا رفع عیوب‌های مشخص شده در دوران مسئولیت رفع نقص، برای پیمانکار فراهم کند.

ماده ۶۱ - دوره مسئولیت رفع نقص

۱-۶۱ پس از تحویل موقت کارها به شرح ماده ۶۰، هرگاه ظرف مدت زمان مشخص شده در شرایط خصوصی، هر نوع عیوب و نقصی در کارهای در تعهد پیمانکار مشاهده شود، پیمانکار موظف است بلا فاصله پس از دریافت دستور کارفرما، نسبت به رفع نقص، اصلاح و جایگزین نمودن کار معیوب و رفع آسیب‌های ناشی از آن به بخش‌های دیگر کار، به هزینه خود اقدام کند. مشروط بر آن که عیوب و نواقص، ناشی از نگهداری و یا بهره‌برداری نادرست کار، مغایر با مشخصات فنی و دستورالعمل‌های بهره‌برداری و نگهداری از سوی کارفرما، نباشد.

۲-۶۱ پیمانکار، موظف است پس از انجام اصلاحات و یا تعویض و جایگزین‌های لازم برای رفع عیوب و نقص، آزمایش‌های لازم را برای حصول اطمینان از رفع عیوب و اخذ تائید کارفرما، به هزینه خود انجام دهد.

۳-۶۱ پس از رفع عیوب هر قسمت از کار و تائید کارفرما مبنی بر صحت انجام آن‌ها، دوره مسئولیت رفع نقص آن قسمت از کل، از همان تاریخ شروع می‌شود.

۴-۶۱ هرگاه پیمانکار پس از ابلاغ دستور کارفرما مبنی بر رفع عیوب و نقص کارها، طی مدت معقولی نسبت به رفع عیوب

اقدام نکند و یا در عمل نتواند عیوب را به نحوی صحیح رفع کند، کارفرما می‌تواند رأساً اقدام به رفع عیب نماید. در این صورت، پیمانکار موظف است ماشین آلات تخصصی، مصالح و تجهیزات موجود در انبارهای خود را در اختیار کارفرما بگذارد. هزینه‌های انجام شده به وسیله کارفرما، با احتساب هزینه‌های نیروهای غیرمستقیم و بالاسری‌های مربوط، به حساب بدھکاری پیمانکار منظور می‌شود.

ماده ۶۲ - تحويل قطعی

در پایان دوره مسئولیت رفع نقص، موضوع ماده ۱۶، پس از درخواست پیمانکار و بررسی و تأیید کارفرما، تاریخ و برنامه زمانی انجام آزمایش‌ها و یا بازدید، به همان نحو که در ماده ۶۰ بیان شده است، تعیین می‌شود و پس از بازدید از کارها، در صورت عدم مشاهده عیب و نقص در کار، نسبت به تحويل قطعی کار اقدام شده و گواهینامه پایان کار صادر می‌گردد. در صورت مشاهده عیب و نقص در کارها، مراتب به پیمانکار ابلاغ می‌شود تا پس از رفع نواقص، تحويل قطعی انجام شود. طبق بند ۲-۱۴، آزادسازی پنجاه درصد (۵٪) مبلغ باقیمانده تضمین حسن اجرای کار پس از تحويل قطعی کار و با توجه به ارائه مقاصص حساب تامین اجتماعی (طبق آخرین مقررات سازمان تامین اجتماعی) صورت می‌پذیرد.

فصل ۱۲: تغییرات مدت پیمان، تأخیر، تعلیق، خاتمه پیمان

ماده ۶۳ - زمان‌های پیمان

تاریخ شروع کارهای موضوع پیمان، تاریخ تعیین شده در بند ۲-۵ موافقتنامه است و پیمانکار موظف به شروع کارها در این تاریخ و به ترتیب تعیین شده در بند ۲-۳ این شرایط عمومی و تکمیل کار در مدت تعیین شده در بند ۳-۵ موافقتنامه است. هریک از مقاطع زمانی اصلی تعیین شده برای کارهای موضوع پیمان، مانند مدت پیمان از ارکان اصلی پیمان محسوب می‌شود.

ماده ۶۴ - تغییرات مدت پیمان

۱-۶۴ تمدید مدت پیمان: تمام زمان‌ها و مدت‌های پیش‌بینی شده برای شروع و خاتمه و مقاطع اصلی کارها، در صورت وقوع هریک از شرایط زیر، می‌توانند افزایش یابند.

۱-۱-۶۴ صدور دستور تغییر کار موضوع بند ۴-۴۹، که منجر به افزایش مدت پیمان شود.

۲-۱-۶۴ عدم انجام برخی از تعهدات کارفرما مرتبط با کار موضوع ماده ۴۷ و پیوست‌های شماره ۱۳ و ۱۴، با رعایت و ملاحظات پیش‌بینی شده در آن، که مانع از انجام به موقع کارهای موضوع پیمان و یا بخش‌هایی از آن شود.

۳-۱-۶۴ بروز شرایط قهری، موضوع ماده ۷۳

۴-۱-۶۴ تغییر قوانین و مقررات، که به طور مستقیم باعث تأخیر در انجام بخش‌هایی از کار شود.

۵-۱-۶۴ بروز شرایط جوی استثنایی مانع انجام کار، که باید مورد تائید و پذیرش کارفرما باشد.

۶-۱-۶۴ تصمیم کارفرما مبنی بر به کارگیری پیمانکاران دیگر در محدوده کار پیمانکار، به شرح درج شده در بند ۲-۳۸

۷-۱-۶۴ تعلیق و توقف مدت پیمان، موضوع ماده ۶۵

۸-۱-۶۴ وقوع سایر عوامل و شرایط غیرقابل پیش‌بینی که ناشی از قصور پیمانکار نبوده و باعث تأخیر در اجرای کار شود.

در اثر هریک از شرایط یادشده، پیمانکار درخواست تمدید مدت پیمان را همراه با استناد و مدارک مشبه به کارفرما تسليم می‌کند تا پس از بررسی کارفرما (با هماهنگی و نظر دستگاه نظارت عالیه) و توافق دو طرف، مدت تمدید مشخص و ملاک عمل قرار گیرد و به تناسب، برنامه‌های زمانی کارهای باقیمانده بر اساس برنامه زمانی جدید، بهوسیله پیمانکار اصلاح شده و مجموعه مدارک ضمیمه پیمان گردد. مدت زمان متناسب با علل تأخیر و قصور یا عدم قصور پیمانکار به صورت مجاز یا غیرمجاز در نظر گرفته می‌شود. در صورتی که برایر قصور پیمانکار، کار دچار تاخیر شود مدت این تاخیر به عنوان تاخیر غیرمجاز به مدت پیمان اضافه می‌شود و جرائم مربوط به تاخیر غیرمجاز به حساب پیمانکار منظور خواهد بود.

۲-۶۴ کاهش مدت پیمان: تمام زمان‌ها و مدت‌های پیش‌بینی شده در پیمان، در شرایط زیر می‌توانند کاهش یابند:

۱-۲-۶۴ صدور دستور تغییر کار، موضوع بند ۴-۴۹ (تغییر در کارها)، که منجر به کاهش مدت پیمان شود.

۲-۲-۶۴ کارفرما می‌تواند اتمام زودتر از برنامه زمانی پیمان را با در نظر گرفتن امکانات و توانایی‌های پیمانکار، درخواست کند. در این صورت، پیمانکار با بررسی شرایط مورد نظر کارفرما و با استفاده از قیمت‌های پیمان، سایر استناد و مدارک لازم را تنظیم نموده، پیشنهاد خود را مبنی بر اضافه مبلغ احتمالی و امکانات مورد درخواست، به کارفرما تسليم می‌کند.

۳-۲-۶۴ پس از توافق کارفرما و پیمانکار دایر بر کاهش مدت پیمان، بر اساس بنددهای ۱-۲-۶۴ و ۲-۲-۶۴، تاریخ جدید به عنوان تاریخ اتمام پیمان تعیین می‌شود. پیمانکار باید برنامه زمانی اجرای کارهای موضوع پیمان را، به تناسب شرایط و تاریخ جدید اتمام پیمان، مورد تجدیدنظر قرار داده، برای بررسی و تائید دستگاه نظارت عالیه تسليم کند. برنامه زمانی جدید پس از تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ می‌شود و از آن پس، سایر مفاد پیمان در مورد اتمام به هنگام کار، بر مبنای تاریخ جدید، نافذ خواهد بود. در صورت عدم تحقق کاهش مدت پیمان، در پایان مدت توافق

شده موضوع این بند، اضافه مبلغ توافق شده پیمان به تناسب مدت کاهش نیافته، کاهش می‌باید و پیمانکار از این بابت مشمول خسارت تأخیر نمی‌شود.

ماده ۶۵ - تعلیق

۱-۶۵ کارفرما می‌تواند در طول مدت اجرای پیمان، دستور تعلیق قسمتی از کار و یا تمام کار را در یک نوبت و حداقلتر برای مدت نود (۹۰) روز، صادر کند. در ابلاغیه کارفرما، باید تاریخ شروع تعلیق، مشخص شود. پیمانکار، موظف است پس از دریافت دستور کارفرما، اجرای آن قسمت از کار و یا کل کار را فوراً به حالت تعليق درآورد. ظرف چهارده (۱۴) روز قبل از پایان این مدت، پیمانکار موضوع را برای اتخاذ تصمیم نهایی، به کارفرما معکوس می‌کند. هرگاه پس از چهارده (۱۴) روز از دریافت درخواست پیمانکار، دستور شروع مجدد کار از سوی کارفرما به پیمانکار صادر نشود، وی می‌تواند خاتمه پیمان را درخواست کند و یا قسمت متوقف شده کار را، از موضوع پیمان حذف نماید، که در این صورت، اقدام‌های متعاقب آن، طبق ماده ۶۷ انجام می‌شود.

۲-۶۵ برنامه کار تعیین شده تکلیف کارهای نیمه‌تمام، شرح وظایف کارهای لازم و حداقل ماشین‌آلات و نفرات موردنیاز برای دوران تعلیق، از سوی کارفرما به پیمانکار ابلاغ می‌شود و پیمانکار، موظف به پیروی از آن‌هاست. از جمله، پیمانکار موظف به حفاظت از تجهیزات و نگهداری از آن‌ها در کارگاه یا هر جای دیگر است و نیز حراست از کارگاه و نگهداری از کارهای اجرایشده در شرایط اینمن، با اوست. در مورد تجهیزات و مصالحی که هنگام ابلاغ تعلیق از سوی کارفرما، در دست ساخت بوده‌اند، پیمانکار با نظر کارفرما نسبت به تکمیل ساخت آن‌ها اقدام می‌کند.

۳-۶۵ در زمان تعلیق، کارفرما از پیمانکار خواهد خواست نسبت به انجام کارهای لازم و کاهش تعداد نفرات و ماشین‌آلات و تجهیزات خود طبق نظر کارفرما اقدام نماید. هزینه تعلیق فقط به ماشین‌آلات و نیروی انسانی که در دوره تعلیق در محل اجرای کار حسب نظر کارفرما باقی می‌ماند تعلق می‌گیرد. نحوه محاسبه هزینه‌های نگهداری کارها در دوره تعلیق مورد تائید کارفرما که ناشی از تعلیق می‌باشد به شرح ذیل خواهد بود.

$$[۱۰۰\% \text{ دستمزد روزانه نیروی انسانی } + ۷۰\% \text{ کرایه روزانه ماشین‌آلات }] \times (\text{مدت تعلیق (روزانه)} \times \text{ضریب پیمان} = \text{مبلغ هزینه تعلیق روزانه}$$

$$\frac{\text{مبلغ اولیه پیمان}}{\text{مبلغ ناخالص برآورد}} = \text{ضریب پیمان}$$

- کرایه روزانه ماشین‌آلات و دستمزد روزانه نیروی انسانی در دوره تعلیق اساس حداقل هشت (۸) ساعت کار روزانه محاسبه خواهد شد.
  - نرخ ماشین‌آلات و دستمزد نیروی انسانی بر اساس نرخ فهرست‌بهای عوامل اختصاصی صنعت نفت مطابق پیوست ۱ الی ۳ محاسبه و پرداخت می‌شود.
  - در صورت استفاده از نرخ فهرست بهای عوامل اختصاصی صنعت نفت، به مبالغ تعلیق محاسبه شده ضرایب متعلقه در فهرست‌بهای از جمله ضریب بالاسری مندرج در فهرست بهای رشته مرتبط در صنعت نفت نیز اعمال می‌شود.
  - در دوره تعلیق هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش مصالح پای کار تحويل شده به کارفرما طی صورت وضعیت مورد تائید کارفرما به صورت علی‌الحساب پرداخت می‌شود. هزینه تعلیق به مصالح پای کار متعلق به کارفرما، تعلق نمی‌گیرد.
  - هزینه‌های تعلیق طی صورت وضعیت در پایان دوره تعلیق به پیمانکار پرداخت و در صورت وضعیت قطعی نیز منظور می‌شود.
  - پرداخت‌های هزینه‌های تعلیق جزء بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش مبلغ پیمان محسوب نمی‌گردد.
- ۴-۶۵ در مواردی که توقف کار، ناشی از قصور پیمانکار در انجام کارها طبق مشخصات فنی و یا رعایت نکردن مقررات اینمنی و نیز شرایط نامناسب آب و هوایی باشد و یا در برنامه زمانی منضم به پیمان پیش‌بینی شده باشد، مشمول تعلیق

موضوع بندهای ۱-۶۵ تا ۳-۶۵ نمی‌شود.

ماده ۶۶ - تأخیر در اتمام به موقع کار

۱-۶۶ پیمانکار، موظف به انجام کارها، طبق برنامه زمانی منضم به پیمان و آخرین تجدیدنظرهای آن است. هرگاه در تاریخ تعیین شده در برنامه زمانی منضم به پیمان و یا آخرین تجدیدنظر آن، انجام کار یا قسمتهای اصلی آن به پایان نرسیده باشد، کارفرما به پیمانکار اخطار می‌کند که حداکثر در طول مدت چهارده (۱۴) روز، کارها را به پایان برساند. پیمانکار، در طول این مدت باید نسبت به اتمام عملیات اقدام کند و یا با ارسال اسناد و مدارک لازم، تمدید مدت پیمان را طبق بند ۱-۶۴، درخواست نماید. در صورت عدم اتمام کار در طول مدت یادشده، یا عدم قبول دلایل وی از سوی کارفرما برای تمدید، پیمانکار ملزم به پرداخت خسارت تأخیر در کار، به میزان درج شده در شرایط خصوصی خواهد بود. حداکثر مبلغ خسارت نیز، در بند ۴-۵ موافقت‌نامه درج شده است. تاریخ مبنای محاسبه تأخیرها، آخرین تاریخ تغییریافته طبق بند ۱-۶۴ یا ۲-۶۴ است.

۲-۶۶ هرگاه تأخیر پیمانکار، بیشتر از حدی باشد که کارفرما را محق به دریافت حداکثر خسارت مشخص شده در بند ۴-۵ موافقت‌نامه بنماید، کارفرما می‌تواند با اخطار قبلی، طبق ماده ۶۸، پیمانکار را برکنار کند.

ماده ۶۷ - خاتمه پیمان به درخواست کارفرما

کارفرما می‌تواند، بنا به مصلحت خود و بدون اعلام دلیل، در هر مقطعی پیش از تکمیل کار، پیمان را خاتمه دهد. در این صورت، طی اطلاعیه‌ای، مراتب را با مشخص کردن روز خاتمه پیمان، به پیمانکار اعلام می‌کند. در این اطلاعیه، تکلیف کارهایی که ناتمام ماندن آن‌ها در شرایط روز صدور اطلاعیه موجب بروز خطر و یا زیان مسلمی است، به طور روشن مشخص می‌شود.

پس از دریافت اطلاعیه یادشده، اقدام‌های زیر انجام می‌شود:

۱-۶۷ پیمانکار، از شروع هر نوع کار جدید، غیر از تکمیل کارهای ناتمام که در اطلاعیه مشخص شده است، خودداری می‌کند. همچنین، اقدام‌های حفاظتی را که از سوی کارفرما تعیین شده است، برای کارهای انجام شده قبلی به اجرا درمی‌آورد.

۲-۶۷ پیمانکار، موظف است تمام پیمان‌های خود را با فروشندگان و پیمانکاران دست دوم، با رعایت ماده ۱-۶۷ متوقف سازد، مگر آن دسته از پیمان‌های وی که کارفرما خواستار ادامه آن‌ها از طریق انتقال پیمان، به خود است. اسناد و مدارک مربوط به تدارک مصالح و تجهیزاتی را که در چارچوب برنامه زمانی موضوع بند ۱-۲-۳ شرایط عمومی در مرحله سفارش خرید به سازندگان یا فروشندگان و یا سایر مراحل خرید و حمل تا قبل از رسیدن به کارگاه هستند و همچنین، سایر اسناد مربوط به تعهدات پیمانکار در برابر اشخاص ثالث و در ارتباط با پیمان، باید همراه اسناد مثبته مالی تحويل کارفرما شود. تمام مصالح و تجهیزات پروژه که تا آن موقع در محل نصب به کار نرفته، اما به کارگاه حمل شده است، بر اساس موازین پیمان و اسناد و مدارک پیوست آن، به وسیله پیمانکار تقویم شده، همراه اسناد و مدارک مثبته تسليم کارفرما می‌گردد.

۳-۶۷ کارفرما، آن قسمت از کارها را که ناتمام است، طبق ماده ۶۲ تحويل قطعی گرفته و آن قسمت از کارها را که کاملاً پایان یافته است (و مراحل راه اندازی و آزمایش‌های عملکردی آن با موفقیت انجام شده است) طبق ماده ۶۰ تحويل موقت می‌گیرد. هرگاه، معایبی در مورد کارهای ناتمام مشاهده شود، پیمانکار مکلف است با هزینه خود، در مدت لازم که با توافق کارفرما تعیین می‌شود، رفع عیب کند و سپس، به نحو یادشده تحويل قطعی دهد.

۴-۶۷ پیمانکار، با هماهنگی کارفرما، نسبت به برچیدن آن بخش از تأسیسات موقت در محل کارگاه که موردنیاز کارفرما نیست، اقدام کرده و بخش‌های موردنیاز کارفرما، با توافق دو طرف تقویم شده و همراه با اسناد و مدارک مربوط، تحويل کارفرما می‌گردد. همچنین، پیمانکار موظف به پاک‌سازی کارگاه از نخاله‌ها، مصالح مازاد و غیرقابل استفاده، ماشین‌آلات و تجهیزات تخصصی خود است.

۵-۶۷ پیمانکار، موظف به تصفیه حساب کامل با کارکنان خود در کارگاه و خاتمه کار آنان است.

۶-۶۷ پیمانکار، موظف است تمام نقشه‌ها، مشخصات فنی و تمام اسناد و مدارکی را که توسط وی، فروشنده‌گان، یا پیمانکاران دست دوم تهیه شده است، به کارفرما تحويل دهد.

۷-۶۷ پیمانکار، صورت وضعیت کارهای انجام شده را تا تاریخ ابلاغ خاتمه پیمان، تنظیم کرده و به کارفرما تسلیم می‌کند. در این صورت وضعیت، هزینه‌های تقویم شده در بند ۴-۶۷ و ۲-۶۷، نیز درج می‌شود.

به همراه این صورت وضعیت، مدارک زیر بهوسیله پیمانکار پیوست می‌شود:

۱-۷-۶۷ هرگونه بیمه‌نامه لازم برای مصون نگهداشت کارفرما در برابر ادعاهای اشخاص ثالث، از زمان تحويل وقت (برای بخش‌های تحويل وقت شده) به بعد.

۲-۷-۶۷ مدارک دال بر حل و فصل هرگونه دعاوی، از جمله ادعاهای مالکیت اشخاص ثالث، در رابطه با کارهای موضوع پیمان پیمانکار، به همراه این مدارک، اقرارنامه‌ای را تنظیم و به کارفرما تسلیم می‌کند که طی آن، هرگونه حق تصرف و یا داشتن بدھی را در رابطه با پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان، خرید دانش فنی، مصالح و تجهیزات و سایر مطالباتی که ممکن است متوجه کارفرما شود، منتفی دانسته و نسبت به حل و فصل ادعاهای و پرداخت بدھی‌های خود به پیمانکاران دست دوم و فروشنده‌گان، توافق‌های لازم را با طرف‌های ذینفع به عمل آورده است؛ و در این زمینه، تضمین لازم و موردنظر کارفرما را ارائه خواهد کرد.

۳-۷-۶۷ اسناد مثبته، مربوط به هزینه‌های موضوع بند ۲-۶۷ و ۴-۶۷

۸-۶۷ در صورتی که صورت وضعیت و اسناد و مدارک تحويل شده از سوی پیمانکار، موضوع بند ۷-۶۷ از نظر کارفرما قابل قبول باشد، ظرف مدت حداقل سی (۳۰) روز، مراتب پذیرش کفايت مدارک و قبولی صورت وضعیت برای بررسی، به پیمانکار اعلام می‌شود. در غیر این صورت، ضمن استرداد آن، دلایل عدم پذیرش صورت وضعیت ظرف همان مهلت قبلی به پیمانکار اعلام می‌گردد تا وی نسبت به تکمیل مدارک اقدام کند و مجددًا صورت وضعیت را تسلیم نماید. پس از دریافت صورت وضعیت قابل قبول، کارفرما حداقل ظرف مدت سی (۳۰) روز صورت وضعیت را بررسی نموده و مبلغ آن را پس از کسر کسورات مربوط به پیمانکار پرداخت می‌نماید.

۹-۶۷ با تأیید مبلغ صورت وضعیت قطعی از سوی دو طرف، پیمانکار از هرگونه ادعایی علیه کارفرما در ارتباط با پیمان صرف نظر می‌کند، مگر در مورد ادعاهایی که قبل از ابلاغ خاتمه پیمان مطرح کرده باشد، اما حل و فصل آن از سوی دو طرف، به زمان‌های بعد موکول شده باشد. هرگاه کارفرما در مدت سی (۳۰) روز از تاریخ تائید صورت وضعیت، طلب پیمانکار را پرداخت نکند، طبق بند ۸-۵۳، خسارت تأخیر پرداخت به پیمانکار تعلق می‌گیرد.

۱۰-۶۷ تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات با ابلاغ خاتمه پیمان به پیمانکار آزاد می‌شود و مبالغ تضمین حسن اجرای کار به تناسب بخش‌های تحويل وقت و قطعی شده کار و بر اساس ماده ۱۴، آزاد و مسترد می‌شود.

ماده ۶۸ - برکناری پیمانکار

۱-۶۸ وقوع هریک از شرایط زیر، می‌تواند باعث برکناری پیمانکار از تمام یا قسمتی از کارهای موضوع پیمان شود، بدون آنکه از سایر اختیارات و حقوق کارفرما بکاهد.

۱-۱-۶۸ قصور مستمر پیمانکار در اجرای کارهای موضوع پیمان، طبق اسناد و مشخصات فنی پیمان و بدون آنکه محدود به آن‌ها باشد، شامل موارد زیر خواهد بود:

۱-۱-۱-۶۸ قصور در انجام دادن به موقع کارهای عملیات نصب و تأمین عوامل موردنیاز، به تناسب بخش‌های مختلف کار

۲-۱-۱-۶۸ قصور در تأمین به موقع کالا و تجهیزات، از نظر کمی و کیفی

۳-۱-۱-۶۸ تأخیر در شروع و اتمام قسمت‌های مختلف کار و عقب ماندن از برنامه زمانی کارها، با توجه به ماده ۶۶

۴-۱-۱-۶۸ توقف تمام یا قسمتی از کار، بدون دلیل موجه و بدون اخذ موافقت کتبی کارفرما، و یا به علت توقيف اموال

پیمانکار از سوی محاکم قضایی

۲-۱-۶۸ عدول بارز، تخطی، یا نادیده انگاشتن برخی از مقادیر پیمان

۳-۱-۶۸ ورشکستگی یا انحلال شرکت پیمانکار که موجب توقف و یا کندی پیشرفت کار شود.

۴-۱-۶۸ وگذاری کامل پیمان از سوی پیمانکار، به اشخاص ثالث

۵-۱-۶۸ تأخیر مستمر در پرداخت دستمزد کارکنان از سوی پیمانکار، با توجه به بند ۶-۲۷

۶-۱-۶۸ شمول ممنوعیت قانونی بودن پیمانکار در قبل و حین اجرای پیمان.

۷-۱-۶۸ قصور یا عدم رعایت مقررات و الزامات HSE توسط پیمانکار

۸-۱-۶۸ افزایش جرائم پیمانکار تا ده درصد مبلغ (۱۰٪) پیمان به تشخیص کارفرما

۲-۲-۶۸ در صورتی که به علت هر یک از عوامل یادشده، کارفرما در نظر داشته باشد پیمانکار را از تمام یا بخشی از کار برکار کند، مراتب را با درج مواردی که به آن‌ها استناد نموده است توسط صاحبان مجاز امضا، به پیمانکار ابلاغ می‌کند. پیمانکار، مکلف است ظرف مدت هفت (۷) روز از تاریخ دریافت ابلاغ کارفرما، در صورتی که دلایلی حاکی از عدم انتباط نظر کارفرما با موارد اعلام شده داشته باشد، مراتب را به اطلاع کارفرما برساند. سپس دلایل پیمانکار توسط کارفرما رسیدگی و تعیین تکلیف خواهد شد. اگر ظرف مهلت مقرر پاسخی از سوی پیمانکار نرسد، یا دلایل اقامه شده مردود شناخته شود، کارفرما بر حسب مورد، برکناری پیمانکار را از تمام یا بخشی از کار به وی ابلاغ می‌کند و بدون نیاز به انجام دادن تشریفات قضایی، به ترتیب مفاد این ماده عمل می‌نماید.

۱-۲-۶۸ کارفرما ظرف سی (۳۰) روز پس از ابلاغ برکناری کارهای انجام شده، کارگاه‌ها، تأسیسات و ساختمان‌های موقت، مصالح و تجهیزات موجود در انبارهای کارگاه یا محل‌های دیگر، ماشین‌آلات تخصصی پیمانکار و هر نوع تدارکات موجود در کارگاه را در اختیار می‌گیرد. پیمانکار، با هماهنگی کارفرما، نسبت به برچیدن آن بخش از تأسیسات موقت در محل کارگاه، که موردنیاز کارفرما نیست، اقدام می‌کند و بخش‌هایی از موردنیاز کارفرما، با توانق دو طرف تقویم شده و همراه با استناد و مدارک مربوط، تحويل کارفرما می‌گردد. همچنین، پیمانکار موظف به پاکسازی کارگاه از نخاله‌ها، مصالح مازاد و غیرقابل استفاده از تجهیزات خود است. به تشخیص کارفرما ماشین‌آلات تخصصی پیمانکار، که برای ادامه کارها توسط کارفرما موردنیاز باشند تا پایان کار در کارگاه باقی می‌مانند.

۲-۲-۶۸ با اطلاعیه قبلی کارفرما، پیمانکار حداقل ظرف هفت (۷) روز، برای صورت برداری از کارهای انجام شده قبلی و سایر تجهیزات و تأسیسات یادشده در بند ۱-۲-۶۸، بهاتفاق کارفرما در محل حضور می‌یابد. در صورت عدم حضور پیمانکار در موعده مقرر، کارفرما به منظور تأمین دلیل، با حضور نماینده دادگاه محل، مستقیماً نسبت به صورت برداری‌ها، اقدام می‌نماید و این تأمین دلیل مبنای تهیه صورت وضعيت نهایی خواهد بود.

۳-۲-۶۸ پیمانکار، موظف است تمام پیمان‌های خود را با فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم، که کارفرما خواستار ادامه آن‌ها نیست، با رعایت مفاد بندهای قبل، متوقف سازد. همچنین، استناد و مدارک مربوط به تدارک تجهیزات و مصالحی را که در چارچوب برنامه زمانی طبق بند ۱-۲-۳ شرایط عمومی در مرحله سفارش خرید به فروشنده‌گان و یا سایر مراحل خرید و حمل تا قبل از رسیدن به کارگاه، هستند را به کارفرما منتقل کند. همچنین، باید سایر استناد مربوط به تعهدات خود را در برابر اشخاص ثالث و در رابطه با پیمان، همراه استناد مشبته مالی، تحويل کارفرما دهد.

۴-۲-۶۸ پیمانکار، موظف است تمام نقشه‌ها، مشخصات فنی و استناد و مدارکی را که توسط وی، فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم تهیه شده‌اند، به کارفرما تحويل دهد.

۵-۲-۶۸ پس از انجام صورت برداری ها، مبالغ زیر محاسبه می شود:

۱-۵-۲-۶۸ بهای کارهای انجام شده طبق پیمان، تازمان برکناری پیمانکار

۲-۵-۲-۶۸ بهای تجهیزات و کالای موجود در کارگاه، که طبق مشخصات فنی پیمان تأمین شده اند.

۳-۵-۲-۶۸ هزینه تأديه شده از سوی پیمانکار، برای آن بخش از تجهیزات و کالایی که پیمانکار در چارچوب برنامه زمانی

تهیه شده طبق بند ۱-۲-۳، در مرحله سفارش خريد به سازندگان، فروشنده گان، یا سایر مراحل خريد و حمل

تا قبل از رسیدن به کارگاه هستند و اسناد آنها تحويل کارفرما شده است.

۴-۵-۲-۶۸ هزینه احداث تأسیسات و کارگاه های موقت پیمانکار، درصورتی که بخشی از آن در محاسبه هزینه مستقیم

کارها، به شرح يادشده، منظور نشده و موردنیاز کارفرما برای ادامه کارها باشد. درصورتی که در فهرست بهای

ضمیمه پیمان برای پرداخت هزینه تجهیز، روشی معین نشده باشد، هنگام برکناری پیمانکار هزینه های تجهیز

کارگاه به نسبت میزان تجهیز انجام شده، مورد محاسبه در صورت وضعیت قطعی خواهد بود.

۵-۲-۶۸ صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده تازمان برکناری پیمانکار، تهیه شده و مابه التفاوت آن با پرداخت های قبلی

به پیمانکار، مشخص می شود. درصورتی که این مابه التفاوت مثبت باشد، رقم مابه التفاوت به حساب طلب پیمانکار

منظور می شود و در صورت منفی بودن آن، رقم مابه التفاوت به حساب بدھی وی منظور می گردد. تضمين

(ضمانت نامه) انجام تعهدات تا تاریخی که کارفرما تعیین می کند، به وسیله پیمانکار تمدید شده و در صورت عدم

تمدید توسط پیمانکار توسط کارفرما تمدید و هزینه آن به حساب بدھکار پیمانکار منظور می گردد و مبالغ تضمين

حسن اجرای کار یا تضمين (ضمانت نامه) معادل آن با توجه به ماده ۱۲، نزد کارفرما باقی می ماند.

۷-۲-۶۸ کارفرما، از طریق ارجاع کار به سایر پیمانکاران با برگزاری مناقصه و یا سایر روش های متعارف بلاfacسله نسبت به

تکمیل کار اقدام و هزینه های اتمام کار را با در نظر گرفتن هزینه های بالاسری خود، ثبت می کند.

هرگاه مجموع هزینه انجام شده به وسیله کارفرما، برای تکمیل کار و رقم صورت وضعیت قطعی، از رقم پیمان کمتر

باشد، تفاوت آن به پیمانکار پرداخت می شود و با رعایت ماده ۱۴، تضمين حسن اجرای کار و تضمين (ضمانت نامه)

اجام تعهدات پیمانکار، آزاد می گردد. در این حالت، ماشین آلات تخصصی، کالای اضافی و تأسیسات موقت تحويل

پیمانکار می شود.

هرگاه مجموع هزینه انجام شده به وسیله کارفرما برای اتمام کار، و رقم صورت وضعیت قطعی، از مبلغ پیمان بیشتر

باشد، کسری مبلغ موردنیاز برای اتمام کار، از محل مطالبات پیمانکار و از جمله تضمين (ضمانت نامه) انجام تعهدات

و تضامين حسن اجرای کار وی، تأمین می شود. درصورتی که مطالبات و تضامين پیمانکار برای این منظور کافی

نباشد و یا مانده حساب پیمانکار در صورت وضعیت قطعی منفی باشد، پیمانکار باید مابه التفاوت مربوط را به کارفرما

تأديه نماید. در صورت استنکاف پیمانکار از پرداخت بدھی خود، کارفرما طلب خود را با رعایت قوانین جاري کشور،

از سایر دارایی های پیمانکار وصول می کند.

تبصره: درصورتی که کارفرما با برگزاری مناقصه کار را از طریق سایر پیمانکاران و یا از طریق سایر روش های

متعارف بلاfacسله بعد از مدت پیمان به اتمام نرساند یا به هر علت تأخیر نامتعارفی در ادامه انجام روند کار ایجاد

شود، کارفرما می تواند به علت عدم انجام تعهدات قراردادی پیمانکار، تضمين (ضمانت نامه) حسن اجرای تعهدات و

کسور حسن اجرای کار را ضبط و نسبت به تصفیه حساب با پیمانکار مطابق با این ماده اقدام نماید.

ماده ۶۹ - خاتمه پیمان به درخواست پیمانکار

۱-۶۹ پیمانکار، در موارد زیر می تواند درخواست خاتمه پیمان را از کارفرما بنماید:

۱-۶۹ ۱- تأخیر در پرداخت پیش‌پرداخت و یا صورت وضعیت‌های تأیید شده از سوی کارفرما، چنانچه مدت زمان مشخصی در شرایط خصوصی ذکر نشده باشد به مدت نود (۹۰) روز از زمان پیش‌بینی شده در پیمان.

۲-۶۹ ۲- تأخیر در تحويل زمین موضوع ماده ۴۰، چنانچه مدت زمان مشخصی در شرایط خصوصی ذکر نشده باشد به مدت نود (۹۰) روز از زمان پیش‌بینی شده در پیمان و یا تأخیر در تحويل قسمتی از زمین که باعث توقف اجرای بیش از بیست و پنج درصد (٪۲۵) مبلغ پیمان شود.

۳-۶۹ ۳- چنانچه تأخیر در انجام کار و تأمین تسهیلات، مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما، موضوع مواد ۴۶ و ۴۷، سبب تأخیر در انجام حداقل بیست و پنج درصد (٪۲۵) از میزان کار پیش‌بینی شده برای مدت زمان پیش‌بینی شده در شرایط خصوصی شود. چنانچه مذکور در شرایط خصوصی ذکر نشده باشد، مدت زمان تأخیر نود (۹۰) روز متوالی است.

۴-۶۹ ۴- افزایش یا کاهش مبلغ پیمان به میزان بیش از بیست و پنج درصد (٪۲۵) مبلغ اولیه پیمان، طبق پارagraf آخر ماده ۳-۴۹

۵-۶۹ ۵- عدم دستور کارفرما در خصوص شروع به کار پس از تعلیق، طبق بند ۱-۶۵
۶۹ ۲- پس از دریافت درخواست پیمانکار، کارفرما در طول پانزده (۱۵) روز، پیمانکار را برای مذاکره و توافق در مورد ادامه کار، دعوت می‌کند. در صورتی که چهارده (۱۴) روز پس از دعوت کارفرما و تشکیل اولیه جلسه مذاکره، دو طرف در مورد ادامه کار به توافق نرسند، به پیمان خاتمه داده می‌شود و اقدام‌های پس از آن، بر اساس ماده ۶۷ به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۷۰ - خاتمه پیمان به علت وقوع حوادث قهری

در صورت وقوع حوادث قهری موضوع ماده ۷۳ و ادامه آن به مدت بیش از ۱۸۰ روز، پیمان خاتمه یافته و اقدام‌های پس از آن براساس ماده ۶۷ اجرا می‌شود.

فصل ۱۳: خطرات و زیان‌های احتمالی و مسئولیت دو طرف پیمان

ماده ۷۱ - مسئولیت‌های کارفرما، در پذیرش ضرر و زیان

مسئولیت‌های کارفرما در پذیرش ضرر و زیان به شرح زیر است:

۱-۷۱ وقوع شرایط قهری، به شرح ماده ۷۳

۲-۷۱ بهره‌برداری و تصرف تمام یا قسمتی از کارها بهوسیله کارفرما، یا اشخاص ثالث و بروز خطراتی که ناشی از قصور پیمانکار نباشد.

۳-۷۱ وجود اشتباه در نقشه‌ها، مدارک فنی و یا تأخیر در تحويل آن‌ها

۴-۷۱ بروز زیان‌های ناشی از اجرای بخش‌هایی از کار، بهوسیله کارفرما

۵-۷۱ عدم اجرای تعهدات قراردادی بهوسیله کارفرما، یا هریک از عوامل منتبه به وی

۶-۷۱ تغییر در قوانین و مقررات داخلی، که باعث افزایش فاحش هزینه یا زمان اجرای کار شود.

ماده ۷۲ - مسئولیت‌های پیمانکار، در پذیرش ضرر و زیان

مسئولیت‌های پیمانکار در پذیرش خطرات و ضرر و زیان، شامل تمام مسئولیت‌های درج شده در پیمان و پذیرش انواع خطرات و ضرر و زیان‌هاست، به جز آنچه به عنوان مسئولیت‌های کارفرما، در ماده ۷۱ مشخص شده است. موارد زیر، در زمرة خطرات پذیرفته شده از سوی پیمانکار هستند:

۱-۷۲ پیمانکار، مسئول مراقبت از تمام و یا هر بخش از کار، از تاریخ شروع کار تا تاریخ تحويل موقت، یا خاتمه پیمان، موضوع ماده ۶۷ است. مسئولیت پیمانکار، از این تاریخ به بعد، محدود به مسئولیت رفع نقص در دوره مسئولیت رفع نقص، موضوع ماده ۶۱ است.

۲-۷۲ جبران خسارت به اشخاص ثالث و پاسخگویی به ادعاهای مسئولیت جبران هرگونه خسارت واردہ به اشخاص ثالث و یا ادعاهای آن‌ها، در موارد مرتبط با موضوع پیمان، به عهده پیمانکار است و وی موظف به پاسخگویی و جبران خسارت‌ها و مصون نگهداشت کارفرما از این‌گونه ادعاهای خسارت‌هاست. در صورت عدم حضور پیمانکار در دادگاه یا مراجع حل اختلاف جهت پاسخگویی به حوادث جانی و مالی واردہ شده به اشخاص ثالث، کارفرما می‌تواند تا پایان رسیدگی قضایی معادل مبلغ خسارت جانی یا مالی واردشده به اشخاص ثالث را از مطالبات پیمانکار کسر و نزد خود نگهداری نماید و یا با دستور مراجع قضایی به اشخاص ثالث یا به حساب دادگستری پرداخت نماید.

۳-۷۲ باوجود انتقال مالکیت مصالح و تجهیزات به کارفرما از زمان بسته‌بندی و یا بارگیری، مسئولیت مراقبت از تمام تجهیزات و کالا طبق بند ۱-۷۲ به عهده پیمانکار است. همچنین پیمانکار، کارفرما را در قبال کلیه ادعاهای و اقدامات قانونی ناشی از تخلف پیمانکار از حق امتیاز، طرح، علامت تجاری، نام یا سایر حقوق محفوظ شده در رابطه با هر نوع تجهیزات، ماشین‌آلات، کار یا کالایی که بهوسیله پیمانکار تأمین شده و در رابطه با انجام خدمات استفاده می‌گردد، مصون می‌دارد.

۴-۷۲ مسئولیت جبران هرگونه خسارات واردہ به اموال کارفرما و اشخاص ثالث در محوطه کار کارفرما که ناشی از فعل و یا ترک فعل پیمانکار، پیمانکار فرعی یا دستدوم و یا کارکنان ایشان باشد به عهده و هزینه پیمانکار بوده و پیمانکار متعهد به ترمیم یا تعمیر، تحويل کالای همانند و یا رفع نواقص و جبران زیان‌های واردہ خواهد بود. چنانچه پیمانکار نتواند مورد خسارت‌دیده کارفرما را طبق نظر نماینده کارفرما، ترمیم و یا تعمیر نمایند مکلف است همانند کالای خسارت‌دیده را تحويل دهد در غیر این صورت بهای آن طبق نظر کارفرما با پضمام هزینه بالاسری مربوط طبق تشخیص امور مالی کارفرما به حساب بدھی پیمانکار منظور می‌گردد.

۵-۷۲ مسئولیت جبران هرگونه خسارات و پرداخت غرامت و یا صدمه و آسیب به کارکنان کارفرما و اشخاص ثالث در محوطه کار کارفرما که ناشی از فعل و یا ترک فعل پیمانکار، پیمانکار فرعی و دستدوم و یا کارکنان ایشان باشد به عهده و

هزینه پیمانکار می‌باشد.

۶-۷۲ ۶- پیمانکار مستول جبران خسارت و پرداخت غرامت و پاسخگوی هرگونه دعاوی کارکنان خود و اشخاص ثالث از جمله در خصوص خسارات فوت، جرح، صدمات واردہ به آنان که ممکن است در اثر فعل و ترک فعل پیمانکار و کارکنانش پیش آید و یا ناشی از اجرای پیمان توسط پیمانکار و یا کارکنانش باشد خواهد بود و وی موظف به مصون نگهداشتن کارفرما از آن‌ها می‌باشد همچنین کارفرما در این زمینه هیچ‌گونه مسئولیتی نخواهد داشت.

۷-۷۲ ۷- جبران خسارت ناشی از استفاده نابجا از وسائل و تجهیزات خاص در هر محیطی که کارفرما به کارگیری آن‌ها را انتخاب و به پیمانکار ابلاغ می‌نماید، به عهده پیمانکار است. خسارات مذکور شامل خسارت واردہ به محیط‌زیست، منابع طبیعی و غیره نیز می‌باشد. در صورت عدم اقدام پیمانکار به پرداخت بهموقع خسارت، کارفرما حق دارد نسبت به پرداخت خسارت به خسارت دیدگان اقدام و غرامات پرداختی را با احتساب و اضافه نمودن هزینه بالاسری که در شرایط خصوصی درج شده است، از مطالبات پیمانکار کسر نماید.

۸-۷۲ ۸- درصورتی که بر اساس گزارش کتبی نماینده کارفرما/ ناظر مقیم، پیمانکار در اجرای تعهدات خود از نظر کمی یا کیفی کوتاهی، قصور یا اشتباه داشته باشد (از قبیل بروز خرابی‌های تجهیزات کارفرما ناشی از فعل یا ترک فعل به هر دلیل ممکن، مدیریت غلط، کمبود یا کارکرد نادرست ماشین‌آلات و تجهیزات پیمانکار، کمبود تدارکات مواد و مصالح، عدم مرغوبیت و یا نقصان در وزن و ابعاد بسته‌بندی، در اختیار نداشتن کارکنان کافی) مطابق شرایط مذکور در بندهای شرایط خصوصی برحسب مورد مرتبط جرمیه خواهد شد. این‌گونه جرائم از مطالبات و یا تضامین پیمانکار قابل برداشت خواهد بود. اعمال جرائم این بند پیمان نافی اخذ خسارات مذکور در سایر شرایط پیمان نمی‌باشد.

ماده ۷۳ - وقوع حوادث قهری

۱-۷۳ ۱- حوادث قهری به معنی بروز هرگونه شرایطی خارج از اختیار کارفرما و پیمانکار، به رغم پیش‌بینی تمهیدات لازم و معقول توسط دو طرف است، که ادامه کار را غیرممکن کند و جلوگیری از آن از حیطه اختیار و کنترل هر یک از طرفین قرارداد خارج باشد. حوادث قهری از جمله، شامل موارد زیر است، بی‌آنکه محدود به آن‌ها باشد:

۱-۱-۷۳ ۱- جنگ، اعم از اعلام شده یا نشده، یا اشغال بهوسیله بیگانگان

۲-۱-۷۳ ۲- شورش، انقلاب، یا کودتای نظامی، یا جنگ داخلی

۳-۱-۷۳ ۳- تشعشعات هسته‌ای، یا نشت سایر مواد رادیواکتیو و سمی

۴-۱-۷۳ ۴- اعتصاب‌های عمومی کارگری، بهاستنای مواردی که تنها محدود به کارکنان پیمانکار باشد.

۵-۱-۷۳ ۵- شیوع بیماری‌های واگیردار

۶-۱-۷۳ ۶- زلزله، صاعقه، سیل و طغیان‌های غیرعادی (با توجه به آمارهای موجود و به رغم پیش‌بینی تمهیدات لازم، به تناسب اطلاعات موجود از سوی پیمانکار)، آتش‌سوزی‌های دامنه‌دار و غیرقابل کنترل

۲-۷۳ ۷- عدم انجام تعهدات قراردادی توسط هریک از دو طرف به علت بروز شرایط قهری، بهمنزله قصور یا نقض پیمان تلقی نمی‌شود. همچنین هیچ‌یک از دو طرف، مسئول خسارت‌هایی که طرف دیگر درنتیجه عدم اجرا و یا تأخیر در اجرای تعهدات خود ناشی از شرایط قهری، دیده است، نخواهد بود.

۳-۷۳ ۸- هرگاه به نظر هریک از دو طرف پیمان، شرایط قهری پیش‌آمده باشد، که باعث وقفه و عدم امکان اجرای تعهدات قراردادی از سوی وی شود، حداقل طرف ۴۸ ساعت مراتب را به طرف دیگر اطلاع می‌دهد.

۴-۷۳ ۹- پیمانکار، موظف است حداقل کوشش خود را برای اتمام کارهایی که در شرایط قهری رها کردن آن‌ها منجر به زیان جدی به آن‌ها می‌شود و همچنین بخش‌های از کار را که در شرایط قهری قرار ندارد، به کار بندد و سایر اقدام‌های لازم را برای انتقال مصالح، کالاهای و تجهیزات نصب نشده و ماشین‌آلات تخصصی به محل‌های مطمئن و ایمن، معمول دارد. کارفرما نیز، باید تمام امکانات موجود خود را در حد متعارف برای تسريع در این امر، در اختیار پیمانکار قرار دهد. درصورتی که پیمانکار در اجرای مفاد این کارها، متحمل هزینه‌های اضافی شود، هزینه‌های مربوط، پس از تائید کارفرما،

پرداخت می‌شود. اگر مدت (فورس مازور) طولانی شود و یا امکان آسیب ورود خسارت مجدد باشد کارفرما می‌تواند از پیمانکار بخواهد که تجهیزات قابل حمل خود را از محل اجرای کار خارج نماید. پیمانکار نیز می‌تواند به کارفرما پیشنهاد نماید که ماشین‌آلات خود را از محل اجرای کار خارج سازد، در این صورت با موافقت کارفرما مجاز به خروج آن‌ها از محل اجرای کار خواهد بود.

۵-۷۳ در مورد خسارت‌های واردہ به کارها و اموال درنتیجه بروز شرایط قهری، به ترتیب زیر عمل می‌شود:
۱-۵-۷۳ ۱ هرگاه خسارت واردہ به کارهای موضوع پیمان، مشمول بیمه موضوع ماده ۱۵ باشد، جبران خسارت‌های واردہ به کارفرما و همچنین هزینه کارهای انجام‌شده بهوسیله پیمانکار، که بهای آن‌ها پرداخت نشده است، از محل بیمه تأمین می‌شود.

۲-۵-۷۳ ۲ هرگاه خسارت واردہ به کارهای موضوع پیمان، مشمول بیمه نبوده و یا میزان آن برای جبران خسارت واردہ کافی نباشد، جبران خسارت به عهده کارفرماست، مشروط بر آنکه پیمانکار تعهدات خود را در مورد تهیه بیمه‌نامه‌ها، به ترتیب درج شده در مواد ۱۵ و ۱۶، انجام داده باشد.

۳-۶-۷۳ ۳ جبران خسارت واردہ به ماشین‌آلات و ابزار پیمانکار و آنچه که در مالکیت پیمانکار باشد، به عهده پیمانکار است.
۷-۷۳ پس از رفع شرایط قهری، پیمانکار مکلف است با ابلاغ کارفرما، اجرای کارها را بلافضله آغاز کند. در این صورت، تمدید مناسبی از سوی پیمانکار پیشنهاد می‌شود، که پس از بررسی و تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ می‌شود. چنانچه شرایط فورس مازور بیش از ۱۸۰ روز به طول انجامد در آن صورت هر یک از طرفین پیمان حق خواهند داشت در خلال مدت پانزده (۱۵) روز پس از مدت فوق الذکر با تسلیم اعلام کتبی، پیمان را خاتمه دهند. چنانچه شرایط فورس مازور زودتر از ۱۸۰ روز برطرف گردید، در آن صورت هر یک از طرفین پیمان باید کتاباً آمادگی خود را برای ادامه پیمان به‌طرف دیگر اعلام نمایند. در این صورت پیمانکار موظف است ظرف هفت (۷) روز ادامه انجام موضوع پیمان را آغاز کند.

ماده ۷۴ - حد مسئولیت مالی پیمانکار

۱-۷۴ پیمانکار مسئول پرداخت کلیه خسارات قانونی و قراردادی به کارفرما می‌باشد. همچنین مسئول پاسخگویی به کلیه ادعاهای و جبران هرگونه خسارت مالی و جانی واردہ به اشخاص ثالث، کارکنان خود و کارکنان کارفرما بوده و کارفرما در این زمینه هیچ‌گونه مسئولیتی نخواهد داشت و پیمانکار موظف به مصون نگهداشت کارفرما از هرگونه ادعا می‌باشد.

۲-۷۴ بهغیراز آنچه که به عنوان خسارت تأخیر در اتمام بهموقع کار، در ماده ۶۶ آمده است، هیچ‌یک از دو طرف پیمان در برابر طرف دیگر، در مورد خسارت‌های غیرمستقیم از قبیل عدم‌النفع، عدم استفاده و بهره‌برداری، عدم انعقاد پیمان‌های جدید و مانند این‌ها که ممکن است متحمل شود، مسئول نیست.

فصل ۱۴: حل اختلاف، اقامتگاه قانونی، قانون حاکم

ماده ۷۵ - حل اختلاف

هرگاه در تفسیر یا اجرای مفاد پیمان / قرارداد بین طرفین آن اختلاف نظر پیش آید، اختلاف بین طرفین ابتدا از طریق مذاکره و تفاهم، حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم حصول نتیجه ظرف شصت (۶۰) روز، بر اساس آخرین ویرایش شیوه‌نامه حل اختلاف‌های قراردادی در وزارت نفت که در پیوست ۲۱ پیمان آورده شده است، عمل خواهد گردید.

ماده ۷۶ - نشانی قانونی

نشانی قانونی کارفرما و پیمانکار، همان است که در موافقتنامه نوشته شده است. در صورتی که یکی از دو طرف، محل قانونی خود را تغییر دهد، باید نشانی جدید خود را ظرف پانزده (۱۵) روز پیش از تاریخ تغییر به طرف دیگر اطلاع دهد. تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال می‌شود و دریافت شده تلقی می‌گردد.

ماده ۷۷ - قوانین و مقررات حاکم بر پیمان

قوانین و مقررات حاکم بر این پیمان، تنها قوانین و مقررات کشور جمهوری اسلامی ایران است.

نام‌نامه / نمایندگان پیمانکار	نام‌نامه کارفرما:
شماره اقتصادی:	شماره اقتصادی:
حوزه مالیاتی:	حوزه مالیاتی:
شماره پستی:	شماره پستی:
شماره تلفن:	شماره تلفن:
نمبر:	نمبر:
نام و نام خانوادگی سمت	نام و نام خانوادگی
مهر و امضا	مهر و امضا
صاحب‌نامه مجاز	صاحب‌نامه مجاز
کد ملی:	کد ملی:

شرایط خصوصی پیمان

این شرایط خصوصی، در توضیح و تکمیل موادی از شرایط عمومی است که تعیین تکلیف برخی از مواد در آن‌ها، به شرایط خصوصی موكول شده است و جزء لاینفک شرایط عمومی و پیمان حاضر است. ازاین‌رو، هرگونه نتیجه‌گیری و تفسیر مواد مختلف این شرایط خصوصی، بهنهایی و بدون توجه به ماده مربوط در شرایط عمومی، فاقد اعتبار است. شماره مواد درج شده در این شرایط خصوصی، همان شماره مواد و بندهای مربوط در شرایط عمومی است.

ماده ۱۰-۱ شرایط احراز نماینده پیمانکار در محل اجرای کار به شرح ذیل می‌باشد:

ماده ۱۳-

۱- مبلغ تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات، معادل ..... است.

۲- مدت اعتبار تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات، ..... است.

ماده ۱۴-۳ شرایط آزادسازی تضمین (ضمانت‌نامه) انجام تعهدات، به شرح زیر است:

ماده ۱۵-۳ مسئولیت تأمین هزینه بیمه‌نامه‌ها، به شرح زیر است:

۱- هزینه تهیه و حفظ بیمه‌نامه‌های ..... از جمله پرداخت حق بیمه و فرانشیز به عهده.....

ماده ۱۵-۴ درصورتی که پیمانکار تمام یا بخشی از بیمه‌نامه‌های یادشده را در موعده مقرر تهیه ننماید و یا بیمه‌نامه‌های موجود را به موقع تمدید نکند، کارفرما می‌تواند رأساً اقدام به تهیه و یا تمدید بیمه‌نامه‌ها کرده و هزینه‌های مربوط را، از جمله هرگونه هزینه بالاسری بهصورت ذیل محاسبه و به حساب بدھکار پیمانکار منظور نماید.

ماده ۱۶-۳ مدت اعتبار بیمه‌نامه‌ها، به شرح زیر است :

بیمه‌نامه ..... به مدت .....

بیمه‌نامه ..... به مدت .....

ماده ۱۷-۱ ترتیب دریافت خسارت‌های بیمه، به شرح زیر است:

ماده ۲۵-۲ موعده تحویل نقشه‌های چون ساخت از سوی پیمانکار به کارفرما، ..... است.

ماده ۲۶-۵ نماینده پیمانکار نمی‌تواند بدون اطلاع نماینده کارفرما و یا ناظر مقیم، محل اجرای کار را ترک نماید و محل اجرای کار هیچ‌گاه نباید بدون سرپرست باشد. در غیر این صورت کارفرما می‌تواند نسبت به تعیین جریمه طبق شرایط زیر اقدام نماید.

ماده ۲۷-۸ در صورت تشخیص کارفرما مبنی بر ناکافی بودن تعداد نفرات و کارکنان پیمانکار برای انجام خدمات موضوع پیمان (در شرایط عادی و یا اضطراری)، پیمانکار ملزم می‌باشد حداکثر در زمان مشروحه ذیل و بدون تغییر در مدت زمان نهایی پیمان نسبت به افزایش تعداد نفرات اقدام نماید. در صورت استنکاف پیمانکار جریمه به شرح ذیل از مطالبات وی کسر خواهد شد.

ماده ۲۸-۳ در شرایط زیر، پیمانکار مجاز به کار در خارج از ساعت‌های عادی روز و یا شب است.

ماده ۲۹-۷ درصورتی که کارفرما در حدود امکانات و مقدورات خود محل مشخصی را فقط برای مدت اجرای پیمان و منحصرأ بهمنظور نگهداری ادوات، ابزارآلات کار و ماشینآلات مربوط به این پیمان (تمامی ادوات، ابزارآلات و ماشینآلات با مجوز مکتب حراست وارد محدوده محل اجرای کار می‌شوند)، بهصورت امنی و رایگان در اختیار پیمانکار قرار دهد، پیمانکار متعهد می‌گردد که

حفظ و حراست ماشین‌آلات و تجهیزات به عهده وی بوده و با پایان یافتن پیمان و تحويل کار و یا در صورت برکناری پیمانکار و یا خاتمه پیمان، یا در هر شرایطی پس از ابلاغ کتبی کارفرما با مهلت پنج (۵) روزه، نسبت به تخلیه و رفع تصرف و تحويل محل موصوف به همان شکل اولیه و مورد تائید کارفرما، به کارفرما اقدام نماید. در صورت استنکاف پیمانکار از اجرای ابلاغ کتبی، کارفرما مختار خواهد بود روزانه مبلغ تعیین شده در ذیل را بابت خسارت تأخیر در تحويل محل موصوف تا مدت سی (۳۰) روز از مطالبات و یا تضمین پیمانکار کسر نماید.

ماده ۱-۳۸ نحوه هماهنگی پیمانکار با سایر پیمانکاران، یا گروههای اجرایی کارفرما و وظایف وی در قبال آنان، به شرح زیر است:

ماده ۲-۳۸ سایر هماهنگی‌های موردنیاز خارج از موارد قیدشده در ماده ۱-۳۸، به روش‌های زیر صورت می‌گیرد:

ماده ۱-۴۸ مسئولیت هر یک از دو طرف پیمان در پرداخت حقوق و عوارض گمرکی برای واردات کالا و تجهیزات موضوع پیمان، به شرح زیر است:

ماده ۲-۴۸ نحوه پرداخت حقوق و عوارض گمرکی برای واردات وسایل و ابزارآلات تخصصی موردنیاز موضوع پیمان، به شرح زیر است:

ماده ۶-۵۱ هرگاه بر طبق آزمایش‌ها و بازرگانی‌ها و یا با اعلام کارفرما، قسمتی از کار ناقص یا معیوب باشد، پیمانکار موظف به رفع نقص و اصلاح کار و انجام آزمایش‌ها و بازرگانی‌ها لازم در مورد کارهای اصلاح شده با هزینه خود است. درصورتی که پیمانکار ظرف مدت متعارفی پس از اعلام کارفرما، نسبت به رفع نقص اقدام نکند، کارفرما می‌تواند با اختصار قبلی به پیمانکار، نسبت به انجام اصلاحات و رفع نقصایص، اقدام کرده و هزینه‌های مربوط را با احتساب هزینه‌های بالاسری ذکر شده در ذیل، به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید.

ماده ۱۰-۵۱ در موارد ابهام در تفسیر و یا نتیجه‌گیری از آزمایش‌ها و بازرگانی‌های فنی به عمل آمده، پیمانکار پس از کسب نظر مرجع فنی تعیین شده در ذیل و مدارک فنی، ابهامات را رفع و کارها را بر آن اساس دنبال می‌کنند.

ماده ۱-۷-۵۳ میزان کسور حسن اجرای کار برای بخش‌های مختلف کار به شرح ذیل است:

ماده ۲-۳-۵۴ به عنوان جبران هزینه‌های بالاسری پیمانکار، برای تهیه و تأمین مصالح و تجهیزات از محل مبالغ مشروط، درصد قیمت واقعی پرداخت شده توسط پیمانکار، به وی پرداخت می‌شود.

ماده ۵۵ نرخ تعییر بخش ارز خارجی و سایر ضوابط مربوط به پرداخت آن، به شرح زیر است:

ماده ۴-۱-۵۶ در صورت تکمیل پیش از موعد کار، کارفرما پاداش تسریع کار را به نحو تعیین شده در زیر، به پیمانکار پرداخت می‌کند.

ماده ۱-۵۶ عدم شمول تعديل به پیمان یا نحوه مشمول تعديل شدن پیمان به شرح ذیل است.

ماده ۱-۵۷ ۱- پیمانکار موظف است برای مصون نگهدارشتن کارفرما از ادعای اشخاص ثالث، از زمان تحويل موقت کار به کارفرما، بیمه‌نامه‌های زیر را با هزینه خود و به نام کارفرما، دریافت و تسلیم کارفرما کند:

ماده ۶-۶ شرایط واگذاری مصالح مازاد، تأسیسات موقت و تجهیزات ایجادشده به وسیله پیمانکار به کارفرما، به شرح زیر است:

ماده ۱-۶۱ دوره مسئولیت رفع نقص کارهای موضوع این پیمان، پس از تحويل موقت کارها، ..... روز است.

ماده ۶۶- ۱ در صورت تأخیر پیمانکار در تکمیل کار حفاظت الکترونیک یا قسمت‌های اصلی آن طبق برنامه، خسارت تأخیر به شرح زیر از پیمانکار وصول می‌شود.

ماده ۱-۶۹ ۱- پیمانکار می‌تواند در صورت تأخیر در پرداخت پیش‌پرداخت و یا صورت وضعیت‌های تائید شده از سوی کارفرما به مدت ..... روز درخواست خاتمه پیمان نماید.

ماده ۲-۱-۶۹ ۲- پیمانکار می‌تواند در صورت تأخیر در تحويل زمین موضوع ماده ۴۰ به مدت ..... روز درخواست خاتمه پیمان نماید.

ماده ۳-۱-۶۹ پیمانکار می‌تواند در صورت تأخیر در انجام کار و تأمین تسهیلات، مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما، موضوع مواد ۴۶ و ۴۷، که سبب تأخیر در انجام حداقل بیست و پنج درصد (٪۲۵) از میزان کار پیش‌بینی شده برای مدت ..... روز درخواست خاتمه نماید.

ماده ۷-۷۲ جبران خسارت ناشی از استفاده نابجا از وسائل و تجهیزات خاص هر محیط که کارفرما به کارگیری آن‌ها را انتخاب و به پیمانکار ابلاغ می‌نماید، به عهده پیمانکار است. خسارات مذکور شامل خسارت واردہ به محیط‌زیست، منابع طبیعی و غیره نیز می‌باشد. در صورت عدم اقدام پیمانکار به پرداخت به‌موقع خسارت، کارفرما حق دارد نسبت به پرداخت خسارت به خسارت دیدگان اقدام و غرامات پرداختی را با احتساب و اضافه نمودن هزینه بالاسری به مقدار زیر از مطالبات پیمانکار کسر نماید.

ماده ۸-۷۲ در صورتی که بر اساس گزارش کتبی نماینده کارفرما/ ناظر مقیم، پیمانکار در اجرای تعهدات خود از نظر کمی یا کیفی کوتاهی، قصور یا اشتباه داشته باشد (از قبیل بروز خرابی‌های تجهیزات کارفرما ناشی از فعل یا ترک فعل به هر دلیل ممکن، مدیریت غلط، کمبود یا کارکرد نادرست ماشین آلات و تجهیزات پیمانکار، کمبود تدارکات مواد و مصالح، عدم مرغوبیت و یا نقصان در وزن و ابعاد بسته‌بندی، در اختیار نداشتن کارکنان کافی) مطابق شرایط زیر جریمه خواهد شد:

نماينده / نمايندگان پيمانكار:	نماينده کارفرما:
شماره اقتصادي:	شماره اقتصادي:
حوزه ملياتي:	حوزه ملياتي:
شماره پستي:	شماره پستي:
شماره تلفن:	شماره تلفن:
نمبر:	نمبر:
مهر و امضا	مهر و امضا
نام و نام خانوادگي سمت صاحب امضا مجاز	سمت
کد ملي:	نام و نام خانوادگي صاحب امضا مجاز کد ملي: